ولادت با سعادت امام حسن مجتبی (ع) را تبریک می گوییم

یکشنبه ۲۸ فروردین ۱۴۰۱ | ۱۵ رمضان ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۱۹۵ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان | Vol. 8 | No. 2195 | Sun. Apr 17. 2022

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام سکه	شاخص بورس
--	--	۱۳۳۰۵۰۰۰	۱۴۶۷۶۶۸

رییس جمهور:

تولیدکنندگان واکسن می توانند مازاد نیاز کشور را صادر کنند

صفحه ۲

شافعی رییس اتاق ایران مطرح کرد

نگرانی از انحراف حمایت‌ها در حوزه دانش‌بنیان

صفحه ۷

«تعادل» در گزارشی بررسی می کند

مصوبه جدید برای بورسی‌ها

روز ۲۱ فروردین ماه بانک مرکزی در بخشنامه‌ای در خصوص نحوه تحصیل سهام خزانه توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی توضیحاتی داده است که محتوای آن ناظر بر خروج بانک‌ها از بنگاهداری با عرضه بلوکی سهام است. این بخشنامه در راستای مصوبه وزارت اقتصاد در جهت اصلاح ساختار بانک‌ها، واگذاری اموال مازاد و خروج از بنگاهداری صادر شده است. موضوع قابل توجه اینجاست که مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار این مصوبه را به دیگر عرضه‌های عمده نیز تعمیم داده و اظهار کرده که...

صفحه ۴ را بخوانید

مجلس، طرح صیانت را برای بررسی به شورای عالی فضای مجازی فرستاد

صیانت برگشت خورد

دبیر شورای عالی فضای مجازی اعلام کرد رییس مجلس در نامه‌ای به رییس این شورا، درخواست کرده است دولت و شورای عالی فضای مجازی سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی را مشخص کنند. این در حالی است که شورا در اسفند ۱۴۰۰ خواستار به سرانجام رسیدن طرح صیانت در مجلس شده بود. در طرح اولیه‌ای که از صیانت منتشر شد، قوانینی وجود داشت که واکنش‌های منفی زیادی را برانگیخت، از جمله اینکه پیام‌رسان‌های خارجی باید حتما در داخل کشور ثبت شوند و مجوز بگیرند و...

صفحه ۶ را بخوانید

دولت با افزایش حقوق‌ها چه می کند؟

دوگانه تورم و معیشت

هرچند بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۱، بحث بر سر حقوق‌های سالانه کارکنان و بازنشستگان تمام شده اما همچنان سوالاتی در نحوه اجرای نهایی این فرایند باقی مانده که جواب قاطعی برای آنها وجود ندارد. یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که باقی مانده موضوع حقوق بازنشستگان و زمان نهایی اجرای آن است.

اقتصاد ایران که در طول دهه‌های گذشته با چالش‌های فراوانی دست و پنجه نرم کرده، در حالی وارد قرن جدید شده که هنوز راه‌حلی برای برخی مسائل کلان پیدا نکرده است. یکی از اصلی‌ترین این مسائل که به تهدیدی بزرگ بدل شده، نرخ بالای تورم در اقتصاد ایران است. با وجود تلاش‌ها و شعارهای متعددی که از سوی دولت‌های مختلف مطرح شده، نرخ تورم در اقتصاد ایران برای دورانی طولانی دو رقمی بوده و تورم در پایان سالی که گذشت نیز بالاتر از ۴۰ درصد اعلام شده است. هرچند دولت جدید توانسته قدری شتاب افزایش تورم را کاهش دهد اما همچنان فاصله‌ای قابل توجه تا رسیدن به نرخ‌های استاندارد باقی مانده است.

در شرایط تورمی دولت‌ها باید از یک سو با اجرای سیاست‌های انقباضی، راه را بر افزایش نقدینگی و بالا بردن پایه پولی ببندند اما از سوی دیگر قدرت خرید تضعیف شده مردم نیز باید جبران شود که ساده‌ترین و در دسترس‌ترین راه برای دست یابی به این هدف افزایش حقوق سالانه است. دولت‌ها با ورود به این عرصه در واقع خود بخشی از تورم سال‌های آینده را تضمین می کنند، به این ترتیب که با بالا بردن حقوق، سرعت رشد نقدینگی افزایش می یابد و همین موضوع خود به منبعی برای تورم جدید تبدیل می شود.

از سوی دیگر تورم در برخی سال‌ها به حدی بالا رفته که عملا امکان افزایش دستمزد متناسب با افزایش قیمت‌ها وجود نداشته است. برای مثال نرخ تورم سالانه ۱۴۰۰، ۴۰ درصد اعلام شده اما قطعا برای دولت اعمال افزایش ۴۰ درصدی حقوق‌ها ممکن نیست و اگر بودجه لازم فراهم شود نیز چنین اقدامی از نظر تبعات رشد نقدینگی توجیه ندارد. آنچه که در بودجه سال جاری نیز اتفاق افتاد فرایندی مشابه داشت. در لایحه بودجه ۱۴۰۱ متوسط افزایش ۱۰ درصدی برای حقوق پیشنهاد شد اما کمی متفاوت نسبت به قبل مقرر شد در حکم کارگزینی تمام گروه‌های حقوق بگیر ۵۳۳ هزار تومان معادل ۱۷۰۰ امتیاز به‌طور ثابت به همراه سه درصد ضریب ریالی سالانه اضافه شود که در این حالت حداقل حقوق ۲۸ درصد افزایش یافته و به چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسید و مابقی افراد نیز تا پنج درصد افزایش حقوق داشتند. همچنین دولت در لایحه بودجه سقف معافیت مالیاتی حقوق را سالانه ۶۰ میلیون تومان تعیین کرد که برای هر ماه به پنج میلیون تومان می‌رسید. آنچه که در جریان بررسی لایحه بودجه در مجلس اتفاق افتاد، پیش‌بینی دولت را تغییر داد. طبق مصوبه مجلس، حداقل حقوق کارکنان و بازنشستگان از چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تومان پیش‌بینی شده دولت فراتر رفته است و معادله ابتدایی برای اضافه شدن بر مبنای امتیاز و ضریب در کار نیست، افزایش حقوق کارکنان ۱۰ درصد پیش‌بینی شده و بعد از اعمال افزایش‌ها نباید مجموع حکم کارگزینی کارکنان کمتر از پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تومان باشد. بر این اساس حداقل حقوق کارکنان نسبت به سال گذشته (سه میلیون و ۵۰۰ هزار تومان) حدود ۶۰ درصد و نسبت به لایحه (چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تومان) تا ۲۴ درصد رشد دارد، البته این رشد حداقل، می‌تواند حداکثر دریافتی را نیز برای حقوق بگیران افزایش دهد. در رابطه با حقوق بازنشستگان نیز با پیش‌بینی ۱۰ درصد افزایش، نباید حکم حقوقی آنها بعد از اعمال افزایش کمتر از پنج میلیون تومان باشد.

ادامه در صفحه ۲

گزارش دوم

چرا برنج، گوجه فرنگی و شکر دوباره گران شدند؟

رکورد گرانی‌ها با سکوت وزرای اقتصادی

گرانی اقلام خوراکی باز هم رکورد زد. ارزیابی‌ها و رصد بازار نشان می‌دهد، برنج ایرانی ۱۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. گوجه فرنگی هم که این روزها سر و صدای زیادی به پا کرده بود، نزدیک بود قله ۴۰ هزار تومان را فتح کند. شکر هم رکورد ۳۰ هزار تومان را در بازار زد. اما افزایش قیمت‌ها به گفته فعالان بازار همچنان به صورت تدریجی ادامه دارد. اگرچه متولیان دولتی قصد دارند، با گفتار درمانی و اقدامات تبلیغاتی مانع از در رفتن فنر قیمت‌ها شوند، اما...

صفحه ۷ را بخوانید

بازار اجاره به صورت چراغ خاموش در حال افزایش است

صدور حکم تخلیه از سوی مالکان!

مالکان از فروش مسکن تا کشف قیمت‌های جدید امتناع می کنند

اسفندماه سال ۱۴۰۰ متوسط قیمت مسکن شهر تهران ۳۵ میلیون و ۱۲۰ هزار تومان در هر متر مربع گزارش شد که نسبت به ماه بهمن و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۶.۲ درصد و ۱۶ درصد افزایش دارد. همراستا با افزایش قیمت مسکن، رشد حدود ۵۰ درصدی اجاره‌بهای مسکن که مشکلاتی را برای اقشار اجاره‌نشین ایجاد کرده، یکی از گلایه‌های مطرح‌شده توسط نمایندگان مجلس در دیدار با وزیر راه و شهرسازی بوده است. نمایندگان معتقدند در خلأ نظارتی متولیان امر، اجاره‌بها روزبه‌روز در حال افزایش است. مشاهدات میدانی نشان می‌دهند که بازار اجاره در یک ماه گذشته با افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی مواجه شده و به صورت چراغ خاموش در حال افزایش است و...

صفحه ۵ را بخوانید

یادداشت-۱

امکان تنفس برای اقتصاد دانش‌بنیان وجود ندارد

افشین کلاهی

تلاش‌هایی برای ایجاد اکوسیستم مناسب در حوزه دانش‌بنیان‌ها در ۱۰ سال گذشته انجام شده، از جمله اینکه قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و قانون جهش تولید در شرکت‌های دانش‌بنیان از سوی مجلس تصویب و منتظر تایید شورای نگهبان است. بنابراین سیاست‌گذاری‌ها در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان به نتیجه رسیده است، صندوق نوآوری و شکوفایی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت علوم و پارک‌های علم و فناوری به نتایج خوبی دست یافته‌اند و از فعالان در این حوزه حمایت می کنند اما این حمایت‌ها کافی نیستند. سرمایه‌ها و نیروهایی انسانی کشور زمانی که به شرکت‌هایی دانش‌بنیان تبدیل می‌شوند و می‌توانند کالایی را تولید و به بازار ارایه بدهند اما فضای کسب‌وکار نامناسب، بیمه، نحوه اخذ مالیات و نبود بازار رقابتی مناسب امکان تنفس این شرکت‌ها را در فضای اقتصادی کشور گرفته است و فعالان در این حوزه با مشکلات جدی مواجه می‌شوند تا جایی که بسیاری از نخبگان ترجیح می‌دهند مهاجرت کنند. در حال حاضر نیز طرح صیانت مطرح شده که محدودیت‌هایی برای کاربران فضای مجازی ایجاد می کند، سیاست‌های محدودکننده به‌صورت کلی، کارآفرین‌های حوزه دانش‌بنیان را خسته کرده و انگیزه به نتیجه رساندن کارهایشان را از آنها گرفته است. از سوی دیگر جامعه نیز ارزش چندانی برای کارآفرین‌های دانش‌بنیان قایل نیست، این در حالی است که در سایر جوامع فعالان در حوزه دانش‌بنیان اهمیت ویژه‌ای دارند و آنها را تکریم می کنند، اما متاسفانه فرهنگ تکریم تولیدکنندگان ثروت در کشور ما ایجاد نشده است. در کشور ما، حمایت‌ها از شرکت‌های دانش‌بنیان در حد شعار است، برخوردها بیرون این اکوسیستم شعاری است و این را می‌توان در نحوه برخورد نهادهایی چون بیمه، دارایی و مالیات مشاهده کرد. شرکت‌های دانش‌بنیان به علت سرعت در رشد کاری مجبور می‌شوند برخی موارد را رعایت نکنند تازودتر به هدف خود برسند و اکنون چالش‌های جدیدی مطرح شده که کسب‌وکارها با تصویب طرح صیانت با آن مواجه می‌شوند، شخصی که دائم در این فضا کار می کند سهولت در دسترسی به ابزارها برایش اهمیت ویژه دارد. این در حالی است که در ایران برای استفاده از ساده‌ترین ابزار، کاربران باید وی‌پی‌ان و ابزارهای دور زدن فیلترینگ را روشن و خاموش کنند و همین مساله زمان‌بر است و برای کاربران آزاردهنده است. با اجرای طرح صیانت، پهنای باند محدود می‌شود و نمی‌توان از برخی پلتفرم‌ها استفاده کرد این روزها دیگر مدیا ابزاری برای ارتباط نیست بلکه ابزاری برای توسعه فضای کسب و کار محسوب می‌شود.

یادداشت-۲

بینش هوانوردی تغییر کند

علیرضا دانشپور

صنعت هوانوردی کشورمان در حالی وارد قرن جدید شمسی می‌شود که به علت تحریم‌های ظالمانه استکبار جهانی در عُنفُوان جوانی دچار آسیب‌های متعدد اقتصادی، تکنیکالی و روحی (برند) شده اما در این میان سوءمدیریت نیز به عنوان یک شتاب‌دهنده سبب شده تا صنعت هوانوردی ما دچار اُفول شود. صنعت هوانوردی ما گاهی با ورود چند هواپیمای سالخورده دچار شعف می‌شود و گاهی با زمینگیری همین هواپیماهای سالخورده تازه وارد دچار سرخوردگی می‌شود اما باید به یاد داشت که مدیریت صحیح می‌تواند هر گونه ضریب خُسران و خطا را کاهش دهد لذا در نوشتار پیشرو تمام تمرکز بر مدیریت و بینش مدیریت خواهد بود. قرن جدید شمسی و سال ۱۴۰۱ شمسی سالی است که جهان و به تبع آن کشورمان از سیطره ویروس کرونا رهایی نسبی پیدا کرده و صنعت هوانوردی می‌تواند توان سابق خود را به دست آورد که خوشبختانه با توجه به فرهنگ سفر جامعه ایرانی و آزادسازی‌های گردشگری در کشور، صنعت هوانوردی کشورمان بسیار زودتر از سایر کشورها با حجم بالای مسافر در تعطیلات نوروز مواجه شد. مدیریت یک شرکت هواپیمایی تابع چند عامل در هم تنیده است که باید در کنار یکدیگر رشد و توسعه یابد. بهبود نیروی انسانی و فرهنگ سازمانی، بهسازی ناوگان و توجه به بازار هدف، ۳ عامل مهمی است که رمز توسعه شرکت‌های هوانوردی در سال جدید خواهند بود که متناسب با اندازه و جغرافیای شرکت‌ها متغیر خواهد بود. در بحث بهبود نیروی انسانی با شاخصه‌های جذاب بهره‌وری و تبدیل نیروی انسانی به سرمایه‌های انسانی روبه‌رو هستیم که متاسفانه در جامعه هوانوردی کشور، نیروی انسانی متخصص به خوبی مورد بهره‌برداری قرار نگرفته و در برخی موارد با ازدیاد نیروی انسانی متخصص در مشاغل تخصصی روبه‌رو هستیم. پالایش نیروی انسانی و توجه ویژه به آموزش، می‌تواند به تقویت کیفی سرمایه‌های انسانی هوانوردی ختم شود. البته تدوین و نگارش رفتار و فرهنگ سازمانی و به تبع آن احترام به پرسنل به عنوان نخستین ذینفع یا همان نخستین مشتری، می‌تواند به افزایش تعصب برند و سازمانی و در نهایت به رشد رضایت مشتری بینجامد. در حوزه بهسازی ناوگان، باید به تناسب تایپ و مسیر پروازی با توجه به استراتژی بازرگانی اقدام شود. متاسفانه نگاه مدیریتی هوانوردی ما نگاه نقطه به نقطه است در صورتی که با جایگزینی نگاه برآیندی و نظارت بر سطح کلان بازار هدف، می‌توان به حذف برخی مسیرها و البته جایگزینی تایپ‌های هواپیما اقدام کرد. دارایی یک شرکت هواپیمایی به مالکیت یک یا دو هواپیما از یک نوع و تایپ مخصوص نیست بلکه دارایی یک شرکت به کسب بازار و درآمد برآیندی است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت-۳

حداقل مزد و بهره‌وری نیروی کار

علی چاغروند

جزییات گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق ایران از شامخ اسفند ۱۴۰۰ نشان می‌دهد شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی (۴۴.۸۲) در اسفندماه به یکی از کمترین مقادیر خود طی ۱۷ ماه اخیر رسیده است. بر اساس این گزارش، این شاخص در هر سه بخش اقتصادی با کاهش همراه بوده و بخش خدمات و کشاورزی بیشترین کاهش را داشته است. به گفته فعالان اقتصادی، افزایش هزینه‌های نهاده‌های تولید و ارایه خدمات از جمله دستمزدها باعث شده شرکت‌ها برای جبران هزینه‌ها، ناچار به تعدیل نیرو در بعضی از واحدهای اقتصادی شوند. از طرف دیگر بسیاری از شرکت‌های تولیدی و صنعتی با کمبود نیروی کار روبه‌رو هستند و به دلیل افزایش شدید هزینه‌های زندگی و متناسب نبودن آن با درآمدها، نیروی کار ترجیح می‌دهد در مشاغلی فعالیت کند که درآمدزایی بیشتری داشته باشد. وضعیت متفاوت نیروی کار در بنگاه‌های اقتصادی نشان می‌دهد افزایش ۵۷ درصدی دستمزد ۱۴۰۱ باید از زوایای مختلف مورد بررسی و تحلیل قرار بگیرد. یک طرف کارگران قرار دارند که شکاف دستمزد و قیمت‌ها و تورم بالای ۴۰ درصدی را تجربه کرده‌اند و طرف دیگر، کارفرمایان و بنگاه‌های اقتصادی که به دلایلی همچون گرانی نهاده‌های تولید، رکود تورمی، افزایش هزینه‌ها، گرانی ارز، گرانی تامین مالی، قیمت‌گذاری دستوری و... با کاهش میزان سود رو به رو هستند. این روند باعث شده بخش مولد اقتصاد به نفع بخش غیرمولد و واسطه‌ها سرکوب شود و بنگاه‌ها به ویژه بنگاه‌های صنعتی با افت تولید رو به رو باشند. آمارهای بانک مرکزی از رشد اقتصادی ۹ ماهه اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد، آنچه بیش از همه در رشد اقتصادی ۴.۱ درصدی موثر بوده بخش نفت بوده و بخش صنعت، معدن و کشاورزی رشد و افزایش تولیدی نداشته‌اند و سهم صنعت و معدن در رشد اقتصادی صفر بوده است. تشدید رکود بنگاه‌ها، تعدیل نیروی کار، افزایش اشتغال غیررسمی و ناپایدار و افزایش قیمت‌ها از جمله تبعات افزایش مزد در صورت حمایت نکردن از بنگاه‌ها به ویژه بنگاه‌های کوچک است. بر اساس آمارهای رسمی وزارت کار، حدود ۲.۴ میلیون نفر بیکار و ۲.۲ میلیون نفر دارای اشتغال ناقص یا ناپایدار و حدود ۲ میلیون نفر ناامید از یافتن کار در کشور داریم که جزو جمعیت فعال نیستند.

تاثیر افزایش دستمزد در برخی بنگاه‌ها و مشاغل از جمله مشاغل خدماتی که هزینه‌های دستمزد سهم بالاتری از هزینه بنگاه را دارد، به مراتب بیشتر از بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی بزرگ است. بررسی‌ها نشان می‌دهد اگرچه سهم دستمزد در برخی مشاغل به نسبت بالاست اما سایر هزینه‌ها به ویژه در بخش تولید به مراتب فشار بیشتری را به بنگاه‌ها وارد کرده است.

ادامه در صفحه ۵

یادداشت-۴

سال‌های از دست رفته

جواد هاشمی

حتی اگر اقتصاد ایران شانس آن را پیدا کند که در دهه و قرن جدید، آمارهای اقتصادی مثبت را از راه‌هایی تازه پیدا کند، احتمالا دورانی نسبتا طولانی زمان خواهد برد تا آنچه که در دهه ۹۰ رخ داد جبران شود. البته نباید فراموش کرد که آنچه در یک دهه گذشته رخ داده، صرفا نتیجه تصمیمات کوتاه‌مدت یا بحران‌های گذرا نبوده و ریشه در عملکرد اقتصادی طولانی مدت ایران دارد.

از ابتدای دهه گذشته، نخستین دور از تحریم‌های هسته‌ای علیه ایران اعمال شد و با محوریت شورای امنیت سازمان ملل، بسیاری از کشورها نیز به این روند پیوستند. در نتیجه ارتباط ایران با بانک‌های جهانی به حداقل رسید و میزان صادرات نفت کشور نیز به شکل پلکانی کاهش یافت. در سال‌های ابتدایی دولت قبل و با نهایی شدن مذاکرات هسته‌ای، اقتصاد ایران برای مدتی کوتاه به یک تنفس آزاد رسید.

افزایش قابل توجه صادرات نفت، بالا رفتن میزان صادرات غیرنفتی، بهبود روابط با کشورهای مختلف جهان، انعقاد قراردادهای بین‌المللی و برنامه‌ریزی بلندمدت برای دریافت وام و فاینانس، بخشی از اتفاقاتی بود که در مدتی کوتاه اقتصاد ایران را دوره کرد. به گواه گزارش‌های رسمی، در آن دوره رشد اقتصادی ایران با نفت حتی دو رقمی و نرخ تورم نیز پس از مدتی طولانی تک‌رقمی شد.

با این وجود از سال ۹۷ و همزمان با آغاز دور تازه تحریم‌های امریکا، بار دیگر شرایط تغییر کرد، تورم رکورد زد و رشد اقتصادی حتی از منفی پنج درصد نیز عبور کرد تا به این ترتیب تمام دستاوردهای یک دوره چندساله، ظرف چند ماه از بین برود. با وجود آنکه دولت قبل تلاش کرد با پیگیری برخی سیاست‌های کلان، میزان فشار تحریم‌ها را کاهش دهد اما اقتصاد ایران نه تنها از روند جهانی که حتی از هدف‌گذاری‌های داخلی خود نیز جاماند.

در دولت جدید با وجود پیگیری همزمان مذاکرات، اعلام شده که برنامه‌ریزی‌های کلان بر اساس ظرفیت‌های داخلی انجام می‌شود، در چنین بستری باید منتظر باقی ماند تا برنامه‌های دقیق دولت مشخص شود. آنچه که قطعی است فرصت‌های از دست رفته‌ای است که در تمام سال‌های گذشته امکان استفاده از آنها فراهم نشده. فرار سرمایه‌گذاران، دشواری‌های باقی مانده در محیط کسب و کار، ترجیح سفته‌بازی بر اقدامات مولد و عدم تغییر مثبت در شاخص‌های کلان، تنها بخشی از اتفاقاتی است که در این سال‌ها رخ داده در آغاز قرن تازه باید دید که آیا زمان این فرصت‌سوزی‌ها به سر آمده یا باز هم اقتصاد ایران باید حسرت روزهای رفته را بخورد.

یادداشت-۵

زنان را وادار به سکوت نکنیم

زهرا نژادبهرام

در بحث خشونت علیه زنان باید به مسائل مختلفی اشاره کرد، در واقع خشونت را می‌توان به دو دسته آگاهانه و ناآگاهانه تقسیم کرد. مساله خشونت جنسیتی تنها مربوط به کشور ما نیست و متاسفانه در اکثر کشورهای دنیا اعم از پیشرفته و عقب‌مانده مساله خشونت جنسیتی و علی الخصوص خشونت علیه زنان امری است که تا امروز از بین نرفته است. در واقع استفاده از قدرت، سرکوب و وادار کردن افراد به انجام یک کار، بخشی از ماهیت خشونت محسوب می‌شود و در واقع خشونت بر مبنای قدرت شکل گرفته است، خشونت جنسیتی، خشونتی است که علیه یک جنس و عموما علیه زنان انجام می‌شود. بیشتر قربانیان خشونت جنسیتی اعم از خشونت کلامی، رفتاری یا جنسی، زنان هستند و بیش از ۹۰ درصد افرادی که به اعمال خشونت جنسیتی در جوامع محکوم شده‌اند، مردان بوده‌اند. خشونت وابسته به جنس را باید در انواع کلامی، رفتاری، خانگی، فیزیکی و آزارهای جنسی تقسیم‌بندی کرد. مساله مهم اما در کشور ما این است که مصادیق این انواع خشونت جنسیتی یا در قوانین داخلی کشور تعریف مشخصی ندارند یا تعریف آنها به قدری دچار ابهامات زیاد است که به شکل جرم انگاری مطرح نشده است. از سوی دیگر همین ابهام در تعریف مصادیق خشونت باعث می‌شود که بسیاری از افراد بعد از اینکه مورد خشونت قرار گرفتند حاضر نباشند با حضور در محاکم روایت خود را بیان کرده و دادخواهی کنند. چرا که در اکثر مواقع افراد فکر می‌کنند که در نهایت این آنها هستند که به دلیل نوع نگاه حاکم بر جامعه و قوانین در هم پیچیده‌ای که ابهامات بسیار دارد، فقط آبروی خود را از دست می‌دهند و موفق به دادخواهی نخواهند شد. البته فراموش نکنیم که نقش فرهنگ‌سازی در جامعه بسیار مهم است. در واقع ما اگر می‌خواهیم میزان خشونت صورت گرفته در جامعه را نسبت به زنان کاهش دهیم، علاوه بر قوانین روشن و واضح به فرهنگ‌سازی نیز نیاز داریم و در این زمینه هم باید فعالیت‌های زیادی انجام بدهیم. البته متاسفانه باید بگوییم که در بخش فرهنگ‌سازی بسیار ضعیف عمل کرده‌ایم و به همین خاطر است که همچنان شاهد بروز قتل‌های ناموسی و ... در جامعه هستیم. ترسی هم که زنان برای بیان روایت‌های خود دارند، باز به فرهنگ‌سازی در جامعه باز می‌گردد. در واقع اگر زنان بدانند که با بیان آنچه که از سر گذرانده‌اند مورد قضاوت قرار نمی‌گیرند و از جایگاه قربانی به جایگاه متهم نمی‌رسند، راحت‌تر می‌توانند در مورد آنچه تجربه کرده‌اند صحبت کنند.

ادامه در صفحه ۸

یادداشت-۶

مسیر سوددهی بورس تغییر کرد؟

علیرضا تاج‌بر

بازار سرمایه سال بدی را پشت سر گذاشت و بازدهی که شاخص کل بورس تهران نشان داد در واقع بازدهی واقعی پرتفوی سرمایه‌گذاران نبود، این موضوع هم متاثر از شاخصی است که به درستی نمایانگر روندهای بازار سهام نیست. اغلب نمادهای معاملاتی در نقطه اصلاح شده و در کف قیمتی خود قرار داشتند، این مهم با چند رویداد مهم از جمله تصویب بودجه سال ۱۴۰۱ (منفعت بازار سهام از عمده پارامترها)، افزایش قیمت‌های جهانی و تثبیت نرخ کالاهای اساسی در نرخ‌های مطلوب همراه شد. از طرفی به‌رغم گمانه‌زنی‌ها در خصوص افت نرخ اسکناس امریکایی همزمان با گشایش‌های برجامی یا آزادشدن وجوه ایران، اما عملا مشاهده می‌شود که دلار در ارقام ۲۵ و ۲۶ هزار تومان چسبندگی دارد. واقعیت‌های اقتصادی هم بیانگر این موضوع بوده که نرخ دلار از چنین ارقامی پایین‌تر نخواهد رفت. مخابره سیگنال مذاکرات هسته‌ای با قدرت‌های جهانی نیز تاکنون برای سرمایه‌گذاران بازار سهام مطلوب بوده است. در گروه‌های مختلف اعم از خودرو، پالایشگاه و بانک نیز معامله‌گران پالس‌های مثبتی را دریافت کرده‌اند. جمیع عوامل مذکور باعث ایجاد یک نقطه عطف در بازار سهام شد که در روزهای ابتدایی سال به صورت روندی صعودی نمایان شد؛ منتها یک روند صعودی برای تثبیت نیاز به معاملات پرحجم و جابه‌جایی سهام دارد. معاملات پرحجم یا به عبارتی عرضه‌ها باید به‌صورت مدیریت‌شده صورت بگیرند؛ چراکه ممکن است اعتماد به‌طور مجدد خدشه‌دار شود. منظور این است که عرضه‌ها مدیریت شده و هماهنگ صورت بگیرد و صرفا جهت جذب نقدینگی و خروج پول از بازار توسط حقوقی‌ها نباشد، بلکه جهت پاسخگویی به تقاضای سرمایه‌گذارانی باشد که با زیان از بازار خارج شدند و اکنون قصد ورود مجدد دارند. فرض کنید سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۹۹ با زیان سنگین از بازار خارج شده و اکنون برای ورود به بازار سهمی برای خرید وجود نداشته باشد. باید نیاز این قشر از سرمایه‌گذاران پاسخ داده شود. صندوق تثبیت بازار، صندوق توسعه و بسیاری از حقوقی‌ها که در کف بازار اقدام به خرید و حمایت از بازار سرمایه کرده‌اند اکنون موظف هستند بخشی از نیاز سرمایه‌گذاران را پاسخ دهند تا معاملات انجام شود. از طرفی بخشی از زیان سرمایه‌گذاران طی یک ماه اخیر جبران شده است. این قشر از معامله‌گران اقدام به فروش و شیفت به سایر گروه‌ها می‌کنند. فروش سرمایه‌گذار و خرید در صنعتی دیگر باعث می‌شود که بهای تمام‌شده و انتظارات سودآوری با تعدیل مثبت همراه شود. جمیع عوامل مطرح‌شده باعث می‌شود که روند صعودی ثبات پیدا کند. به عبارتی دادوستد سهام در بازار توام با رشد بهای تمام‌شده می‌تواند منجر به افزایش خوش‌بینی نسبت به آینده جریان معاملاتی شود. به‌نظر می‌رسد که...

ادامه در صفحه ۲

سیاست

مقاومت تیم مذاکره‌کننده عامل انفعال غرب

نایب‌رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی گفت: مقاومت تیم مذاکره‌کننده موجب انفعال غرب در مذاکرات شد، در جنگ اراده‌ها ملت ایران مقاومت و پیروزی خـود را بر طرف مقابل دیکته کرد. عباس مقتدایی درباره سخنان رهبر معظم انقلاب در جمع مسوولان نظام گفت: طبق فرمایشات رهبری باید این فرهنگ را در کشور ایجاد کنیم که علی رغم تلاش دستگاه دیپلماسی برای پیشبرد اهداف نظام، نباید موضوعات داخلی کشور به مذاکرات گره بخورد. نماینده مردم اصفهان در مجلس با بیان اینکه مسوولان نظام عدم توقف در برنامه‌ها و راهبردها را دنبال می‌کنند، اظهار داشت: رهبر معظم انقلاب تاکید فرمودند برای دسـتیابی به بالاترین حد منافع ملی، مسوولان نظام به حرکت خود ادامه دهند. برای رسـیدن به آنچه که مدنظر داریم تعامل با همه کشـورهای دنیا را در کنار مذاکرات برجامی پیگیری می‌کنیم. طرف مقابل هم بدعهد و پیمان شکن است، نباید حرکت کشور در راه توسعه و پیشرفت را متوقف کنیم. مقتدایی یادآور شد: تاکید فرمایش مقام معظم رهبری تقویت فرهنگ «ما می‌توانیم» است. این فرهنگ به معنای عدم تعامل با کشورهای دنیا نیست، دولت‌های گذشته فرصت‌سوزی کردند و موجب شدند طرف‌های غربی از روحیه تعاملی ایران سوءاستفاده کنند. این نماینده مجلس ادامه داد: دولت قبل مدعی بود می‌توانـد با یک روند مذاکراتی، موانع و مشکلات را برطرف کند، اما در کار اواخر دولت به این نتیجه رسـیدند که در مذاکـرات وعده و وعید دریافت کردند و عملا طرف مقابل به تعهدات خود پایبند نبوده اسـت. مقتدایی با بیان اینکه تیم مذاکره‌کننده در موضـع قدرت قرار دارد، عنـوان کرد: مقاومت تیم مذاکره‌کننده موجب انفعال غرب در مذاکرات شد، در جنگ اراده‌ها ملت ایـران مقاومت و پیروزی خود را بر طرف مقابل دیکته کرد. البته جمهوری اسلامی ایران تا آنجا که امکان داشت، تعامل خود را نشان داد و اکنون امریکایی‌ها هستند که اگر زیاده‌طلبی نکنند، توافق به سرعت عملیاتی می‌شود. نایب‌رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس تصریح کرد: ما معتقدیم امریکا بیش از ایرانی‌ها مخصوصاً در مسیر تحولات اخیر به انجام توافق نیاز دارد. چرا که جمهوری اسلامی ایران قدرت منطقه‌ای و غرب آسیا است و با توجه به وضعیت اروپا و نیاز امریکا و بسـیاری از کشورهای دیگر، به این جمع‌بندی رسیده‌اند که نمی‌توانند در معادلات رفتاری خود ایران را نادیده بگیرند. این نقطه قوتی اسـت که اکنون به کمک تیم مذاکره‌کننده آماده است. وی درباره فرمایشات رهبر معظم انقلاب مبنی بر اینکه نقد عملکرد نباید بر اساس تخریب انجام شود، گفت: مذاکرات موضوع ملی است و هیچ کس نباید به این روند ملی نگاه حزبی و جریانی داشته باشد. اکنون همه در داخل کشور باید در تقویت تیم مذاکره‌کننده بکوشند. کما اینکه یک صدا از کلیت نظام و تمام ساختارهای آن شنیده می‌شود و آن حفظ منافع ملت ایران و پرهیز از هر گونه باج دهی به بیگانگان است. مقتدایی ادامه داد: نقد عملکرد بدون تخریب باعث افزایش توان تیم در مذاکره‌کننده خواهد شد برخی تخریب‌کنندگان با هدف ناامیدسازی مردم با استفاده از برخی رسـانه‌های داخلی و خارجی، وارد فضای تخریب تیم مذاکره‌کننده می‌شوند. اما مقاومت تیم مذاکره‌کننده تاکنون باعث شده تا طرف مقابل در موضع انفعال قرار گیرد؛ چون خواسته‌های ما حقوقی است و مذاکره‌کنندگان حاضر نیسـتند ذره‌ای از آن عقب‌نشینی کنند. نماینده مردم اصفهان در مجلس گفت: مجلس شورای اسـلامی به ویژه کمیسیون امنیت ملی به عنوان یکی از سـاختارهای اساسی کشـور، کاملا در جریان پیگیری‌ها و اقدامات تیم مذاکره‌کننده و وزارت خارجه قرار دارد و ما در طول ماه‌های گذشته جلسات مداوم با وزارت امور خارجه داشته‌ایم. وی یادآور شد: به نظر می‌رسد وفاق موجود در کشور مثال زدنی است و بیشترین حد همکاری، هماهنگی، هم‌افزایی و اتفاق نظر در کشور وجود دارد و کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس و وزارت خارجـه اکنون در بالاترین سـطح تعامل نسبت به دهه‌های گذشته قرار دارند. چرا که کشور با توجه به شرایط جدید بین‌المللی، برای دستیابی به حد بالاتر توسعه و پیشرفت، خیز جدیدی برداشته است. مقتدایی درباره اینکه آیا تیم مذاکره‌کننده بر اساس خطوط قرمز اعلام شده حرکت کرده است، خاطرنشان کرد: تیم مذاکره‌کننده مجری دستوراتی است که در سطح کلان کشور و پس از تصمیم‌گیری در اختیار آنان قـرار می‌گیرد. تیم مذاکره‌کننده در پاسداشت خطوط قرمز نظام موفق عمل کرده است.

طرح صیانت در شورای عالی مجازی

دبیر شـورای عالی فضای مجـازی، گفت: رییس مجلس، در نامه‌ای به رییس شـورای عالی فضای مجازی درخواست کرده که دولت و شورای عالی فضای مجازی سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی را مشخص کنند. ابوالحسن فیروزآبادی، دبیر شـورای عالی فضای مجـازی، گفت: رییس مجلس، در نامه‌ای به رییس شـورای عالی فضای مجازی درخواست کرده که دولت و شورای عالی فضای مجازی سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی را مشـخص کنند. وی ادامه داد: در اولین جلسـه پیش روی شـورای عالی فضای مجازی، درخواست مربوطه بررسی خواهد شد. ما در شورای عالی به دنبال تعیین سیاست‌های کلان هستیم و امیدواریم که در پی این کار نظر متخصصان و مردم را جلب کنیم. دبیر شـورای عالی فضای مجازی در پایان عنوان کرد: بعد از بررسی سیاست‌های کلان، مـا طرح را بـه مجلـس برمی‌گردانیم و سرانجام خود مجلس تصمیم خواهد گرفت که سیاست‌ها را به چه نحوی اجرا کند.

دولت با افزایش حقوق‌ها چه می‌کند؟

دوگانه تورم و معیشت

ادامه از صفحه اول | در این حالت برخلاف سال گذشته و آنچه که دولت در لایحه بودجه امسال پیش‌بینی کرده بود، حداقل حقوق کارکنان و بازنشستگان با یکدیگر متفاوت شده است؛ به‌طوری که در لایحه امسال و قانون پارسال هر دو گروه از حداقل یکسـان برخوردار بودند ولی در قانون سال جاری حداقل حقوق کارکنان پنج میلیون و ۶۰۰ هزار و بازنشستگان پنج میلیون تومان در ماه است. بامصوبه مجلس، سقف مالیاتی حقوق نیز افزایش یافته و به ۶۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان در سال رسیده است که ماهانه پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تومان خواهد بود، یعنی حقوق کارکنان به اندازه حداقل دریافتی آنها از مالیات معاف شده است در حالی که پیش از این معافیت مالیاتی با فاصله از حداقل حقوق قرار داشت مثلا در لایحه که حداقل حقوق چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بود معافیت مالیاتی از پنج میلیون شروع می‌شد. در سال جاری نرخ مالیات بر درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی از مجموع مندرج در احکام کارگزینی شامل حق شغل، حق شاغل، فوق‌العاده مدیریت و فوق‌العاده مستمر و غیرمستمر و سایر پرداختی‌ها و کارانه به استثنای عیدی پایان سال به این ترتیب است که نسبت به مازاد ۶۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان تا ۱۸۰ میلیون تومان ۱۰ درصد، نسبت به مازاد ۱۸۰ میلیون تا ۳۰۰ میلیون تومان ۱۵ درصد، نسبت به مازاد ۳۰۰ میلیون تا ۴۲۰ میلیون تومان ۲۰ درصد و نسبت به مازاد ۴۲۰ میلیون به بالا ۳۰ درصد مشمول دریافت مالیات خواهند شد. به این ترتیب هرچند افزایش حقوق متناسب با تورم نبوده اما با تصویب نمایندگان مجلس، افزایش‌ها از پیش‌بینی ابتدایی دولت نیز فراتر رفت. با این وجود اما بر خلاف وعده‌هایی که درباره همسان‌سازی حقوق بازنشستگان داده شده بود، مصوبه نهایی نشان می‌دهد که میان حقوق کارکنان و بازنشستگان فاصله به وجود آمده و البته درباره زمان پرداخت حقوق بازنشستگان نیز هنوز اما و اگرهایی وجود دارد، موضوعی که رییس کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی استان تهران نیز به آن اشاره کرده است. علی دهقان کیا با اشاره به رفع مشـکل «ویرگول» برای افزایش حقوق بازنشستگان سایر سطوح تأمین اجتماعی، گفت: طی جلسات مختلفی که داشتیم ورایزنی‌هایی که با معاون اجرایی مجلس و همچنین نمایندگان انجام شد، در نهایت مشکل افزایش حقوق بازنشستگان سایر سـطوح سازمان تأمین اجتماعی برطرف و پاسخ نامه استعلام، به تأمین اجتماعی ارسال شده است. وی ادامه داد: در حال حاضر تأمین اجتماعی مشکلی برای افزایش حقوق ۳۸ درصدی بازنشستگان سایر سطوح ندارد و مطابق قانون، همانند افزایش حقوق کارگران باید حقوق بازنشستگان سایر سطوح تأمین اجتماعی نیز افزایش پیدا کند. رییس کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی استان تهران تأکید کرد: در بخشنامه بند ۴ تبصره ۱۲ قانون دستمزد ۱۴۰۱ به اشتباه سازمان تأمین اجتماعی، نیروهای مسلح عنوان شـده بود که در نهایت وجود این «ویرگول» مشـکلاتی را ایجاد کرده بود، مبنی بر اینکه بازنشستگان سایر سطوح تأمین اجتماعی مانند نیروهای خدماتی باید ۱۰ درصد افزایش حقوق داشته باشند و منجر به این شد که تأمین اجتماعی از مجلس استعلام کند و مجلس نیز پاسخ آن را داد. با نزدیک شدن به روزهای پایانی فروردین ماه، دولت باید نخستین حقوق سال جاری را پرداخت کند و از این رو با مشخص شدن احکام حقوق، معلوم خواهد شد که میزان افزایش دریافتی کارکنان و بازنشستگان چه قدر تعیین شده و البته دولت در نهایت میان دوگانه تورم و قدرت خرید کدام گزینه را انتخاب کرده است.

رییس جمهور: تولیدکنندگان واکسن می‌توانند مازاد نیاز کشور را صادر کنند

رییس جمهور استمرار رعایت کامل شیوه‌نامه‌های بهداشتی را مورد تاکید قرار داد و گفت: گذشت زمان و کاهش شدت بیماری کرونا نباید موجب عادی‌انگاری و سستی در رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی شـود. آیت‌الله سیدابراهیم رییسـی روز شنبه در جلسه سـتاد ملی مقابله با کرونا با تبریک ولادت با سعادت امام حسن مجتبی(ع) و قدردانی از همه دست‌اندرکاران مقابله با بیماری کرونا، اظهار داشت: مسوولان و متولیان امور در رفتار خود، با الگو گرفتن از سلوک رهبر معظم انقلاب، تلاش کنند رعایت اصول بهداشتی و احترام به توصیه‌های متخصصان و مصوبات ستاد ملی کرونا را در جامعه نهادینه کرده و فرهنگ‌سازی کنند. رییسی مرجع رسمی و اصلی اطلاع‌رسانی درباره بیماری کرونا را وزارت بهداشت و ستاد ملی مقابله با کرونا دانست و تصریح کرد: بیان سخنانی خارج از این چارچوب در خصوص کرونا، موجب عادی‌سازی یا اضطراب و نگرانی در جامعه می‌شود و زندگی روزمره مردم و کسـب‌وکارها و تحصیل را تحت تاثیر قـرار می‌دهد، حتما باید از این کار خودداری شـود. رییس جمهور در ادامه به ضرورت همیاری کشورها در مقابله کرونا اشاره کرد و از اراده جمهوری اسلامی ایران بر استمرار سیاست‌های انسان‌دوستانه و کمک به کشورهای نیازمند منطقه و سایر نقاط جهان خبر داد. رییسی همچنین ضرورت یاری‌رسانی به کشور چین برای مقابله با شیوع کرونا در مقطع فعلی را مورد تاکید قرار داد گفت: کشور چین در زمان بحرانی کرونا در کشـورمان با ارسال محموله‌های واکسن، کمک بزرگی به مردم کشور ما کرد و امروز ما در شرایطی هستیم که می‌توانیم با انتقال تجربیات علمی کشورمان در مقابله با کرونا به مردم و دولت چین کمک کنیم. رییس جمهور همچنین اقدام شرکت‌های ایرانی در تولید واکسن کرونا را افتخارآمیز دانست و گفت: این شرکت‌ها می‌توانند با در نظر گرفتن ذخیره لازم برای آینده، واکسن‌های مازاد نیاز را صادر کنند که افغانستان در این زمینه مورد توجه است.

مجوزهای جدید برای شرکت‌های دانش‌بنیان

همچنین جلسه سـتاد ویژه رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه وزارت بهداشت به ریاست معاون اول رییس جمهور برگزار و بر تولید و مستندسازی علمی محصولات دارویی و تجهیزات پزشـکی با کیفیت اسـتاندارد بین‌المللی توسط شـرکت‌های دانش‌بنیان تاکید شد.

در این جلسه که وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معـاون علمـی و فنـاوری رییس جمهور و مسـوولان دسـتگاه‌های این دو حوزه حضور داشتند، دکتر محمد مخبر با اشاره به ظرفیت جامعه پزشکی تحصیلکرده و به روز در کشـور تاکید کرد: تولید محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه دارو، درمان و تجهیزات پزشـکی با کیفیت و اسـتاندارد جهانی و قیمت تمام شده مناسب، برای تامین نیازهای داخلی و ورود به بازارهای منطقه‌ای و کشورهای همسـایه اهمیت اساسـی دارد. معاون اول رییس جمهور تصریح کرد: وزارت بهداشـت و همچنین معاونت علمـی و فناوری بایـد برنامه‌ریزی‌هـای لازم و زمان‌بندی شده در راسـتای تولیدات دانش‌بنیان در این حوزه را هر چه سریع‌تر تهیه و ابلاغ نمایند. وی همچنین بر ضرورت مستندسازی علمی اینگونه محصولات برای ارایه در بازارهای بین‌المللی و جهانی تاکید کرد. مخبر با اشاره به اهمیت تولید و توزیع دارو در کشور افزود: باید مجوزهای لازم ورود بخش خصوصی در این زمینه تسهیل شود چرا که وجود نیروهای زبده و تحصیلکـرده و همچنین عزم جدی این شـرکت‌ها برای کمک به بخش دارویی کشور می‌تواند به شکوفایی، درآمدزایی و اشتغال‌زایی پایدار جوانان تحصیلکرده ایرانی کمک نماید. معاون اول رییس جمهور ادامه داد: دولت آمادگی دارد با تخصیص اعتبارات و با کمک تاسیس صندوق‌های خطرپذیر، پشتیبانی‌های لازم را از این بخش انجام دهد. در ادامه این جلسـه آیین نامه‌های حمایت از تولیـد دانش‌بنیان و اشـتغال‌آفرین در حوزه سلامت به منظور توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه سلامت، افزایش کیفیت و بهره‌وری از طریق تولیدات دانش‌بنیان، تاب‌آوری کشـور در حوزه سلامت و توسعه زنجیره محصولات دانش‌بنیان رقابت‌پذیر بحث و بررسی شد. به‌روزرسانی سبد واکسیناسیون داخل با تکیه بر توان مهندسی شرکت‌های دانش‌بنیان و تجربیات به‌دست‌آمده در دوران کرونا، بهبود توان کشور در حوزه تولید و صادرات محصولات سلامت محور، افزایش کیفیت، مستندسازی تولید و تجهیزات پزشـکی در تراز بین‌المللی، تسهیل در صادرات داروهای تولیدی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی، کاهش هزینه تمام‌شده نظام سلامت، کاهش وابستگی به واردات محصولات سلامت محور، برنامه هوشمندسازی زنجیره تامین خدمات و فرآورده‌های سلامت محور و تاکید بر محصولات با فناوری‌های نوین همانند سلول‌های بنیادین و پزشکی بازساختی از جمله مواردی بود که در این جلسه در راستای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه سلامت درباره آنها بحث و تصمیم‌گیری شد.

ادامه از صفحه اول

مسیر سوددهی بورس تغییر کرد؟

در شرایط فعلی عمده عرضه‌ها جذب عطش بازار می‌شوند. این مهم در جای خود حکایـت از پابرجایی تقریبی روند صعودی در بازار دارد. باید توجه داشت که در پس این روند صعودی، سـرمایه‌گذاران یک روند فرسایشی را پشت‌سر گذاشته‌اند. در عین حال اتفاقات مثبت بنیادی متعددی هم طی این مدت در صنایع و شرکت‌های فعال بازار نیز روی داده است. با توجه به نزدیک شدن به فصل مجامع و DPSهای مطلوبی که برخی از شرکت‌ها برای تقسیم پیش‌رو دارند، به‌نظر می‌رسد که روند صعودی شکل گرفته در بازار تداوم پیدا کند، منتها در ادامه این روند عرضه‌هایی را شاهد خواهیم بود که اتفاقا لازمه بازار بوده و جای نگرانی در این خصوص نیست؛ چرا که به ادامه‌دار شدن روند افزایشی و جلوگیری از تشکیل حباب کمک خواهد کرد. تجربه ناخوشایند سال‌های گذشته بسیاری از سرمایه‌گذاران را از بازار سرمایه مایوس کرد و باعث خداحافظی این قشر از معامله‌گران برای همیشه از بخش مولد شد. همزمانی این اتفاق با تورم جاری کشور منجر به این شد که بسیاری از پول‌هایی که از بازار سرمایه خارج شـدند به سـمت بازارهای کالایی همانند خودرو و مسکن تغییر مسیر پیدا کنند و بخش قابل توجهی نیز وارد رمزارزها شـوند. ورود این پول‌ها به بازار کالایی متاسفانه یک تورم و حباب بسیار بالایی ایجاد کرد که به‌نظر می‌رسد بالاترین حباب در بازارها اکنون در بازار خودرو نمایان است. حباب ایجادشـده در بازارهای موازی صرفا از بی‌اعتمادی نسبت به بازار سرمایه نشات می‌گیرد و دلیل دیگری ندارد. گفتنی است که ورود پول بیش از اندازه باعث تشکیل حباب در بازارهای غیرمولد شد. با بازگشت اعتماد به بازار سرمایه که البته آهسـته و زمانبر خواهد بود یقینا حباب برخی از بازارهای موازی تخلیه شده و پول نیز به سمت بازار سرمایه میل پیدا خواهد کرد. باید توجه داشت که چنین موضوعی در خصوص نرخ دلار صدق نمی‌کند. نرخ اسکناس امریکایی از پارامترهای متعددی تبعیت می‌کند و از محدوده ۲۵ هزار تومانی نیز پایین‌تر نمی‌رود. در صورت کاهش به سطوحی کمتر از رقم فوق یقینا این اتفاق بر اساس غلبه احساسات و معاملات هیجانـی خواهد بود. در حال حاضر با انبوهی از تقاضای انباشته در گمرکات کشـور، بخش لوازم‌خانگی، خودرو، دارو، لوازم‌یدکی، ماشین‌آلات و تاسیسات مواجه هستیم که طی چندسال انباشته شده است. به‌محض اینکه ارزی وارد کشور شود یقینا باید بخشی از این تقاضا را پاسخ دهد، بنابراین انتظار آنچنانی برای کاهش قیمت دلار وجود ندارد ولی مطمئنا در بازارهـای موازی که با حباب مواجه هستند انتظار کاهش قیمت می‌رود به اعتقاد بنده بسیاری از شرکت‌ها در دوسناریو توافق و عدم‌توافق در بعد سیاست خارجه (برنامه جامع اقدام مشترک) منتفع می‌شوند، چراکه قیمت‌های جهانی افزایش قابل ملاحظه‌ای را طی چندوقت اخیر تجربه کرده‌اند. یک شرکت صادرکننده در صورتی که تحریم‌ها همچنان پابرجا باشد یقینا بخشی از فروش خود را از دست خواهد داد اما از طرفی با دریافت دلار در نرخ‌های بالا (حاصل از فروش) در بعد درآمدی، شرکت با تعدیلات مثبت همراه می‌شـود. در صورت لغو تحریم، هر چند نرخ دلار مقداری کاهش پیدا می‌کند اما مقدار فروش افزایشی می‌شود، بنابراین ۲ عامل میزان فروش و نرخ ارز در هریک از سناریوهای برجامی پیش‌رو می‌توانند به‌صورت جداگانه صادرات‌کنندگان را منتفع کنند. در بررسی شرکت‌های خودروساز مشاهده می‌شود که خودروسازهای داخلی که شرکای کره‌ای وژاپنی داشتند و اتومبیل‌های پیشرفت‌های را نسـبت به زمان خود تولید می‌کردند، متاسفانه طی ۹ سال اخیر شرکا این شرکت‌ها را تنها گذاشتند. اکنون رفع تحریم می‌تواند تاثیر بسزایی در آینده این شرکت‌ها داشته باشد. به نظر می‌رسد که بازار سـهام در شرایط دو سر برد قرار گرفته اسـت. در صورت رفع تحریم یا برقراری تحریم همچنان صنایع مناسبی برای سرمایه‌گذاری وجود دارند زیرا علاوه‌بر پشت‌سر گذاشتن اصلاح عمیق، قیمت‌های جهانی نیز در نرخ‌های مطلوبی قرار دارند. تورم عامل بخشی از رشد سال جاری خواهد بود منتها اتفاقات بنیادی بیشتر مطرح اسـت. اکنون به‌نظر می‌رسد که ۸۰ درصد از دلایل رشـد بورس تهران به دلیل مسـائل بنیادی است. تداوم شرایط فعلی می‌تواند بخشی از زیان سـال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ را جبران کند.

بینش هوانوردی تغییر کند

حذف عوامل آسیب‌سـاز به اقتصاد شرکت یک حرکت اصلاحی در جهت رشـد اسـت که متاسفانه در فرهنگ مدیریتی ما به عقب‌نشینی و ضعف تعبیر می‌شود.

در فضـای کنونی که تحریم و رشـد نـرخ ارز به عوامل آسیب‌ساز صنعت هوانوردی تبدیل شده است، نوسازی ناوگان امری بعید به نظر می‌رسـد اما سیاست بهسازی و توجه به موارد قابل تعمیر اساسـی، می‌تواند به افزایش بهره‌وری هواپیماها و متعلقات آن کمک کند. موضوعی که علی‌رغم توجه معاونان فنی و مهندسی با سوءمدیریت مدیران عامل شرکت‌ها به زمینگیری هواپیماها منجر شد. هواپیماهایی که می‌توانستند با خروج مقطعی از عملیات پرواز و ارزیابی‌هـای دوره‌ای و حتی هزینه اندکی دوباره پروازی شوند با تصمیم غلط مدیران در مسیرهای کوتاه غیراقتصادی پرواز کردند تا زمینگیر شوند. در دوره کنونی، مدیریـت صحیح می‌تواند یک شـرکت و به تبع آن یک صنعت را نجات دهد یا بالعکس به زمینگیری آن شتاب دهد. در حوزه توجه به بازار هدف باید به زیرسـاخت‌های مهمی با نام بازارسازی، بازاریابی و بازارداری توجه داشت. مارکت و بازار ثابت صنعت هوانوردی ما سبب شده تا رقابت شرکت‌ها با قیمت و ساعت پرواز صورت گیرد در صورتی که با تدوین اسـتراتژی جامع بازرگانی که براساس توان عملیاتی و نوع هواپیماها شکل می‌گیرد می‌توان به بازارها و مقاصد پروازی جدیدی دست یافت که مغفول واقع شده و باعث تعطیلی یا نیمه‌تعطیلی چندین فرودگاه کشور شده است. در حوزه بازارداری با ضعف شدیدی مواجه هستیم؛ در بخش‌های رضایت مشتری، باشگاه مشتریان و کسب سهم حداکثری از مسافران وفادار اقدام چشمگیری صورت نگرفته در صورتی که بخش اعظمی از موفقیت ایرلاین‌های منطقه مرهون توجه ویژه به مسافران وفادار است. باید اذعان داشت صنعت هوانوردی نیازمند تغییر بینش و توجه به مواردی است که توسط سایر شرکت‌های هواپیمایی منطقه آزموده شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفته است.

اقتصاد کلان

مراجعه ابربدهکاران به بانک‌ها

وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره عملکرد این وزارتخانه برای افشـای ابربدهکاران بانکی گفت: تعدادی از این بدهکاران بزرگ برای پرداخت بدهی شـان به بانک‌ها و خروج از لیسـت بدهکاران مراجعه کرده‌اند. احسان خاندوزی در این باره گفت: مساله افشای ابربدهکاران بانکی کشور که سال‌ها در اقتصاد ایران تنها حرفش زده می‌شد، هفته گذشته با فشار وزارت اقتصاد بحمدالله در بانک‌های دولتی انجام شد. خاندوزی افزود: معضل بدهی‌های کلان بانکی موجب عدم دسترسی بخش زیادی از مردم به تسـهیلاتی بود که سال‌ها و سال‌ها منجمد دست چند بدهکار بزرگ بدحساب باقی مانده بود و اجازه دسترسی به آن حجم از تسهیلات به بقیه مردم داده نمی‌شـد. وی با انتقاد از اینکه از این مساله در گذشته به عنوان یک حربه سیاسی استفاده می‌شد و لیسـت بدهکاران در جیب برخی از افـراد بود که از آن علیه جریان رقیب استفاده می‌کردند، گفت: ما در وزارت اقتصاد کاملا علمی و کارشناسی و به نفع مردم حرکت خواهیم کرد. در هفته‌های آینده هم این افشای اطلاعات و شفافیت کامل‌تر خواهد شد. در دیدار نوروزی که با مدیران عامل بانک‌ها داشتم، حرف‌ها و حدیث‌ها و مقاومت‌هایی در این زمینه وجود داشـت اما از آنان خواستیم اگر همه همزمان این سیاست را پیاده کنند، هیچ مساله‌ای به جهت اینکه منابع و سپرده‌ها از یک بانک خارج شود و وارد بانک دیگری گردد، رخ نخواهد داد. طبق اعـلام وزارت اقتصاد، خانـدوزی ادامه داد: از مدیران بانک‌ها خواستیم که روزهای بیستم و بیست و یکم فروردین ماه آخرین زمانی باشد که این سیاست اجرا می‌شود و الحمدالله این سیاست در کشور پیاده شد و برای آینده هم نظر ما این است که این روند را ادامه دهیم. وزیر امور اقتصادی و دارایی تصریـح کرد: اجرای این سیاسـت منابع را به بانک‌ها برخواهد گرداند و خوش حسابی را تقویت خواهد کرد و ان شاالله این جریان موقت نخواهد بود و ادامه خواهد داشت. در هفته جاری ان شاالله یک خبر بزرگ و امیدوارکننده دیگر را جع به شفافیت اطلاعات اقتصادی خواهیم داشت که آن را هم خدمت مردم عزیز ایران اعلام خواهیم کرد. طبق این گزارش، در هفته گذشته اسامی ابربدهکاران ۱۱ بانک دولتی منتشر شد و قرار است تا در هفته جاری لیست بدهکاران کلان تمامی بانک‌ها در سایت بانک مرکزی منتشر شود.

لغو سفر خاندوزی به امریکا

به دنبال تأخیر دولت امریکا در صدور روادید برای هیات ایرانی جهت حضور در اجلاس بهاره بانک جهانی و موکول شدن صدور روادید به روزهای منتهی به سفر، وزیر امور اقتصادی و دارایی سفر خود به این کشور را لغو کرد. وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد: این چندمین باری است که دولت امریکا به تعهدات خود در قبال نهادهای بین‌المللی همچون بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول پایبند نبوده و برای حضور هیاتی از کشورمان در اجلاس‌های بین‌المللی کارشکنی می‌کند. بر اساس این گزارش، استقرار برخی نهادهای بین‌المللی در خاک امریکا سبب سوءاستفاده این کشور از این موضوع شده و شاهد هستیم برای چندمین بار برای حضور هیات‌هایی از ایران به عنوان عضو موسس صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی در اجلاسیه این نهادها کارشکنی انجام می‌شود. سوءاستفاده امریکا از نهادهای بین‌المللی به این مورد محدود نبوده و امریکا با اعمال تحریم‌های غیرقانونی، مانع استفاده ایران از حقوق خود در نهادهای بین‌المللی شده است.

چرا صندوق توسعه به بورس واریز نمی‌کند؟

«محمد موحدی» با بیان اینکه بودجه صندوق توسعه ملی متعلق به دولت نیست، افزود: منابع صندوق به همه مردم ایران تعلق دارد و فلسفه وجودی صندوق این است که منابع درآمدهای نفتی و گاز هر ساله بدون دست‌اندازی دولـت در صندوق ذخیره و سـرمایه‌گذاری شـود و از این محل تسهیلات به متقاضیان پرداخت شود. منابع صندوق باید برای نسل‌های آتی ماندگار باشد و باید تلاش کنیم این منابع افزایشی باشند. معاون حقوقی صندوق توسعه ملی گفت: ممکن است این سوال پیش آید که الزام صندوق به پرداخت مبالغی برای حمایت از بازار سرمایه از کجا نشات می‌گیرد. باید گفت صندوق می‌خواهد بخشی از کل سرمایه مردم ایران را برای حمایت از مردم هزینه کند؛ اما قاعدتاً باید مصوبه‌ای باشد که این اجازه را به ما بدهد. در نهایت شورای عالی امنیت ملی مصوبه‌ای را صادر کرد و صنـدوق را مکلف کرد تا یک درصد از منابع خود نزد بانک‌های عامل در صندوق تثبیت سرمایه به صورت بلندمدت سـرمایه‌گذاری کند. هیات امنای صندوق توسعه ملی باید درباره منابع ارزی یا ریالی، مدت زمان سپرده‌گذاری، میزان و سود سپرده‌گذاری تصمیم‌گیری کند. وی ادامه داد: در نهایت هیات امنای صندوق توسعه ملی در ۲۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ تعیین تکلیفی انجام داد. البته برای حمایت از بازار سرمایه و اثبات حسن نیت بیش از دو هزار میلیارد تومان مبالغی را به صندوق تثبیت سرمایه پرداخت کرد و در این زمینه هزار میلیارد تومان قرارداد تنظیم شده است اما برای مابقی پرداختی صندوق تثبیت سرمایه اقدامی انجام نداد. در دولت سیزدهم هیات امنای صندوق توسـعه ملی با عضویت رییس سازمان برنامه و بودجه و وزیر اقتصاد و تعاون، نفت و رییس کل بانک مرکزی، دادستان کل کشور و دو نفر از نمایندگان مجلس و به ریاست رییس جمهوری مصوبه‌ای را صادر کرد. بر اساس مصوبه هیات امنای صندوق که پیش از آن با همکاری رییس سازمان بورس و اوراق بهادار تنظیم شده بود و در این مصوبه امضای رییس صندوق توسعه ملی و رییس سازمان بورس اخذ شده بود آمده است که صندوق توسعه ملی نسبت به سپرده‌گذاری تا سقف ۵۱۰ میلیون دلار با نرخ سامانه معاملات الکترونیک ETS در زمان سپرده‌گذاری از محل منابع بازگشتی سپرده‌های ریالی صندوق نزد بانک‌ها و وصول مطالبات صندوق از سـازمان امور مالیاتی به صورت ماهیانه تا سـقف ۶۵۰ میلیارد تومان طبق ضوابط صندوق در صندوق تثبیت بازار سرمایه اقدام کند.

یادداشت

متولی واحد برای سیاست‌های اقتصادی، پولی و بانکی

ایرج ندیمی

متاسفانه بازار بیمه، بانکی و سرمایه‌ای نوعی وادادگی دارند زیرا بخشی از اختیارات و نظارت آنها کاسته شده است که مشکل زا است. در مجموع باید سیاست‌های اقتصادی، پولی و بانکی یک متولی واحد که همان بانک مرکزی است، داشته باشد.

صادرات مقوله‌ای است که با چند عامل تعریف می‌شود. پیدا کردن بازار هدف یک موضوع مجزا است، اما حفظ، انطباق و تداوم فعالیت در کشور هم بحث دیگری به حساب می‌آید که باید آن را در نظر داشت. تجارب اقتصادی نشان می‌دهد فاقد قدرت حفظ بازارهای به دست آورده بودیم به‌طور نمونه در کشورهایی که نتیجه فروپاشی شوروی بود به لحاظ نوع کسب و کار، مسائل مربوط به افزایش شخصیت برندینگ، اعتباری یا تداوم کیفیت و قیمت‌ها حتی در پاسخگویی با نیازها موفق عمل نکردیم در حالی که موقعیت انجام این کار مهیا بود. روس‌ها سال‌ها از ایران مرغ طلب می‌کردند، اما ابتدا باید به این نکته توجه می‌کردیم که آنها هر میزان وزنی را نمی‌پذیرند و در کنار آن برفرض ۵ سال با یک قیمت نزدیک به هم درخواست داشتند، ولی تولیدکنندگان ایرانی نه تنها وزن را مورد توجه قرار ندادند، بلکه به دلیل نوسانات داخلی موفق به حفظ قیمت‌ها هم نبودند و با توجه به وابستگی به دان و علوفه و ... ادامه پیدا نکرد. اقتصاد متغیری است که در بخش اجتماعی، سیاسی و دیپلماتیک آثار خود را می‌گیرد.

از آنجا که بزرگ‌ترین منشأ تولید و جمع‌آوری ارز اقتصادی هنوز دولت (قوه مجریه و حاکمیت) است، بنابراین برای مدیریت منابع ارزی چند عامل باید به تعریف درآید. یک بخش آن در حوزه بودجه است که پایه‌های ارزی در آن مشخص می‌شود و وقتی بر ۲۰ یا ۲۵ هزار تومان بسته می‌شود معنای آن تاثیر بر ارزش پول یا جمع‌آوری یا خروج و قاچاق ارز است. موضوعات بعدی به ترتیب تعیین هدفگذاری، کاهش هزینه دولت و نظارت بر آن است. برفرض به مجموعه‌های حکومتی اجازه داده شده است که نفت را به فروش برسانند، اما خرج‌ها را خودشان تعیین کنند بر فرض مجموعه فرهنگی بسازند. این موارد در تمرکز بانک مرکزی قرار نمی‌گیرد در حالی که بانک مرکزی مسوول سیاست‌گذاری پولی، بانکی و مالی است. به نوعی تمرکزگرایی باید تقویت شود. به این معنا باید تمام درآمدها به خزانه ریالی و ارزی واریز شود. عاملین باقوه مجریه کارکنند و درآمدها زیر نظر مجلس باشد. در راستای اولویت‌گرایی هم نیاز است تا به مسائل اصلی گرایش پیدا کنیم. متاسفانه بازار بیمه، بانکی و سرمایه‌ای نوعی وادادگی دارند زیرا بخشی از اختیارات و نظارت آنها کاسته شده است که مشکل زا است. در مجموع باید سیاست‌های اقتصادی، پولی و بانکی یک متولی واحد که همان بانک مرکزی است، داشته باشد.

شرکت‌های دانش‌بنیان دو بحث رویکردی و عملکردی است. لازم و واجب است که سیاست‌ها را به طرف دانش‌بنیان سوق دهیم و باید برای آنها فرصت ایجاد کرد، اما به این معنا نیست که اکنون توان تولید داشته باشند. یعنی اصل رویکردی را اصلا نباید دور از نظر داشت زیرا هم مجبور هستیم و هم اینکه آینده به حساب می‌آید. تجارب دنیا را نباید ندید گرفت زیرا هیچ کشوری در دنیا به تنهایی رشد نکرده است و در این خصوص اولین موضوع آن است که روابط بین‌الملل را درست کنیم که این امر هم به چند کشور نباید محدود شود و داد و ستدها رویکردی عملکردی باشد. یعنی در عین رابطه با دنیا باید داد و ستد هم داشت و علاوه بر اینها باید از طبقه متوسط به بالا برای سرمایه‌گذاری استفاده کرد و در نهایت هم نیاز است تا از برخی تزریق‌های بی‌بازگشت جلوگیری به عمل آورد. اجبارها و محدودیت‌ها در آینده تغییر پیدا می‌کند البته برگشت منابع مثبت است ولی در بلندمدت ممکن است به دلیل بازار غیر رقابتی انگیزه را کاهش دهد و در این میان راه‌اندازی سامانه و بازار متشکل ارزی پوشش‌های خوبی دارند و این امر غیر قابل انکار است.

خبر

بیش از ۷۶ درصد تراکنش‌های شبکه پرداخت سهم ۹ بانک

بانک‌های ملت، ملی، سپه، صادرات، کشاورزی، تجارت، پارسیان، سامان و رفاه بیشترین سهم را از تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت در آخرین ماه سال گذشته داشته‌اند که در مقایسه با بهمن ماه سال قبل، تغییری نداشته است. مدت‌هاست که شبکه پرداخت بانکی ایران یک دست شده و از اینرو به راحتی می‌توان با رصد اطلاعات و داده‌ها به آمار پرداخت‌های بانکی و بین‌بانکی دست یافت. یکی از این آمارها، تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانکی در شبکه پرداخت و سهم هر بانک پذیرنده از این مبادلات است. بررسی آمار سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از تعداد و مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت در اسفندماه ۱۴۰۰ حاکی از آن است که بانک ملت با سهم ۱۹.۰۹ درصدی از تعداد تراکنش‌ها و سهم ۱۹.۲۷ درصدی از مبلغ تراکنش‌ها، همچنان با اختلاف زیاد، بالاترین سهم از پذیرش تراکنش‌های بازار را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست در بین تمام بانک‌های پذیرنده قرار گرفته است. پس از بانک ملت به ترتیب بانک‌های ملی، سپه، صادرات، کشاورزی، تجارت، پارسیان، سامان و رفاه کارگران بیشترین سهم را از تعداد تراکنش‌ها و بانک‌های ملی، صادرات، سپه، تجارت، کشاورزی، سامان، رفاه کارگران و پاسارگاد، بیشترین سهم را از مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت داشته‌اند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت بیش از ۷۶ درصد از تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانکی در اسفند ۱۴۰۰ به ۹ بانک رسیده است.

۱۷۵ هزار میلیارد تومان بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی با رشد ۴۶ درصدی

برداشت از منابع بانک مرکزی قاعده‌مند می‌شود

گروه بانک و بیمه |

بانک مرکزی در یک بخشنامه با استناد به حکم قانونی اعلام کرد: «از این پس، اعطای خط اعتباری یا اضافه‌برداشت بانک‌ها، صرفا با اخذ وثیقه امکان‌پذیر خواهد بود.» این اقدام سیاست‌گذار پولی چه معنایی دارد؟

در سال‌های قبل، بانک‌ها هر زمان که دچار کمبود منابع می‌شدند، به استقراض از بانک مرکزی روی می‌آوردند و بانک مرکزی برای تامین این منابع مجبور به خلق پول بود. در نهایت خلق پول بی‌قاعده، یکی از دلایل افزایش نرخ تورم در سال‌های گذشته بوده است. بر اساس آمارهای دی‌ماه سال قبل، از رشد ۳۵ درصدی پایه پولی، ردیف «بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی» سهمی معادل با ۱۳.۲ درصد داشته است. بنابراین یکی از عوامل تورم ساختاری، سهل‌الوصول بودن استقراض از بانک مرکزی و رشد پایه پولی از این محل بوده است. حال بانک مرکزی می‌گوید، اضافه برداشت از این نهاد باید در ازای وثیقه‌گذاری باشد. در این شرایط تمام بانک‌ها باید برای استقراض، اوراق دولتی تهیه کنند و تنها با وثیقه‌گذاری این اوراق می‌توانند از منابع بانک مرکزی بهره ببرند.

بانک مرکزی در راستای انضباط پولی اعلام کرد اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت، صرفا با اخذ وثیقه امکان‌پذیر است. بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از دلایل افزایش پایه پولی است و آمارها نشان می‌دهد سهم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی در سال‌های اخیر افزایش پیدا کرده است. در دی ماه سال قبل، رشد پایه پولی رقمی معادل با ۳۵ درصد بود که جزو بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی حدود ۱۳ واحد درصد از این رشد را تشکیل می‌دهد. بانک مرکزی در سال‌های اخیر وثیقه‌دار کردن را یکی از شروط اضافه برداشت اعلام کرده بود تا این بدهی‌ها را کاهش دهد. اما به نظر می‌رسد قانون‌گذار پولی و بانکی کشور در تلاشی جدید اعلام کرده که اضافه برداشت بدون وثیقه امکان‌پذیر نیست. در صورت اجرایی شدن این موضوع، استقراض از بانک مرکزی تنها در صورت وثیقه‌گذاری صورت می‌گیرد و چاپ پول بی‌ضابطه برای تسهیلات‌دهی به بانک مرکزی، متوقف خواهد شد.

ممنوعیت خط اعتباری بدون وثیقه

بر اساس بخشنامه جدید بانک مرکزی به بانک‌های کشور، اضافه برداشت بدون وثیقه‌گذاری ممنوع است. بانک مرکزی به استناد حکم قانونی «ممنوعیت اعطای اعتبار جدید به بانک‌ها بدون دریافت وثیقه در قالب اضافه برداشت» تاکید کرد: از این پس، اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت، صرفا با اخذ وثیقه امکان‌پذیر خواهد بود. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، این بانک صراحتا تاکید کرده است: «اعطای اعتبار جدید به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی بدون دریافت وثیقه در قالب خط اعتباری یا اضافه برداشت، توسط بانک مرکزی ممنوع است. نوع و میزان وثایق قابل پذیرش موضوع این بند توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود.» موارد زیر را به بانک‌ها و موسسات اعتباری ابلاغ کرد:

«نخست اینکه از این پس، اعطای خط اعتباری یا اضافه برداشت، صرفا با اخذ وثیقه امکان‌پذیر خواهد بود. نکته دیگر این بخشنامه این است که بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی که در حال حاضر دارای اضافه برداشت هستند، نسبت به تودیع وثیقه مطابق «دستورالعمل اجرایی انجام عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال أخذ وثیقه توسط بانک مرکزی» مصوب جلسه مورخ ۲۷ فروردین سال ۱۳۹۸ و اصلاحات بعدی آن از جمله ارز، طلا و اوراق بهادار نزد بانک مرکزی اقدام کنند. همچنین بانک مرکزی در این بخشنامه تاکید می‌کند که در صورت عدم تسویه به موقع اضافه برداشت بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی ظرف مهلت مشخص که در ضوابط اجرایی ناظر ذکر خواهد شد، بانک مرکزی در چارچوب سازوکاری مدون و مستمر، نسبت به فروش وثایق و استیفای مطالبات خود اقدام خواهد کرد. بانک مرکزی ضمن تاکید بر مفاد بخشنامه مذکور از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی موکداً حسن اجرای بخشنامه ابلاغی را درخواست کرده است.»

پایان عادت اضافه‌برداشت به شیوه سنتی

با این بخشنامه، به نظر می‌رسد که سیاست‌گذار پولی، روش سنتی اضافه برداشت بانکی را به‌طور کامل کنار بگذارد. در گذشته، بانک‌ها برای تامین نقدینگی مورد نیاز از بانک مرکزی با نرخ ۳۴ درصد استقراض می‌کردند؛ اما عموما، بانک‌ها نرخ ۳۴ درصد را به بانک مرکزی پرداخت نمی‌کردند، بلکه به دلیل افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی این نرخ بخشیده می‌شد و با نرخ ۱۲ درصد بدهی بانک‌ها تصفیه می‌شد. در سال‌های اخیر، از زمانی که عملیات بازار باز شروع شد، سیاست‌گذار پولی بانک‌ها را متقاعد کرد که از دولت اوراق بدهی بخرند و برای وثیقه کردن استفاده کنند. حتی برای جدیت بخشیدن به این امر، در بخشنامه‌ای اعلام کرد که حداقل ۳ درصد سپرده‌های بانکی اوراق دولتی باشد. این اوراق برای زمانی که بانک‌ها می‌خواستند از بانک مرکزی استقراض کنند به عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی قرار می‌گرفت. در این شرایط دو نوع استقراض وجود داشت: یک نوع اضافه برداشت مستقیم که با نرخ اسمی ۳۴ درصد محاسبه می‌شد و دیگری اضافه برداشتی که با وثیقه کردن اوراق انجام می‌شد و نرخ آن براساس سقف دالانی که بانک مرکزی تعیین کرده است، مشخص می‌شود. به این روش اعتبارگیری قاعده‌مند گفته می‌شود که بانک مرکزی اعلام کرده است: «بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند در روزهای شنبه تا چهارشنبه از اعتبارگیری قاعده‌مند (دریافت اعتبار با وثیقه از بانک مرکزی) مشروط به در اختیار داشتن اوراق مالی اسلامی دولتی و در قالب توافق بازخرید با نرخ سقف دالان نرخ سود (۲۲ درصد) استفاده کنند.» اما به نظر می‌رسد بانک مرکزی در این تصمیم جدید، تاکید دارد که بانک‌ها برای تامین نقدینگی مورد نیاز خود از بانک مرکزی حتما باید وثیقه داشته باشند و هیچ بانکی نمی‌تواند بدون وثیقه اضافه‌برداشت را داشته باشد.

آثار افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی

آمارها نشان می‌دهد در دی ماه سال ۱۴۰۰، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ۱۷۵ هزار میلیارد تومان بوده که به نسبت مدت مشابه سال ۹۹، رشد ۴۶ درصدی داشته است. علاوه بر این، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی حدود ۱۳ درصد بوده و از رشد پایه پولی سهم ۳۵ درصدی داشته که یکی از بیشترین سهم‌ها را در میان عوامل موثر بر رشد پایه پولی را داشته است. بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از دلایل افزایش پایه پولی است و آمارها نشان می‌دهد سهم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی افزایش پیدا کرده است.

بررسی سهم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از کل پایه پولی نشان می‌دهد این جزو با شتاب زیادی افزایش یافته و به جزو غالب پایه پولی تبدیل شده است. این واقعیت، نشان‌دهنده رویکردی است که طی سال‌های گذشته در اقتصاد ایران وجود داشته است. کارشناسان بانکی معتقدند بانک‌های کشور از سال‌های گذشته، همواره با ناترازی‌های عمده مواجه بوده و این ناترازی‌ها را به پایه پولی منتقل کرده‌اند. بخش عمده‌ای از ریشه ناترازی‌های شبکه بانکی، در برخی رویکردهای خطا در سیاست‌گذاری‌های کلان است. اولین رویکرد خطا، استفاده نادرست از ابزار شبکه بانکی برای اهداف کلان اقتصادی است. سیاست‌گذاران همواره از ابزار نظام بانکی برای جبران ناکارآیی‌های موجود در اقتصاد استفاده کرده‌اند.

چهار مزیت تصمیم بانک مرکزی

بررسی‌ها نشان می‌دهد این طرح ۴ مزیت خواهد داشت: مزیت اول اینکه از اضافه برداشت بی‌ضابطه جلوگیری می‌کند. درواقع بانک‌ها برای تامین مالی باید ترازنامه خود را تعدیل کنند که مدام به فکر استقراض نباشند. از سوی دیگر، بانک‌ها می‌توانند به جای بانک مرکزی، از بانک‌های دیگر در بازار بین بانکی استقراض کنند. در نتیجه حجم بازار بین بانکی نیز افزایش پیدا می‌کند و سبب تعمیق بازار بین بانکی می‌شود. در این شرایط کشف نرخ سود بازار بین بانکی نیز بهتر صورت می‌گیرد و می‌تواند به عنوان نرخ سود معیار مورد استناد قرار گیرد.

مزیت دوم این تصمیم این است که بانک‌ها ناچار می‌شوند بخشی از ترازنامه خود را تبدیل به اوراق بدهی کنند و از دولت اوراق بخرند. اگرچه بانک مرکزی به بانک‌ها ابلاغ کرده حداقل ۳ درصد سپرده‌های خود را به اوراق تبدیل کنند، اما همه بانک‌ها این بخشنامه را اجرایی نکرده‌اند. حالا این فرصت به وجود می‌آید که بانک‌ها تقاضایی برای خرید اوراق داشته باشند. بخشی از ترازنامه بانک‌ها با دارایی‌های ملکی، پرشده و باعث کاهش کیفیت ترازنامه بانک‌ها شده است، تبدیل این دارایی‌ها به اوراق دولتی می‌تواند به بهبود کیفیت ترازنامه بانک‌ها کمک کند. در دنیا، اوراق دولتی یکی از دارایی‌های با کیفیت در ترازنامه بانک‌ها محسوب می‌شود. مزیت سوم نیز کاهش فشار بر پایه پولی است. در یک دهه اخیر یکی از عوامل اصلی رشد پایه پولی اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی بوده که این موضوع نیز دلیل اصلی افزایش نرخ تورم بوده است. اگر بانک‌ها در استقراض ضابطه‌مند باشند، این فشار پایه پولی از جانب اضافه‌برداشت‌ها نیز کمتر می‌شود و باعث مدیریت رشد نقدینگی و کنترل تورم می‌شود.

مزیت چهارم این تصمیم این است که دولت می‌تواند برای تقاضای جدیدی که برای اوراق از سمت بانک‌ها ایجاد می‌شود، استفاده کند و تامین مالی غیرتورمی انجام دهد. مطالعات نشان می‌دهد در دنیا نیز کشورها برای اضافه‌برداشت از وثیقه‌گذاری استفاده می‌کنند و تقریبا هیچ نظام بانکی پیشرفت‌های وجود ندارد که استقراض از سیاست‌گذار پولی، بدون ضابطه صورت گیرد. به نظر می‌رسد اقدام جدید بانک مرکزی گام مثبتی برای کاهش اضافه‌برداشت‌های بدون ضابطه بانک‌ها است و سبب بهبود وضعیت متغیرهای پولی و بانکی کشور شود.

اعتباردهی اشتباه، استقراض بدون ضابطه

اما با یک بررسی ریشه‌ای می‌توان دریافت که عامل اصلی استقراض بدون ضابطه، سرکوب نرخ سود بانکی بوده است. در خصوص سیاست‌های اعتباری نیز، رویکرد تاریخی به این مساله حاکی از مشکلات زیادی است. سیاست‌گذاران به جای توسعه ابزارهای مالی منعطف و کارآ در بازارهای مالی و افزایش کارآیی تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی، همواره با تعیین دستوری نرخ سود و پایین نگه داشتن آن، درصدد حمایت از تولید برآمده‌اند. در سایر کشورها، به جای تعیین تکلیف برای بانک‌ها و تعیین دستوری نرخ به منظور حمایت از تولید، انواع ابزارهای مالی مبادله‌پذیر برای تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی فراهم شده است که بسیاری از آنها در ایران فراهم نیست. در نتیجه فقدان ابزارهای مالی کارآمد، بار تامین مالی را به شبکه بانکی منتقل کرده است. به‌ویژه به واسطه تحمیل نرخ سود منفی به بانک‌ها، مشکلات ترازنامه‌ای بانک‌ها به‌صورت فزاینده تشدید شده و در نهایت به پایه پولی منتقل شده است. علاوه براین، ساختار سنتی تامین مالی فعالیت‌های اقتصادی در ایران، به‌ویژه تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها، عمدتا مبتنی بر منابع بانکی یا بازارهای غیررسمی است که شیوه نخست عوارض تورمی را به دنبال داشته و شیوه دوم نیز هزینه تامین مالی را برای بنگاه‌های اقتصادی افزایش داده است.

دریچه

شروط بررسی صلاحیت داوطلبان مدیران بانکی

از این پس، بررسی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبان تصدی سمت‌های مدیریتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی موکول به شرکت در آزمون‌های مربوط و اخذ گواهینامه‌های حرفه‌ای مرتبط خواهد بود. بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به شبکه بانکی نحوه اعطای گواهینامه‌های حرفه‌ای بانکداری برای داوطلبان تصدی سمت‌های مدیریتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری را ابلاغ کرد. گواهینامه‌های شش‌گانه طراحی شده و لازم برای بررسی صلاحیت داوطلبان تصدی هر یک از سمت‌های مدیریتی در موسسات اعتباری عبارتند از: «اصول بانکداری ۱»، «اصول بانکداری ۲»، «حسابرسی داخلی موسسات اعتباری»، «مدیریت ریسک موسسات اعتباری»، «مدیریت فناوری اطلاعات موسسات اعتباری» و «گواهینامه حرفه‌ای بانکداری اسلامی»، که به تایید «کمیته گواهینامه‌های حرفه‌ای بانکداری بانک مرکزی» رسیده است و سایر اقدامات لازم در این خصوص نیز در دستور کار قرار دارد که به محض حصول نتیجه، متعاقباً اعلام خواهد شد. ضمناً خاطرنشان می‌سازد بدیهی است از این پس، بررسی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبان تصدی سمت‌های مدیریتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی موکول به شرکت در آزمون‌های مربوط و اخذ گواهینامه‌های حرفه‌ای مرتبط خواهد بود. لذا انجام مصاحبه تخصصی به ویژه برای داوطلبان تصدی سمت عضو هیات‌مدیره، مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل موسسات اعتباری از تاریخ زمانی مشخصی که متعاقباً اعلام خواهد شد، منوط به ارایه گواهینامه‌های حرفه‌ای مربوط است. شایان ذکر است اعطای گواهینامه‌های حرفه‌ای یاد شده به داوطلبان صرفاً منوط به کسب حد نصاب امتیاز در آزمون استاندارد متمرکز در این خصوص است. البته داوطلبان می‌توانند برای کسب آمادگی شرکت در آزمون مربوط و بنا به شرایط و صلاحدید خود از دوره‌های آموزشی نیز بهره‌برداری کنند. در پایان این بخشنامه تاکید شده است، پس از برگزاری هر آزمون، امکان بررسی صلاحیت حرفه‌ای داوطلبان تصدی سمت‌های مدیریتی در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی مرتبط با آزمون مذکور، بدون گواهینامه مربوط وجود نخواهد داشت.

ویژه

عضو هیات‌مدیره خبر داد

اختصاص بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد ریال منابع در سال ۱۴۰۱ برای تسهیلات قرض‌الحسنه در بانک سپه

پایگاه اطلاع‌رسانی بانک سپه: حامد هیات داودیان عضو هیات‌مدیره بانک سپه از اختصاص بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه برای حمایت از نیازمندان در سال ۱۴۰۱ خبر داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بانک سپه: حامد هیات داودیان عضو هیات‌مدیره بانک سپه در برنامه زنده تلویزیونی «در پناه عشق» شبکه ۲ سیما درباره برنامه‌های بانک سپه برای اعطای وام قرض‌الحسنه در سال ۱۴۰۱ گفت: ما در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۱۵۹ هزار میلیارد ریال را به امر قرض‌الحسنه اختصاص دادیم. در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۱۸۴ هزار میلیارد ریال وام قرض‌الحسنه پرداخت شد و در نظر داریم در سال جاری نیز ۲۰۰ تا ۲۲۰ هزار میلیارد ریال را به سنت نیکوی قرض‌الحسنه تخصیص دهیم که برآورد ما این است ۵۰ تا ۶۰ درصد آن به وام ازدواج تعلق گیرد. وی درباره اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه یادآور شد: در مورد قرض‌الحسنه، تمامی موارد مربوط به قرض‌الحسنه بر مبنای قانون عملیات بانکی بدون ربا در بانک سپه انجام می‌شود. هیات داودیان در پاسخ به این سوال که آیا دریافت کنندگان تسهیلات واقعاً روال سختی را پیش رو خواهند داشت، اظهار داشت: روال آن سخت نیست، اما وظیفه داریم طبق بخش‌نامه‌های بانک مرکزی حداقل مدارک را اخذ نماییم؛ به‌طور مثال فردی که برای دریافت وام درمان مراجعه می‌کند، باید مستندات بیماری را که به تایید بیمارستان و پزشک رسیده به همراه داشته باشد. وی افزود: با همکاران جلسات مختلفی را برگزار کردیم و آموزش‌های لازم هم داده‌شده و از آنجاکه دولت محترم نیز تأکید کرده با حداقل ضمانت این وام در اختیار نیازمندان قرار گیرد، ما نیز این مهم را در دستور کار خود قرار دادیم. عضو هیات‌مدیره بانک سپه به وام بدون ضامن که وزیر محترم امور اقتصاد و دارایی دستور آن را ابلاغ کرده اشاره کرد و افزود: کسانی که حقوق خود را از بانک‌ها دریافت می‌کنند می‌توانند در صورت وجود منابع، تسهیلات قرض‌الحسنه دریافت کنند؛ چون حقوق به بانک مورد نظر واریز می‌شود و بانک نیز می‌تواند اقساط را به موقع کسر کند و دیگر نیازی به ضامن وجود ندارد. هیات داودیان در پاسخ به این سوال که سال ۱۴۰۰ را چطور ارزیابی می‌کند، تصریح کرد: خوشبختانه بانک سپه در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۱۸۴ هزار میلیارد ریال به امر قرض‌الحسنه اختصاص داد که از این مبلغ ۸۸ هزار میلیارد ریال برای قرض‌الحسنه ازدواج و اشتغال زایی پرداخت شد. بنابراین بانک سپه علاوه بر مسوولیت حرفه‌ای خود در اقتصاد و بازار پولی، از مسوولیت اجتماعی خود نیز غافل نشده است. عضو هیات‌مدیره بانک سپه درباره جزییات وام ازدواج در سال ۱۴۰۱ نیز اظهار داشت: تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هریک از زوج‌هایی که تاریخ ازدواج آنها بعد از ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ بوده است، ۱۲۰ میلیون تومان و با دوره بازپرداخت ده‌ساله است و تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای زوج‌های زیر بیست‌وپنج سال و زوجه‌های زیر بیست‌وسه سال نیز ۱۵۰ میلیون تومان خواهد بود که بانک سپه نیز همچون سال‌های گذشته این وام‌ها را در چارچوب قوانین بانک مرکزی به بهترین شکل در اختیار متقاضیان قرار خواهد داد.

سکه ۱۳ میلیون و ۲۳۰ هزار تومان

کاهش قیمت ارز و سکه در بازار

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

روز شنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۱، در بازار آزاد هم هر دلار امریکا در برابر ۲۷ هزار و ۴۲۰ تومان معامله شد که نسبت به روزهای قبل کاهش محسوسی داشته است. قیمت سکه طرح جدید نیز (شنبه، ۲۷ فروردین ماه ۱۴۰۱) ۱۳ میلیون و ۲۳۰ هزار تومان شد. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز با قیمت ۱۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه بهار آزادی هفت میلیون و ۳۵۰ هزار تومان، ربع سکه چهار میلیون و ۲۸۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۵۸۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۳۱۰ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا نیز پنج میلیون و ۶۷۵ هزار تومان شد. اونس جهانی طلا نیز با قیمت یک‌هزار و ۹۷۳ دلار و ۷۱ سنت معامله شد. رشد بهای اونس جهانی طلا پس از جنگ روسیه و اوکراین رکورد جدید قیمتی را برای این فلز زرد ثبت کرد و این امر بر قیمت انواع سکه و طلا در بازار داخل نیز تاثیر گذاشته و موجب افزایش قیمت فلز زرد در داخل کشور شده است. سکه طرح جدید در ماه‌های پایانی سال گذشته در کانال ۱۱ و ۱۲ میلیون تومان نوسان داشته و این رویه در سال جدید نیز ادامه داشت و از یکشنبه هفته گذشته وارد کانال ۱۳ میلیون تومان شد.

نوسان قیمت دلار در میانه کانال ۲۵ هزار تومان در صرافی‌های بانکی

نرخ دلار در صرافی‌های بانکی (شنبه، ۲۷ فروردین ۱۴۰۱) با ۲۳۱ تومان افزایش نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه، ۲۵ فروردین‌ماه)، ۲۵ هزار و ۴۱۸ تومان معامله شد.

قیمت فروش یورو با ۲۰۸ تومان افزایش نسبت به روز کاری گذشته برابر با ۲۸ هزار و ۶۴۲ تومان بود. قیمت خرید هر دلار ۲۵ هزار و ۱۶۵ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۸ هزار و ۳۵۷ تومان اعلام شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۵ هزار و ۸۶ تومان و نرخ فروش آن ۲۵ هزار و ۳۱۴ تومان بود.

این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۲۷ هزار و ۱۱۴ تومان و نرخ فروش آن نیز ۲۷ هزار و ۳۶۱ تومان اعلام شد. همچنین، در سامانه نیما در معاملات، حواله یورو به قیمت ۲۶ هزار و ۷۱۵ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۴ هزار و ۷۱۶ تومان معامله شد.

افزایش قیمت دلار در صرافی‌های بانکی از ابتدای سال ۱۴۰۰ شروع شد و خردادماه وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد و نوسان قیمت دلار در صرافی‌های بانکی این روند ادامه داشت. به‌طور مشخص در ۲۴ آذرماه وارد کانال ۲۷ هزار تومان ثابت مانده بود. در روزهای سرد زمستانی نرخ ارز نیز سیر نزولی را شروع کرد و پس از ۶ ماه دوباره به کانال ۲۶ هزار تومان بازگشت و در آخرین روزهای دی‌ماه مصادف با ۲۷ این ماه دوباره به کانال ۲۵ هزار تومان بازگشت. سیر نزولی قیمت‌ها ادامه داشت تا اینکه در ۱۷ بهمن ماه در کانال ۲۴ هزار تومان نوسان داشت و در روزهای بعد و با شروع سال جدید دوباره قیمت دلار در صرافی‌های بانکی در همان قمت ۲۵ هزار تومان افت و خیز داشت.

بالا افزایش دامنه نوسان سهامداران مبتدی متضرر می‌شوند

رادار اقتصاد | محمداقبال نیا، رییس هیات‌مدیره شرکت سبدگردان آسمان گفت: عده‌ای افزایش دامنه نوسان را به مباحثی همچون افزایش شفافیت در بخش‌های مختلف گره می‌زنند در صورتی که من چنین تصوری را ندارم و معتقدم که وجود دامنه نوسان عاملی در بروز فساد و رانت است. اقبال نیا اضافه کرد: البته افزایش شفافیت در هر مقطعی نیاز بوده و امر پسندیده‌ای است اما نباید اصلاحات ساختاری همچون افزایش دامنه نوسان را منوط به این مساله کرد و بخواهیم هر زمان که به حد آرمانی رسیدیم، چنین تصمیماتی را اجرایی کنیم. به‌طور کلی گمان می‌کنم اکنون زمان مناسبی برای عملیاتی سازی این طرح است. وی مطرح کرد: دامنه نوسان محدودی مشکلاتی همچون شکل گیری صف‌های خرید و فروش را به وجود می‌آورد و این موضوع باعث می‌شود که سهامداران تصمیمات هیجانی و احساسی داشته باشند؛ کما اینکه به وفور دیده شده که برخی از سهامداران به محض شکل گیری صف خرید هیجانی شده و ترغیب به خرید سهام می‌شوند و بالعکس با به وجود آمدن جّوی منفی و شکل گیری صف فروش دچار ترس و واهمه شده و تصمیم بر فروش دارایی خود می‌گیرند؛ بنابراین پدیده صف به خودی خود حالت هیجانی را ایجاد کرده و منجر به تصمیمات اشتباه سهامداران می‌شود. رییس هیات‌مدیره شرکت سبدگردان آسمان مطرح کرد: در حقیقت دامنه نوسان باعث شده که در عوض اخذ تصمیماتی مبتنی بر تحلیل و اصول حساب، اقداماتی بر اساس صف‌ها انجام بشود لذا با افزایش دامنه نوسان شاهد کمتر شدن پدیده صف‌نشینی می‌شویم که خود این موضوع می‌تواند به‌طور مستقیم بر جلوگیری از زیان سهامداران و تصمیمات هیجانی آنها نقش داشته باشد. اقبال نیا تصریح کرد: با اجرایی شدن این طرح امکان دارد برخی از سهامداران مبتدی متضرر شوند و بعد از گذشت مدتی متوجه می‌شوند که در ساختار جدید بازار تنها باید مطابق تصمیمات کارشناسی و بر پایه منطق اقدام به معامله کنند. در چنین بازاری با توجه به افزایش ریسک تصمیم اشتباه، اعتماد به سیگنال فروشی‌ها سخت‌تر شده و افراد کمتری فریب می‌خورند؛ در نتیجه این طرح می‌تواند تحولات مثبتی را در بازار به وجود بیاورند و موافق اجرایی شدن آن هستیم و گمان نمی‌کنم مانعی برای به تعویق انداختن آن وجود داشته باشد. وی در پاسخ به این گفته که با افزایش دامنه نوسان، امکان از بین رفتن سریع دارایی افراد وجود دارد؛ ابراز کرد: با افزایش دامنه نوسان این الزام به وجود می‌آید که سهامداران با تجربه و حرفه‌ای به بازار ورود کنند و اگر سرمایه‌گذاری دانش کافی را ندارد باید دارایی خود را به واسطه صندوق‌های سرمایه‌گذاری وارد بازار کنند. در واقع این بستر نمی‌تواند برای سهامداران حرفه‌ای ریسکی ایجاد کند و آنها دچار اشتباه نمی‌شوند و اگر سهامداری تحلیل و بینش خاصی به بازار ندارد باید مطابق ریل گذاری صحیح و صندوق‌ها در این بازار سرمایه‌گذاری کند. وی بیان کرد: بعضا یک نماد بسیار ارزنده است و افراد خبره آن را شناسایی می‌کنند و در برخی از مواقع حاضرند آن را بالاتر از آستانه قیمتی خریداری کنند اما به واسطه محدودیت دست و پا گیر دامنه نوسان این اتفاق رخ نمی‌دهد یا قیمت تعادلی آن بسیار به کندی انجام می‌شود یا اینکه در برخی مواقع سهامداری اصطلاحا پول لازم می‌شود اما محدودیت دامنه نوسان اصل نقدشوندگی بازار را از بین برده و از این حیث دچار مشکل می‌شود. اقبال نیا در تکمیل سخنان خود گفت: البته موافق حذف یک باره دامنه نوسان نیستم و با توجه به نیاز بازار معتقدم باید یک گام گسترش بیابد و در عوض محدوده منفی الی مثبت ۵ درصد برسد به بازه منفی الی مثبت ۱۵ درصد برسد. در حالت نرمال در یک روز نمادی این سقف و کف را پر نمی‌کند و اگر چنین اتفاقی بیوفتد سازمان بورس می‌تواند آن نماد را متوقف و از متولیان آن توضیح بخواهد اما مزیتی که به واسطه افزایش دامنه نوسان به وجود می‌آید می‌تواند کارایی و عمق بازار را افزایش بدهد و به واسطه قیمت‌های تعادلی بازار تحت کنترل باشد.

تکلیف جاماندگان سهام عدالت روشن شد

فارس | سهام عدالت با هدف خصوصی سازی و واگذاری سهام شرکت‌های دولتی به اقشار کم درآمد از زمان دولت نهم طراحی و اجرا شده است. این طرح شامل سهام حدود ۵۰ شرکت دولتی مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی بود. افرادی که سهام عدالت به آنها تعلق گرفته جزو سهامداران شرکت‌های بورسی و فرابورس در نظر گرفته می‌شوند. ۷۰ درصد شرکت‌های حاضر در سبد سهام عدالت در بورس حضور دارند و سهام‌شان قابل معامله در بورس است. مابقی این شرکت‌ها به دلایل مختلف هنوز وارد بازار سرمایه نشده‌اند. محمدرضا پورابراهیمی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس درباره جاماندگان سهام عدالت، گفت: برآورد این است حدود ۲۰ میلیون نفر در کشور سهام عدالت ندارند که در کمیسیون اقتصادی طرحی را تصویب کردیم و بر این اساس کسانی که مشمول باشند، سهام عدالت دریافت می‌کنند. پیمان حدادی، مشاور رییس سازمان بورس و اوراق بهادار: با توجه به نزدیک شدن به فصل مجامع، یکی از موضوعات بسیار مهم در موضوع سهام عدالت؛ حضور نماینده مشمولان سهام عدالت است که روش غیر مستقیم را انتخاب کرده‌اند. طبق هماهنگی‌های انجام‌شده فقط افرادی می‌توانند به عنوان نماینده سهامداران روش غیر مستقیم سهام عدالت در مجامع شرکت‌ها حضور داشته باشند که دارای معرفی‌نامه رسمی از کانون شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت باشند. نماینده ویژه رییس سازمان بورس در امور سهام عدالت گفت: کار گروه ویژه سهام عدالت پیگیر واریز سود شرکت‌های غیربورسی سهام عدالت برای سهامداران است. سود شرکت‌های غیربورسی در حال بررسی است که چقدر از سود این شرکت‌ها از طرف سازمان خصوصی سازی دریافت شده و اگر ارقام آن قابل توجه باشد، مانند سودهای شرکت‌های بورسی سهام عدالت از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی تجمیع شده و پول آن به حساب سهامداران عدالت واریز می‌شود. البته هنوز شورای عالی بورس در این زمینه تصمیم‌گیری نشده است و پول‌های جمع‌آوری شده از شرکت‌های غیربورسی اعداد قابل توجهی نیست.

«تعادل» در گزارشی بررسی می‌کند

مصوبه جدید برای بورسی‌ها

گروه بازار سرمایه |

روز ۲۱ فروردین ماه بانک مرکزی در بخشنامه‌ای در خصوص نحوه تحصیل سهام خزانه توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی توضیحاتی داده است که محتوای آن ناظر بر خروج بانک‌ها از بنگاهداری با عرضه بلوکی سهام است. این بخشنامه در راستای مصوبه وزارت اقتصاد در جهت اصلاح ساختار بانک‌ها، واگذاری اموال مازاد و خروج از بنگاهداری صادر شده است. موضوع قابل توجه اینجاست که مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار این مصوبه را به دیگر عرضه‌های عمده نیز تعمیم داده و اظهار کرده که سازمان بورس رویه‌ای را در نظر دارد که بر اساس آن مانع عرضه عمده سهام شرکت‌ها به صورت خرد شود تا بدین ترتیب منافع سهامداران خرد در بازار از نوسانات مصون بماند.

برخی از کارشناسان می‌گویند که بانک‌ها به تاسی از این بخشنامه و همچنین مقررات سازمان بورس ملزم به عرضه بلوکی سهام عمده خود خواهند بود. کارشناسان بازار سرمایه نتایج این بخشنامه را مثبت ارزیابی کرده و بر این باورند که عرضه بلوکی سهام عمده بانک‌ها می‌تواند از بروز نوسانات در معاملات بازار سرمایه جلوگیری کند. احمد اشتیاقی کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان صنعت» تاکید می‌کند که این بخشنامه لزوما ناظر بر عرضه بلوکی نیست اما با توجه به مطرح شدن عرضه بلوکی خودروسازان و مواضع سازمان بورس به نظر می‌رسد همین روش اجرایی شود. او عرضه خرد سهام عمده در شرایط فعلی بازار که نشان از کمبود نقدینگی جدی دارد را ریسک‌افزا ارزیابی کرده است.

بخشنامه جدید بانک مرکزی تاکید کرده است که بازارگردانی سهام بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی موضوع بند (ب) ماده (۲۸) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» صرفا از طریق همان بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی با صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی متعلق به همان بانک با موسسه اعتباری غیربانکی امکان‌پذیر خواهد بود. گفتنی است بند (ب) ماده (۲۸) قانون رفع موانع تولید و ارتقای نظام بانکی کشور مصوب سال ۱۳۹۴، تاکید دارد که شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و بازارهای خارج از بورس بر اساس میزان سهام شناور خود در هر یک از بازارهای مذکور و بر اساس مقرراتی که با پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می‌رسد می‌توانند تا سقف ۱۰ درصد از سهام خود را خریداری و تحت عنوان سهام خزانه در شرکت نگهداری کنند.

بخشنامه بانک مرکزی همچنین ناظر بر آن است که تحصیل سهام بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی از طریق صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی متعلق به بانک‌ها با موسسات اعتباری غیربانکی به عنوان سهام خزانه محسوب می‌شود. بر اساس این بخشنامه سهام بانک‌ها یا موسسات اعتباری غیربانکی که در تملک شرکت‌های زیرمجموعه آن بانک با موسسه اعتباری غیربانکی است، باید به صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی متعلق به همان بانک با موسسه اعتباری غیربانکی واگذار شود. همچنین هرگونه تحصیل سهام بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی توسط شرکت‌های زیرمجموعه ممنوع بوده و آن دسته از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی که بیش از حد مقرر در بند (ب) ماده (۲۸) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» (۱۰ درصد)، سهام خزانه از طریق شرکت‌های زیرمجموعه با صندوق اختصاصی سرمایه‌گذاری بازارگردانی متعلق به خود، تملک نموده‌اند، موظفند حداکثر ظرف مهلت شش ماه پس از ابلاغ این بخشنامه، سهام مازاد بر سقف مذکور را واگذار نمایند. کارشناسان اقتصادی و بازار سرمایه این بخشنامه را گامی در راستای خروج بانک‌ها از بنگاهداری از مسیر عرضه بلوکی سهام در بازار سرمایه دانسته‌اند که در همین حال می‌تواند از بروز نوسانات در بازار سرمایه جلوگیری کند.

ابهام ادامه‌دار سهامداران

برخی از کارشناسان می‌گویند عرضه فزاینده سهام شرکت‌ها در بازار سرمایه می‌تواند رونق معاملاتی ایجاد کند و عمق بازار را افزایش دهد اما برخی کارشناسان بر این باورند که عرضه عمده سهام به صورت خرد (در مقابل بلوک سهام) می‌تواند در برخی مقاطع به عنوان ریسک عمل کند و موجب برهم‌خوردن آرامش بازار، بروز هیجانات و در نتیجه تلاطم‌های غیرقابل کنترل شود. نمونه این دست از عرضه‌ها در سال ۹۹ منجر به ایجاد هیجان در بازار و رشد حبابی قیمت سهم‌هایی شد که از ارزش ذاتی بالایی برخوردار نبودند. بدین ترتیب با آغاز روند اصلاحی بازار، خریداران هیجان‌زده این سهم‌ها در زیان قابل ملاحظه‌ای فرو رفتند. بر اساس همین تجربه، کارشناسان تاکید می‌کنند که بهتر است عرضه‌های عمده سهام شرکت‌ها به صورت بلوکی انجام شود تا از رفتارهای هیجانی در بازار و موج‌سازی و موج‌سواری روی قیمت سهام جلوگیری به عمل آید. این مهم به ویژه در دوره کنونی بازار که معاملات به صورت کم‌رمق در جریان است و هنوز روند مشخصی برای بازار ایجاد نشده، توصیه می‌شود. به نظر می‌رسد سیاست‌های سازمان بورس نیز هم‌راستا با همین توصیه‌ها تدوین شده است، چرا که روز گذشته مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص عرضه بلوکی بانک‌ها توضیحاتی ارایه و تاکید کرد که این نوع از عرضه در دستور کار دیگر ناشران نیز خواهد بود. مهدی پارچینی در این باره به پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: طبق مصوبه‌ای که بانک مرکزی به بانک‌ها بابت سهام مازادی که در کدهای صندوق‌های بازارگردانی ابلاغ کرده، اعلام شده است که اینها مشمول سهام خزانه هستند که البته طبق دستورالعمل سهام خزانه، ناشر می‌تواند سهام خزانه را هم به‌طور خرد و هم به شکل عمده واگذار کند. وی تاکید کرد: با توجه به اینکه شناوری سهام این شرکت‌ها بالاست و بر این اساس بازار از عرضه و فروش این دسته از کدها تاثیرپذیری دارد، سازمان بورس و اوراق بهادار عرضه بلوکی به‌طور عمده این کدها را در دستور کار قرار داده است؛ از این طریق هم مشکل بانک‌ها حل می‌شود و هم بازار سرمایه از انجام این عرضه‌ها تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد. مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در پاسخ به احتمال عرضه بلوکی سایر صنایع و شرکت‌ها به‌طور بلوکی در بازار سرمایه، افزود: به‌طور قطع و بنابر رویه‌ای که سازمان بورس و اوراق بهادار برای حفظ منافع سهامداران و مالکان شرکت‌ها دارد، این است که اگر سایر شرکت‌ها نیز عرضه قابل توجهی داشته یا مشمول عرضه عمده یا بلوکی شوند، مانع از عرضه آنها به‌طور خرد در بازار سرمایه شود. پارچینی تاکید کرد: سازمان بورس این شرکت‌ها را ملزم به عرضه عمده یا بلوکی سهام خود خواهد کرد.

مصوبه ابلاغ شد

مهدی پارچینی، مدیر نظارت بر بورس‌ها سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص عرضه بلوکی بانک‌ها، گفت: طبق مصوبه‌ای که بانک مرکزی به بانک‌ها بابت سهام مازادی که در کدهای صندوق‌های بازارگردانی ابلاغ کرده، اعلام شده است که اینها مشمول سهام خزانه هستند. یادآور می‌شود که طبق دستورالعمل سهام خزانه، ناشر می‌تواند سهام خزانه را هم به‌طور خرد و هم به شکل عمده واگذار کند.

وی اضافه کرد: با توجه به اینکه شناوری سهام این شرکت‌ها بالا است و بر این اساس بازار از عرضه و فروش این دسته از کدها تاثیرپذیری دارد، سازمان بورس و اوراق بهادار عرضه بلوکی به‌طور عمده این کدها را در دستور کار قرار داده است. از این طریق هم مشکل بانک‌ها حل می‌شود و هم بازار سرمایه از انجام این عرضه‌ها تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد. مدیر نظارت بر بورس‌ها سازمان بورس و اوراق بهادار در پاسخ به احتمال عرضه بلوکی سایر صنایع و شرکت‌ها به‌طور بلوکی در بازار سرمایه، افزود: به‌طور قطع و بنابر رویه‌ای که سازمان بورس و اوراق بهادار برای حفظ منافع سهامداران و مالکان شرکت‌ها دارد، این است که اگر سایر شرکت‌ها نیز عرضه قابل توجهی داشته یا مشمول عرضه عمده یا بلوکی شوند، مانع از عرضه آنها به‌طور خرد در بازار سرمایه شود. پارچینی تاکید کرد: سازمان بورس این شرکت‌ها را ملزم به عرضه عمده یا بلوکی سهام خود خواهد کرد.

به بورس آسیبی نمی‌رسد

مهدی میرزایی، کارشناس بازار سرمایه در این خصوص گفت: در شرایط کنونی بانک‌ها و به‌طور خاص سهامداران عمده با تشکیل شرکت‌های مختلف، اقدام به خرید سهام بانک‌های تحت مدیریت خود می‌کنند در حالی که این شرکت‌ها زیر مجموعه خود بانک هستند. از طرفی هم اکنون بانک‌ها در شرکت‌های مختلفی اقدام به خرید سهام کرده‌اند و عملا در حال بنگاه‌داری هستند. به گفته این کارشناس بازار سرمایه طبق مصوبه جدید، بانک‌ها می‌توانند ۱۰ درصد از سهام مرتبط با خود را به صورت سهام خزانه خریداری کنند، سایر سهم‌های تحت نظرشان نیز در قالب صندوق بازارگردانی به صورت بلوکی در بازار عرضه و واگذار می‌شود. در واقع این قانون در ماهیت، به دنبال کاهش تصدی گری و بنگاه‌داری بانک‌هاست.

این مصوبه باعث می‌شود بانک‌ها در ظاهر نتوانند اقدام به نوسان گیری شدید از بورس یا عرضه‌های آبشاری کنند که به نوبه خود در کاهش تلاطمات بازار می‌تواند موثر باشد. البته بر حسب عملکرد چند سال‌های که بانک‌ها از خود نشان دادند، تقریبا به دنبال خروج از بنگاه‌داری نیستند. احتمالا حالا هم راه‌های دور زدن قانون را پیدا و پیاده خواهند کرد.

شاخص کل بورس صعودی شد

شاخص کل بازار بورس تهران دیروز شنبه، ۲۷ فروردین ماه با ۱۳ هزار و ۵۳۹ واحد افزایش، در ارتفاع یک میلیون و ۴۶۷ هزار واحدی قرار گرفت. بر اساس گزارش ایرنا در معاملات دیروز بازار سهام (بورس و فرابورس) بیش از ۱۲ میلیارد و ۹۱۴ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۱۳۴ هزار و ۷۲۵ میلیارد ریال و در بیش از ۶۹۵ هزار و ۹۴۸ نوبت معامله شد. در ادامه معاملات بورس تهران، بیش از هشت میلیارد و ۴۳۴ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۷ هزار و ۸۵۷ میلیارد ریال و در ۴۸۷ هزار و ۶۷۰ نوبت معامله شد.

همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با چهار هزار و ۶۷۵ واحد افزایش به ۳۸۷ هزار و ۶۳۹ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با ۲ هزار و ۹۱۳ واحد رشد به ۲۴۱ هزار و ۵۶۱ واحد رسید. شاخص بازار اول، ۱۱ هزار و ۵۴ واحد و شاخص بازار دوم، ۲۳ هزار و ۷۴۷ واحد افزایش داشتند.

علاوه بر این در بین همه نمادها، شرکت فولاد مبارکه اصفهان با نماد «فولاد» با ۹۵۶ واحد، ملی صنایع مس ایران با نماد «فملی» با ۸۰۳ واحد، گسترش نفت و گاز پارسیان با نماد «پارسان» با ۷۷۲ واحد، پالایش نفت تهران با نماد «شتران» با ۶۴۰ واحد، گروه مپنا با نماد «رمپنا» با ۶۱۲ واحد، مخابرات ایران با نماد «اخابر» با ۵۸۷ واحد و پالایش نفت بندرعباس با نماد «شبندر» با ۵۰۵ واحد با تاثیر مثبت بر شاخص بورس همراه شدند.

در مقابل فولاد خوزستان با نماد «فخوز» با ۱۵۰ واحد، گروه صنعتی پاکشو با نماد «پاکشو» با ۳۶ واحد، تامین سرمایه بانک ملت با نماد «تملت» با ۳۲ واحد، ذوب آهن اصفهان با نماد «ذوب» با ۳۲ واحد، فولاد کاوه جنوب کیش با نماد «کاوه» با ۳۰ واحد و بانک صادرات ایران با نماد «وبصادر» با ۲۶ واحد تاثیر منفی بر شاخص بورس داشتند. بر پایه این گزارش، در این روز شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با نماد «شستا»، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو با نماد «خگستر»، ایران خودرو با نماد «خودرو»، سایپا با نماد «خساپا»، پالایش نفت تهران با نماد «شتران»، گروه بهمن با نماد «خبهمن» و سرمایه‌گذاری سایپا با نماد «وساپا» در نمادهای پرتراکنش قرار داشتند. گروه خودرو هم در معاملات امروز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۲ میلیارد و ۶۴۶ میلیون برگه سهم به ارزش هشت هزار و ۱۱۵ میلیارد ریال داد و ستد شد.

آخرین وضعیت شاخص فرابورس

شاخص فرابورس نیز دیروز بیش از ۲۰۹ واحد افزایش داشت و به ۲۰ هزار و ۲۴۷ واحد رسید. در این بازار ۲ میلیارد و ۴۱۹ میلیون برگه سهم و اوراق مالی به ارزش ۵۷ هزار و ۲۶۸ میلیارد ریال داد و ستد شد، تعداد دفعات معاملات شنبه فرابورس بیش از ۲۳۲ هزار و ۲۷ نوبت بود.

نمادهای پلیمر آریاساسول با نماد «آریا»، پتروشیمی تندگویان با نماد «شگویا»، پالایش نفت لاوان با نماد «شاوان»، پتروشیمی مارون با نماد «مارون» و زغال سنگ پرورده طبس با نماد «کزغال» با تاثیر مثبت بر شاخص فرابورس همراه بودند. همچنین سرمایه‌گذاری مالی سپهر صادرات با نماد «وسپهر»، تولید نیروی برق دماوند با نماد «دماوند»، شرکت سرمایه‌گذاری اعتلا البرز با نماد «اعتلا»، بیمه اتکایی ایرانیان با نماد «اتکای»، ویتانا با نماد «غویتا» و صنایع پتروشیمی تخت جمشید با نماد «شجم» تاثیر منفی بر شاخص فرابورس داشتند.

تابلو سبز ماند

بورس تهران امروز با لیدری پتروپالایشی‌ها روند خوبی را در پیش گرفت و با وجود انتظارات منفی در پی وضع عوارض صادراتی گسترده، بازار سهام هفته آخر فروردین ماه ۱۴۰۱ را با تابلوهای سبز آغاز کرد. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان تثبیت قیمت جهانی نفت در کانال بالای ۱۰۰ دلار باعث شده تا نوعی ثبات در صعود ارزش محصولات پتروشیمی‌ها به وجود اید که طبیعتا می‌تواند خبر بسیار خوبی برای سهامداران این حوزه محسوب شود. از طرفی شرایط خودرویی‌ها نیز در مقایسه با سایر روزها نسبتا مناسب بوده و شاهد رشد معقول و مطلوبی در این خانواده بودیم که به باور اغلب تحلیلگران می‌تواند به عنوان نشانه‌ای امیدبخش برای سهامداران این صنعت پرحاشیه و جنجالی تلقی شود. اما نه تنها تابلوها (ارزش معاملات) بلکه محافل بورسی در شبکه‌های اجتماعی هم این پیام را مخابره می‌کنند که سهامداران با وجود سبز بودن بازار، نسبت به آینده سرمایه‌گذاری در بورس و به‌طور کلی صنعت نگرانی‌هایی جدی داشته و حتی بسیاری از فعالان، سخن از ترک این عرصه برای همیشه به میان می‌آورند.

رشد ۲۶۰ درصدی تعداد کدهای بورسی فعال در بازار سرمایه

تا چند سال گذشته تعداد محدودی از سرمایه‌گذاران تحت تاثیر ریسک‌های تهدیدکننده، چندان تمایلی برای ورود سرمایه‌های خود به این بازار نداشتند و این امر باعث شد تا بخش انبوهی از نقدینگی‌های در اختیار خود را به سمت سرمایه‌گذاری در سپرده‌های بانکی سوق دهند که قادر به کسب سود ثابتی از این محل بودند. معاملات بورس از ۲ سال گذشته و تحت تاثیر حمایت‌های انجام شده از این بازار وارد دوران جدیدی از معاملات شد و زمینه افزایش ورود سرمایه‌گذاران به این بازار فراهم شد.

از سال ۹۸ و تحت تاثیر صعود بی‌سابقه شاخص بورس به مرور تعداد انبوهی از سرمایه‌گذاران وارد این بازار شدند و این امر زمینه‌ساز حجم گسترده‌ای از نقدینگی به بازار سرمایه بود. شاخص بورس از نیمه‌های سال ۹۹ جهت دیگری به خود گرفت و بار دیگر وارد مدار نزولی شد که همین امر به مراتب سبب ترس سهامداران برای ورود سرمایه‌هایشان به بازار شد، با توجه به چنین اتفاقی در معاملات بازار اما باز هم سرمایه‌گذاران به دنبال دریافت کد سهامداری بودند تا از این طریق بتوانند زمینه ورود سرمایه‌های خود به این بازار را فراهم کنند. اکنون و با توجه به آخرین اطلاعات منتشر شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار، تعداد کدهای بورسی فعال در بازار سرمایه در پایان سال ۱۴۰۰ به ۳۷ میلیون و ۵۰۰ هزار کد بورسی رسید. این در حالی است که این عدد در پایان سال ۱۳۹۸، ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار کد بورسی بود و این آمار نشان‌دهنده رشد بیش از ۲۶۰ درصدی تعداد کدهای بورسی فعال در بازار سرمایه بوده است. همچنین آمار ارایه شده نشان‌دهنده آن است که کدهای بورسی فعال در ابتدای سال ۱۳۹۰ فقط یک میلیون و ۹۰۰ هزار کد بورسی بود. چنین اعداد و ارقامی نشان از آن دارد که تعداد کدهای بورسی فعال در بازار در سال ۱۴۰۰ با افزایش ۱۹ برابری نسبت به سال ۱۳۹۰ همراه بوده است. همچنین سازمان بورس اعلام کرده است که امیدواریم با تلاش و هم‌افزایی همه دستگاه‌های مرتبط، حقوق سهامداران بیش از پیش در تصمیم‌گیری‌های کلان مدنظر قرار گیرد و جایگاه بازار سرمایه ارتقا پیدا کند.

حراج ملک از مسیر بورس کالا برای فروشندگان

سنا | معین محمدی‌پور، رییس اداره مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران با بیان اینکه در بورس کالا حدود ۴ تا ۵ ابزار برای مسکن ارایه شده است گفت: برخی از ابزارها در حال حاضر وجود دارند و برخی دیگر نیز معرفی خواهند شد. محمدی پور افزود: ابزار برگزاری حراج ملک، از جمله مواردی است که در بورس کالا در حال اجرا است. موضوعی که در اکثر کشورهای دنیا به‌طور معمول از این ابزار استفاده می‌شود ولی در ایران فرهنگ فروش ملک از طریق حراج جانیفتاده است.. وی عنوان کرد: ابزار و قراردادهای مربوط به فروش ملک از طریق بورس کالا از سال گذشته اجرایی شده و وزارت راه و شهرسازی، بانک اقتصاد نوین، وزارت دفاع هم از طریق این ابزار اقدام به اجرای فروش املاک خود کرده‌اند و برخی بانک‌ها و همچنین شهرداری نیز خواهان استفاده از این ابزار هستند که با رفع برخی موانع عرضه‌های جدی از سوی شهرداری انجام می‌شود. وی ادامه داد: روند کار به این صورت است که ملکی به عنوان حراج انتخاب و عرضه کننده ضمن معرفی آن به بورس کالا، مستنداتی را به بورس کالا ارایه می‌دهد تا مورد ارزیابی و بررسی قرار گیرد پس از بررسی‌های لازم مستندات، ملک بر روی تابلو بورس کالا قرار گرفته و خرید و فروش مربوط به آن شروع می‌شود که خوشبختانه روند خرید و فروش و قیمت ملک در بورس کالا به شفافیت کار کمک بزرگی می‌کند. محمدی‌پور در این باره اظهار کرد: اشخاص حقیقی، حقوقی، انواع نهادهای عمومی و دولتی می‌توانند املاک خود را در بورس کالا عرضه کنند و تا جایی که بورس کالا کشش داشته باشد پذیرای مخاطب عام و خاص خواهد بود و اگر این بازار پررونق شود ممکن است محدودیت‌هایی برای آن در نظر گرفته شود. وی تصریح کرد: در حال حاضر مقررات بورس کالا برای حقیقی‌ها و حقوقی‌ها محدودیتی ندارد و انواع نهادها می‌توانند از این ابزار استفاده کنند. به‌طوری که پس از روش شدن مالکیت افراد یا نهادها، ملک روی تابلو رفته و خرید و فروش آن انجام می‌شود. رییس اداره مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران تاکید کرد: در مورد نهادهای عمومی و خصوصی که کار انبوه‌سازی انجام داده با توجه به املاک متعددی که در دست دارند، ورود آنها به بورس کالا و عرضه املاک آنها در بورس به صرفه‌تر است. وی خاطرنشان کرد: بورس کالا تا خریداری برای ملک یا املاک یافت نشده باشد تمامی مراحل و بازاریابی‌ها را به صورت رایگان انجام داده و پس از مشخص شدن خریدار، کارمزد معاملات را دریافت خواهد کرد. به گفته محمدی‌پور؛ اگر تاکنون تعداد زیادی از نهادهای دولتی یا خصوصی از این ابزار بورس کالا استفاده نکرده‌اند به برخی موانع دیوان سالاری یا سختگیری‌های خود بورس در پذیرش املاک بر می‌گردد.

حمایت‌های سازمان بورس از گزارشگران ناهنجاری‌های بورس

سنا | سعید ابراهیمی، سرپرست اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق در یافت گزارش‌های موثق مبنی بر ناهنجاری و نقص احتمالی قوانین و مقررات بازار سرمایه از سوی افراد آگاه را یکی از قدرتمندترین ابزارها در کشف تخلفات و ارتقا سلامت در این بازار برشمرد و اظهار کرد: گزارشگران ناهنجاری به دلیل آگاهی از شرایط و شناسایی افراد متخلف، می‌توانند به سازمان بورس کمک کنند تا ناهنجاری‌های عمده و سایر تخلفات و جرایم احتمالی در حوزه‌های بازار، ناشران، نهادهای مالی و فضای مجازی گاهی بسیار زودتر از آنچه ممکن خواهد بود، شناسایی شود. سعید ابراهیمی ادامه داد: این امر به سازمان بورس این امکان را می‌دهد تا در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران و با هدف ساماندهی، حفظ و توسعه بازار شفاف، منصفانه و کارای اوراق بهادار و با نظارت بر حسن اجرای این قانون، در زمان کوتاه‌تری رفتار غیرقانونی را شناسایی و متخلفان را مورد بازخواست قرار دهد. او با بیان اینکه براساس مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار، به ارایه‌دهنده اطلاعات موثق و دست اولی که اطلاعات او منجر به محکومیت متخلفان یا مجرمان شود، مطابق مقررات مربوطه پاداش اعطا می‌شود، تصریح کرد: مطابق با دستورالعمل حمایت و تشویق گزارشگران ناهنجاری در بازار سرمایه ۱۰ تا ۳۰ درصد مجموع مبلغ جریمه نقدی موضوع رأی یا آرای قطعی یا زیان احتمالی مورد تخمین هیات‌مدیره سازمان، برای گزارشگر واجد شرایط پاداش در نظر گرفته می‌شود. سرپرست اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه سازمان بورس با تأکید بر اینکه هویت گزارش‌دهندگان محفوظ خواهد ماند، خاطرنشان کرد: گزارشگران می‌توانند گزارش خود را به صورت ناشناس یا همراه با درج اطلاعات هویتی ارسال کنند. در صورت ارسال گزارش همراه با مشخصات هویتی، سازمان بورس متعهد است از اطلاعات هویتی گزارشگر ناهنجاری محافظت کرده و از افشای آن خودداری کند. بدیهی است پاداش به گزارشگرانی تعلق می‌گیرد که نام و مشخصات هویتی خود را در سامانه دیده‌بان سلامت بازار سرمایه ثبت کرده باشند. او با اشاره به حمایت‌های سازمان بورس از گزارشگران ناهنجاری اذعان کرد: سازمان بورس در راستای حمایت حقوقی از اشخاصی که تحت عنوان گزارش‌دهنده، اطلاعات موثق و دست اول خود را برای پیشگیری، کشف یا اثبات جرایم و تخلفات و همچنین شناسایی متخلف در اختیار سازمان قرار می‌دهند در صورت نیاز گزارشگر، اقداماتی همچون اخذ وکیل و پرداخت هزینه وکالت و مشاوره را در دستور کار دارد.

در شهر

از افزایش حق مسکن کارگران چه‌خبر؟

به‌دنبال تصویب افزایش دستمزد ۱۴۰۱ در شورای عالی کار، مبلغ کمک هزینه مسکن کارگران به ۶۵۰ هزار تومان افزایش یافت. باتوجه به روزهای پایانی فروردین ماه و همچنین عدم تصویب مصوبه در هیات وزیران به احتمال زیاد این افزایش از برج آینده در فیش حقوقی کارگران لحاظ خواهد شد.به دنبال تصویب افزایش دستمزد ۱۴۰۱ در شورای عالی کار، مبلغ حق مسکن کارگران به ۶۵۰ هزار تومان رسید. این رقم در سال گذشته ۴۵۰ هزار تومان تعیین شده بود که حدود ۴۲ درصد رشد داشته است. با توجه به آنکه کمک هزینه مسکن تنها آیتم بسته مزد کارگران به شمار می‌رود که برای اجرا نیازمند تصویب هیات وزیران است باید منتظر تصویب مصوبه در هیات دولت بود. کارگران امیدوارند تا این افزایش ۲۰۰ هزار تومانی هرچه زودتر در فیش حقوقی آنها لحاظ شود هرچند که پیش از این وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرده بود که قول مساعد آن را از دولت گرفته است. آنطور که عبدالملکی در حاشیه نشست تعیین دستمزد گفته بود: «حق مسکن کارگران باید در دولت تصویب شود ولی مشکلی برای تصویب آن وجود ندارد و از قبل قول تصویب آن را گرفته‌ایم.» طبق مصوبه شورای عالی کار، افزایش کمک هزینه مسکن باید از فروردین ماه در حقوق کارگران اعمال شود از این رو هر زمان که در هیات دولت به تصویب برسد مابه التفاوت ماه‌های قبل از آن تحت عنوان معوقه باید از سوی کارفرمایان به کارگران پرداخت شود. با توجه به روزهای پایانی فروردین ماه احتمال اعمال این افزایش در حقوق برج فروردین دور از انتظار است مگر آنکه مصوبه تا قبل از پایان ماه در دستور کار هیات وزیران قرار گرفته و البته تصویب شود.

بررسی روند تصویب مصوبه افزایش کمک هزینه مسکن کارگران طی سال‌های گذشته نشان می‌دهد که به‌طور معمول این تصویب دستکم از سال ۱۳۹۸ به بعد در اردیبهشت ماه صورت گرفته و تا قبل از سال ۱۳۹۸ با تاخیر طولانی همراه بوده است. حق مسکن کارگران تا سال ۱۳۹۷ مبلغ ۴۰ هزار تومان بود اما در سال ۱۳۹۸ به ۱۰۰ هزار تومان، در سال ۱۳۹۹ به ۳۰۰ هزار تومان و در سال ۱۴۰۰ به ۴۵۰ هزار تومان رسید اما با مصوبه ۱۹ اسفند ۱۴۰۰ شورای عالی کار، این میزان به ۶۵۰ هزار تومان افزایش یافت. به گزارش ایسنا، اردیبهشت سال گذشته شریعتمداری-وزیر وقت تعاون، کار و رفاه اجتماعی-متن پیشنهادی مصوبه شورای عالی کار در خصوص افزایش حق مسکن را جهت اجرا از فروردین ماه با قید فوریت به هیات دولت ارایه کرد.

وام ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی ساخت مسکن از بودجه ۱۴۰۱ حذف شد

علی‌رغم الزام بانک‌ها به پرداخت وام ۳۶۰ هزار میلیاردی در قانون بودجه ۱۴۰۰، کمتر از یک درصد آن پرداخت شده است، با این حال وام ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی ساخت مسکن از بودجه ۱۴۰۱ حذف شده است. به گزارش خبرنگار مهر، بر اساس جزء ۱۰ بند «الف» تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۰، بانک‌ها مکلف به پرداخت ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات ساخت مسکن بر اساس قانون جهش تولید مسکن بوده‌اند. بر اساس قانون مذکور که سال ۱۳۹۹ به تصویب مجلس رسید، در سال اول اجرای قانون بانک‌ها ۳۶۰ هزار میلیارد تومان به اجرای این طرح می‌بایست اختصاص می‌دادند و در سال‌های پس از آن، بر اساس درصدی رقم این تسهیلات افزایش می‌یافت بنابراین در قانون بودجه ۱۴۰۰ که اجرای قانون جهش تولید با اجرای طرح نهضت ملی مسکن همزمان شده بود، رقم تسهیلات بانکی ۳۶۰ هزار میلیارد تومانی درج شد اما بانک‌ها این تسهیلات را پرداخت نکردند و بر اساس گفته‌های مسوولان بانک مسکن، تنها این بانک ۱،۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به نهضت ملی مسکن اعطا کرد. آنگونه که مهدی عبدالعلی‌پور کارشناس پولی و بانکی آذرماه سال گذشته به خبرگزاری مهر گفته بود، در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اعطای تسهیلات ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی ساخت مسکن از سوی دولت حذف شده بود.

این بند در حال حاضر در قانون بودجه نیامده است. این در حالی است که رستم قاسمی وزیر راه و شهرسازی اواخر اسفند سال گذشته در نشست هماهنگی طرح نهضت ملی مسکن گفته بود که برای سال ۱۴۰۱ منابع خوبی در بخش مسکن داریم که ۴۰۰ هزار میلیارد تومان مصوبه مجلس است. وی همچنین در فروردین امسال در دیدار نوروزی با اعضای کمیسیون عمران مجلس، از تأمین ۷۰ درصد اراضی مورد نیاز احداث چهار میلیون واحد مسکونی خبر داده بود. به نظر می‌رسد این اظهارنظر وزیر راه و شهرسازی در خصوص قانون جهش تولید مسکن باشد؛ نه قانون بودجه ۱۴۰۱. به گزارش مهر، اوایل اسفند سال گذشته محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی در نشست علنی مجلس، نامه رهبر معظم انقلاب در پاسخ به نامه علی صالح‌آبادی رییس کل بانک مرکزی در خصوص تسهیلات تکلیفی بانک‌ها که در مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ آمده و آن را عامل تشدید ناترازی بانک‌ها و افزایش پایه پولی عنوان کرده، مرقوم کردند «مقتضی است به این هشدار توجه لازم شود. مراتب جهت اقدام مقتضی ایفاد می‌گردد».

بازار اجاره به صورت چراغ خاموش در حال افزایش است

صدور حکم تخلیه از سوی مالکان!

مالکان از فروش مسکن تا کشف قیمت‌های جدید امتناع می‌کنند

تعادل |
اسفندماه سال ۱۴۰۰ متوسط قیمت مسکن شهر تهران ۳۵ میلیون و ۱۲۰ هزار تومان در هر متر مربع گزارش شد، که نسبت به ماه بهمن و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۶.۲ درصد و ۱۶ درصد افزایش دارد. همراستا با افزایش قیمت مسکن، رشد حدود ۵۰ درصدی اجاره‌بهای مسکن که مشکلاتی را برای اقشار اجاره‌نشین ایجاد کرده، یکی از گلایه‌های مطرح شده توسط نمایندگان مجلس در دیدار با وزیر راه و شهرسازی بوده است. نمایندگان معتقدند در خلأ نظارتی متولیان امر، اجاره‌بها روزبه‌روز در حال افزایش است. مشاهدات میدانی نشان می‌دهند که بازار اجاره در یک ماه گذشته با افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی مواجه شده و به صورت چراغ خاموش در حال افزایش است و رصد فضای مجازی نشان می‌دهد که برخی از کاربران از دریافت حکم تخلیه توسط مالکان گله‌مند هستند. اما مصطفی قلی خسروی رییس اتحادیه مشاوران املاک کشوری در ادعای عجیب عنوان کرده که بازار اجاره آرام است و من تمامی شایعات در خصوص افزایش چشمگیر نرخ اجاره را رد می‌کنم، چراکه هنوز مصوبات ستاد ملی مقابله باکرونا در خصوص بازار اجاره در کشور اجرا می‌شود و هیچ مالکی حق ندارد، اجاره را بیش از نرخ مصوب افزایش دهد یا حکم تخلیه برای مستاجر دریافت کند. از سوی دیگر، با توجه به رکود حاکم در بازار مسکن، واسطه‌های ملکی می‌گویند امتناع مالکان از فروش مسکن تا کشف قیمت‌های جدید از یک طرف و پایین بودن توان طرف تقاضا از سوی دیگر، فضای سردرگمی را در بازار مسکن ایجاد کرده است. این تغییر رویکرد بعضی فروشندگان، پس از رشد ۶ درصدی قیمت مسکن در اسفندماه اتفاق افتاده ولی عمده کارشناسان برای سال جاری افزایش کمتر از تورم عمومی را برای این حوزه پیش‌بینی می‌کنند.

◄ نگرانی‌ها از بازار اجاره

آن طور که بانک مرکزی گزارش داده اسفندماه پارسال در تهران اجاره‌بها نسبت به بهمن ماه ۰.۴ درصد افزایش داشته و نرخ رشد سالانه آن نیز ۴۶ درصد بوده است. این ارقام برای کل کشور به ترتیب ۱.۲ درصد و ۵۰ درصد اعلام شد. در حال حاضر هنوز پیک جابه‌جایی آغاز نشده و تغییرات نرخ اجاره در مقایسه با اواخر سال گذشته چندان محسوس نبوده است. اما احتمالا در پایان خردادماه با ورود به فصل جابه‌جایی مستاجران، نرخ‌های جدید کشف می‌شود. اگر چه قیمت مسکن تا حدی به ثبات رسیده و نرخ رشد سالانه آن به ۱۶ درصد رسیده، پیش‌بینی کارشناسان این است که اجاره‌بها جاماندگی خود را در مقایسه با قیمت مسکن جبران کند.

در این شرایط بسیاری از زوج‌های جوان با مشکلاتی در پرداخت مبالغ درخواستی از سوی مالکان مواجه شده‌اند. سال گذشته اجاره‌نشین‌ها که عموما از توان محدودی برخوردارند شرایط سختی را سپری کردند و با توجه به اینکه درآمد آنها با تورم عمومی و نرخ رشد اجاره‌بها همخوانی ندارد در سال جاری نیز نمی‌توان چندان به بهبود وضعیت آنها امیدوار بود.

اوضاع مستاجران با هر نوع تغییر در شرایط اقتصاد کلان دگرگون می‌شود؛ چرا که عوامل مختلفی مثل نرخ سود بانکی، تورم عمومی، قیمت مسکن و نرخ رشد دستمزد بر این بازار اثرگذار است. به دلیل پایین بودن نرخ بهره بانک‌ها در مقایسه با اجاره‌بها صاحب‌خانه‌ها ترجیح می‌دهند به جای پول پیش بیشتر، اجاره بیشتری دریافت کنند. از طرف دیگر مبلغ رهنی که مستاجران به دست صاحب‌خانه‌ها می‌دهند به دلیل تورم بالای ۴۰ درصدی اقتصاد ایران هر ساله به نوعی آب می‌رود. بنابراین مستاجران در یک بازی دو سر باخت قرار دارند.

دولت در دو سال اخیر اقداماتی همچون پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن و تعیین سقف مجاز ۲۵ درصد برای افزایش اجاره‌بها تعیین کرده که عملا تاثیر چندانی در بازار اجاره ایجاد نکرده است.

وضعیت فعلی، نمایندگان مجلس را بر آن داشت تا از وزیر راه و شهرسازی درباره وضعیت بازار مسکن سوال کنند. در این خصوص اسماعیل حسین‌زهی، نایب‌رییس کمیسیون عمران مجلس با اشاره به وضعیت نامناسب اجاره‌بهای مسکن در سال جاری گفت: متاسفانه در سال‌های اخیر شاهد رشد سرسام‌آور اجاره‌بهای مسکن بودیم. در سال جاری نیز این افزایش‌ها ادامه‌دار بوده به حدی که صدای مردم را درآورده است. این موضوع یکی از گلایه‌های جدی اعضای کمیسیون عمران از وزیر راه و شهرسازی بوده که در جلسه با وی مطرح کردند. وی با بیان اینکه اجاره‌بها مسکن در خلأ نظارتی متولیان امر روز به روز در حال افزایش است، اظهار کرد: دولت باید به صورت جدی به این موضوع ورود کرده و اجازه رشد افسارگسیخته اجاره خانه را ندهد. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: برخی از مسوولان دولتی عنوان می‌کنند که با ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی در قالب طرح نهضت ملی مسکن، بازار به تعادل نسبی رسیده و ترمز افزایش قیمت‌ها کشیده خواهد شد اما این موضوع برای بلندمدت مفید و اثربخش است در حال حاضر بخش عظیمی از جوانان بعد از ازدواج به دنبال اجاره مسکن بوده که با چنین قیمت‌هایی به‌شدت دچار مشکل هستند.

حسین‌زهی اظهار کرد: وزارت راه و شهرسازی و وزارت صمت باید به موضوع گرانی اجاره‌بهای مسکن ورود کنند، اگر از ابتدای سال برنامه‌ای برای کنترل بازار اتخاذ نشود تا پایان سال شاهد افزایش چشمگیر اجاره‌بها خواهیم بود.

◄ ادعای عجیب: بازار اجاره آرام است!

مشاهدات میدانی نشان می‌دهند که بازار اجاره در یک ماه گذشته با افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی مواجه شده و به صورت چراغ خاموش در حال افزایش است و رصد فضای مجازی نشان می‌دهد که برخی از کاربران از دریافت حکم تخلیه توسط مالکان گله‌مند هستند.

اما مصطفی قلی خسروی رییس اتحادیه مشاوران املاک کشوری می‌گوید: بازار اجاره آرام است و من تمامی شایعات در خصوص افزایش چشمگیر نرخ اجاره را رد می‌کنم، چراکه هنوز مصوبات ستاد ملی مقابله باکرونا در خصوص بازار اجاره در کشور اجرا می‌شود و هیچ مالکی حق ندارد، اجاره را بیش از نرخ مصوب افزایش دهد یا حکم تخلیه برای مستاجر دریافت کند.

به گزارش باشگاه خبرنگاران، به گفته رییس اتحادیه مشاوران املاک کشوری پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن و افزایش میزان تسهیلات در سال جدید خود می‌تواند نقش بسیار موثری در آرام‌تر شدن بازار اجاره داشته باشد.

معمولا فصل جابه‌جایی مستاجران، از خرداد آغاز می‌شود و طبق مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا هیچ مالکی حق ندارد، حکم تخلیه برای مستاجر دریافت کند، جز آنکه بخواهد واحد مسکونی را برای سکونت خود یا فرزند تخلیه کند. مصوبه تعیین سقف اجاره در سال‌های گذشته خود توانسته بازار اجاره را به سمت آرامش و کاهش نرخ تورم هدایت کند.

◄ بازار مسکن در ابهام

به گزارش ایسنا، امتناع مالکان از فروش مسکن تا کشف قیمت‌های جدید از یک طرف و پایین بودن توان طرف تقاضا از سوی دیگر، فضای سردرگمی را در بازار مسکن ایجاد کرده است. به دنبال رشد ۶ درصدی قیمت مسکن شهر تهران در اسفندماه که بنا به گفته فعالان بازار از عواملی همچون انتظارات تورمی قبل از عید، رشد ۴۰ تا ۵۰ درصد قیمت نهاده‌های ساختمانی، تورم عمومی، افزایش ۵۷ درصدی نرخ دستمزد، طولانی شدن فرآیند مذاکرات وین، رکود ساخت و ساز و کم‌رمق بودن پروژه‌های دولتی نشأت می‌گیرد آینده بازار در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است.

واسطه‌های ملکی می‌گویند که در هفته‌های اخیر رفتار طرف عرضه تغییر کرده و به رویکرد امتناع از فروش یا افزایش نرخ‌های پیشنهادی روی آورده است. در سوی مقابل، طرف تقاضا مقداری نسبت به خرید ترغیب شده اما توان ورود به بازار را ندارد. بسیاری از خانوارها نیز منتظر تاثیر پروژه بزرگ ساخت چهار میلیون واحد مسکونی بر بازار مسکن نشسته و این دو عامل ظرفیت رشد سنگین قیمت را از بازار مسکن گرفته است.

با توجه به قرار داشتن در ماه مبارک رمضان، بازار مسکن از رونق چندانی برخوردار نیست اما تجربه نشان داده تعداد معاملات تاثیر چندانی بر قیمت‌ها ندارد. مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر این بازار تورم عمومی و رشد بازارهای موازی است. اسفندماه سال گذشته معاملات مسکن شهر تهران ۲۰ درصد نسبت به بهمن ماه کاهش پیدا کرد اما قیمت‌ها ۶.۲ درصد رشد داشت و به رقم بی‌سابقه ۳۵ میلیون و ۱۲۰ هزار تومان در هر متر مربع رسید. البته نرخ رشد سالانه آن ۱۶ درصد است در حالی که تورم عمومی نقطه به نقطه ۳۵ درصد اعلام شد که کاهش ۱۹ درصدی قیمت واقعی مسکن را نشان می‌دهد.

بررسی‌های میدانی از وضعیت بازار مسکن در روزهای اخیر حاکی از آن است که برآوردها از افزایش قیمت تمام شده ساخت، تاثیراتی بر قیمت‌های پیشنهادی فروشندگان گذاشته است؛ هر چند در نیمه شمالی تهران، حجم سنگینی از واحدهای کلیدنخورده به بازار عرضه شده است. در جنوب تهران اما کمبود واحدهای مرغوب متناسب با توان طرف تقاضا مشهود است. واسطه‌های ملکی می‌گویند در حالت کلی، بازار نسبت به کاهش قیمت‌های اسمی مقاومت نشان می‌دهد.

با این حال به دلیل ثبات بازار مسکن در سال گذشته چشم‌انداز رشد شدید قیمت برای سال جاری دیده نمی‌شود. افزایش قیمت مسکن در اسفندماه معمولا هر ساله اتفاق می‌افتد که از تورم سیستماتیک اقتصاد ایران نشأت می‌گیرد. افزایش قیمتی که در اسفندماه ۱۴۰۰ رخ داد می‌تواند ناشی از همین مساله باشد. در واقع تصور رشد آتی قیمت بر انتظار کنشگران از خرید و فروش اثر می‌گذارد. اما به دلیل پر شدن ظرفیت بازار مسکن، عمده کارشناسان برای سال جاری رشد کمتر از نرخ تورم را برای این حوزه پیش‌بینی می‌کنند.

عباس زینعلی-کارشناس بازار مسکن، افزایش نسبی قیمت خانه را ناشی از شرایط عمومی اقتصاد دانست و گفت: رشد قیمتی که در کالاها دیده شد در بخش ساختمان نیز بروز پیدا کرد. این اتفاق معمولا هر ساله می‌افتد. به نظر من بازار مسکن در سال جاری آرام می‌شود. البته بسیار بعید است که برگشت قیمت اتفاق بیفتد. زینعلی تاکید کرد: به شکل موردی در معاملات، افت قیمت رخ می‌دهد؛ کما اینکه از سال گذشته نرخ‌ها در شمال تهران به‌طور محسوسی شکسته شده اما در کلیت بازار برگشت قیمت اتفاق نخواهد افتاد. وی، کشف قیمت در بازار مسکن را دارای منطق دانست و گفت: قیمت‌ها در نظام عرضه و تقاضا طراحی می‌شود. بنابراین هیچ محصولی به صورت غیرمنطقی به یک قیمت مشخص نمی‌رسد. کاهش نرخ‌ها زمانی اتفاق می‌افتد که عرضه نامحدودی از یک محصول در یک جغرافیای مشخص ایجاد شود. اما در بخش مسکن کشور ما چنین چیزی وجود ندارد و کماکان با فشار تقاضا مواجه هستیم.

مدیرکل امور دریایی سازمان بنادر در گفت‌وگو با ایلنا:

خط مسافری بنادر بوشهر و قطر عید فطر راه‌اندازی می‌شود

مدیرکل امور دریایی سازمان بنادر اظهار داشت: خوشبختانه هیچ مشکل و کمبودی در بحث ناوگان دریایی برای جابه‌جایی مسافران بین بنادر ایران و قطر نداریم و حدود سه هزار صندلی آماده جابه‌جایی مسافران در این مسیر است که این ناوگان امکان حمل خودرو را هم دارند.

حسین عباس‌نژاد در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا درباره آمادگی بنادر جنوبی کشور برای جابه‌جایی تماشاگران جام‌جهانی ۲۰۲۲ قطر اظهار داشت: با توجه به وجود امکانات و زیر ساخت‌ها چه در بخش بندری و چه در بخش ناوگان، سیاست ما ارتقای گردشگری دریایی است. این گردشگری دریایی می‌تواند در سطح برگزاری تورهای دریایی بین جزایر داخلی باشد یا اینکه بین بنادر ایران و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس مسافر جابه‌جا شود.

وی ادامه داد: در بحث برقراری خط مسافری بین بنادر ایران و بنادر قطر و عمان به‌طور جدی مطرح است. از هفته گذشته هم جابه‌جایی مسافر بین بنادر ایران (خرمشهر) و کویت مجددا شروع شد.

مدیرکل امور دریایی سازمان بنادر با بیان اینکه برگزاری تورهای گردشگری بین بنادر چابهار-آبادان و بین سایر بنادر را مطرح کرده‌ایم، تاکید کرد: بحث راه‌اندازی خط مسافری بین بنادر بوشهر و کیش به قطر و همچنین راه‌اندازی خطر مسافری بین چابهار و قشم به بنادر عمان در دستور کار قرار دارد.

عباس نژاد با اشاره به آمادگی‌های ایران برای برقراری خط‌های مسافری گفت: تسهیلاتی باید برای ارتقای ناوگان دریایی ایجاد می‌شد، از سوی دیگر باید با بنادر کشورهای همسایه توافقاتی انجام شود که این هماهنگی‌ها با مقامات کشور قطر در سفر اخیر آنها به کیش به توافق رسیده است.

وی درباره موضوع مذاکرات با طرف قطری افزود: یکی از مذاکرات با طرف قطری در بخش دریایی این بوده که ایران ارتباطات بندری و دریایی با بنادر قطر را تسهیل کند که در این زمینه موضوع مهمی که به صورت خاص به آن پرداخته شد جابه‌جایی و گردشگری مسافری بوده است.

مدیرکل امور دریایی سازمان بنادر با اشاره به امکانات موجود در بحث ناوگان اظهار داشت: خوشبختانه هیچ مشکل و کمبودی در بحث ناوگان دریایی برای جابه‌جایی مسافران بین بنادر ایران و قطر نداریم و حدود سه هزار صندلی آماده جابه‌جایی مسافران در این مسیر است که این ناوگان امکان حمل خودرو را هم دارند. وی با بیان اینکه جابه‌جایی مسافر در بازه زمانی جام جهانی شرایط ویژه‌ای دارد، گفت: باید به توافقات جانبی با کشور قطر برسیم که این موضوعات در جلسه با رییس جمهوری کشورمان با امیر قطر مورد پیگیری و همچنین در جلسه اخیر وزیر راه و مدیرعامل سازمان بنادر با طرف قطری مورد بررسی قرار گرفتند اما به هر حال سازمان بنادر و بنادر جنوبی کشور ظرفیت جابه‌جایی مسافران و تماشاگران به ویژه در بخش ناوگان در بازه جام جهانی را دارد و بخشی از توافقات به انجام رسیده است.

وی تاکید کرد: خارج از بازه جام جهانی ارتباطات بندری و دریایی در بخش مسافری بین بنادر ایران و قطر برقرار می‌شود و این ارتباطات تنها صرف بازه جام جهانی نخواهد بود.

عباس‌نژاد در پاسخ به این سوال که جابه‌جایی مسافران به قطر در بازه جام جهانی از کدام بنادر در ایران انجام می‌شود، گفت: آنچه مورد نظر قرار گرفته بنادر کیش و قشم امکان جابه‌جایی مسافر به بنادر قطر را دارند و همچنین امکانات مورد نیاز برای راه‌اندازی این خط مسافری در بندر بوشهر وجود دارد. از آنجایی که بوشهر در سرزمین اصلی قرار دارد اولویت جابه‌جایی مسافر از بنادر ایران به قطر در فاصله زمانی برگزاری جام جهانی بنادر کیش و قشم هستند.

مدیرکل امور دریایی سازمان بنادر تاکید کرد: به‌طور قطع خط مسافری بندر بوشهر و بندر قطر راه‌اندازی می‌شود و این ارتباطی به برگزاری مسابقات جام جهانی ندارد و سعی ما این است که این خط مسافری طبق گفته وزیر گردشگری در عید فطر راه‌اندازی شود. البته کشتی مسافری این خط باید آماده شود.

وی افزود: فاصله بین بوشهر و قطر ۱۰۰ مایل است و جزو نزدیک‌ترین بنادر کشورهای همسایه به کشورمان محسوب می‌شود و ساعت و زمان تردد بین این بنادر به سرعت کشتی بستگی دارد اما اگر تردد با کشتی‌های تند رو انجام شود فاصله زمانی بین دو بندر به حدود ۴ تا ۵ ساعت می‌رسد.

ایرانشهر

استفاده از ظرفیت قرارگاه خاتم برای تکمیل پروژه‌های نیمه تمام

نایب رییس کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه قرارگاه خاتم الانبیاء ظرفیت اشتغال آفرینی خوبی در کشور دارد، گفت: دولت باید از این ظرفیت استفاده کند تا کارنامه موفقیت خود را درخشان‌تر کند. احمد مرادی نماینده بندرعباس، قشم، حاجی آباد، بندر خمیر و ابوموسی در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به عملکرد قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا به خصوص در مناطق محروم گفت: این قرارگاه یک ظرفیت بسیار خوبی در کشور است که از بدو تأسیس همواره در بخش‌های مختلف عمرانی، زیرساخت‌ها، پروژه‌های اقتصادی، ملی و بین‌المللی به دولت‌های مختلف کمک کرده است. وی افزود: قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا در حوزه‌های مختلف مثل انرژی و ساخت پالایشگاه‌ها، در حوزه انتقال آب و برق و... هم کارنامه درخشانی دارد. نایب‌رییس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به پروژه‌های نیمه تمام در سراسر کشور، گفت: دولت برای اتمام این پروژه‌ها به مبلغ زیادی بودجه نیاز دارد. از طرف دیگر، انجام این پروژه‌ها یک اراده پولادین می‌خواهد که بعضاً این موضوع در دولت‌ها مورد غفلت واقع می‌شود. مرادی اضافه کرد: دولت بالاجبار باید به دنبال بخش خصوصی باشد تا این پروژه‌ها را به سرانجام برساند. همچنین دولت می‌تواند از ظرفیت‌های مثل قرارگاه خاتم الانبیا برای اتمام این پروژه‌ها استفاده کند. وی تاکید کرد: در حال حاضر قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا در پروژه‌های شهرداری‌ها، در حوزه راه‌سازی، سدسازی، پل‌سازی تخصص دارد و اگر دولت از این ظرفیت‌ها استفاده کند، موفقیت خود را افزایش می‌دهد. نماینده بندرعباس، قشم، حاجی آباد، بندر خمیر و ابوموسی در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: در دولت آقای روحانی شاید کمتر از این ظرفیت، استفاده می‌شد اما امیدواریم در این دولت از این ظرفیت‌ها نهایت استفاده شود. مرادی با اشاره به عملکرد مثبت قرارگاه خاتم الانبیا در بخش تولید و اشتغال کشور اظهار داشت: هر جا که تولید شکل بگیرد و رونق تولید داشته باشیم در کنار آن اشتغال هم خواهیم داشت. به همین دلیل ساخت یک پالایشگاه یا ساخت یک بزرگراه، یعنی در کنار آن اشتغال مستقیم و غیر مستقیم ایجاد می‌شود. وی با اشاره به ضرورت ایجاد یک میلیون شغل در سال افزود: باید از ظرفیت‌های موجود در کشور مثل ظرفیت قرارگاه خاتم‌الانبیا در این زمینه استفاده شود تا این میزان اشتغال در کشور ایجاد گردد. نایب‌رییس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اقدامات این قرارگاه در مناطق محروم کشور گفت: اقدامات این قرارگاه تا حدی چهره مناطق محروم را عوض کرده است.

ادامه از صفحه اول

حداقل مزد و بهره‌وری نیروی کار

در واقع در مقایسه با سایر هزینه‌های تولید سهم مزد ثابت مانده است. براساس ارزیابی‌های صورت گرفته سهم دستمزد در هزینه‌های تمام‌شده در صنایع بزرگ بین یک تا ۱۰ درصد، در صنایع کوچک و متوسط بین ۳۰ تا ۵۰ درصد و در بخش خدمات بیش از ۵۰ درصد قیمت تمام‌شده، عنوان شده است. همچنین براساس ارزیابی دیگری از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ حدود ۱۸ تا ۲۲ درصد از هزینه‌های بنگاه‌های اقتصادی را دستمزد تشکیل داده است. این در حالی است که سایر هزینه‌ها و عوامل تولید از جمله هزینه ماشین آلات، نهاده‌های تولید، مواد اولیه و نرخ اجاره‌بها گاه رشدی به مراتب بیشتر از دستمزد داشته‌اند. با توجه به شرایط اقتصادی و وضعیت کسب و کارها، ارتقای بهره‌وری نیروی کار راهکاری است که برای کاهش اثرات منفی و تورمی حداقل دستمزد و فشار به بنگاه‌ها باید در اولویت قرار بگیرد. با اتخاذ سیاست‌های افزایش بهره‌وری و ارتقای فناوری و افزایش میزان تولید، سهم افزایش دستمزد در هزینه بنگاه‌ها می‌تواند کاهش یابد. براساس مطالعات اقتصادی، افزایش حداقل دستمزد نباید بیشتر از رشد بهره‌وری نیروی کار باشد. انحراف دستمزد و بهره‌وری واقعی نیروی کار منجر به عدم کارایی اقتصادی و کاهش اشتغال و عدم تعادل در بازار کار می‌شود. این در حالی است که شاخص‌های بهره‌وری کار در بخش‌های معدن، صنعت، آب و برق و گاز، نفت و گاز، مستغلات، ساختمان و سایر خدمات در محدوده سال‌های ۹۷-۱۳۹۰ دارای رشد منفی و تنها بخش‌های حمل‌ونقل، کشاورزی دارای نرخ افزایشی مثبت بوده است. آمارهای دیگری نشان می‌دهد شاخص بهره‌وری کار در سطح کل اقتصاد ایران طی ۱۴ سال ۱۰ درصد یا سالانه به طور متوسط ۰.۷ درصد افزایش یافته است. این شاخص همچنین از ۱۳۹۰ تاکنون با رشد منفی ۱۱ درصدی همراه بوده است. در پایان باید گفت در صورت مهار نشدن تورم و عدم اصلاح ساختارهای اقتصادی، تاثیر افزایش دستمزد بعد از مدت کوتاهی برای کارگران خنثی می‌شود و نه تنها منجر به رشد قدرت خرید آنها نمی‌شود، بلکه آثار تورمی در پیش دارد. راه‌حل حفظ توان بنگاه‌ها و رفاه کارگران و نیفتادن در مارپیچ تورم و دستمزد، اصلاح ساختارهای اقتصادی، مهار تورم و افزایش بهره‌وری نیروی کار است. سیاستگذار باید مسیر حمایت از بنگاه‌ها را بداند. ایجاد ثبات اقتصادی و حذف عوامل بی‌ثبات‌کننده و غیرقابل پیش‌بینی، معافیت‌های مالیاتی و بیمه‌ای، تسهیل تامین ارز و مواد اولیه تولید، تسهیل تامین مالی تولید و بنگاه‌ها، عدم دخالت در اقتصاد، حذف قیمت‌گذاری دستوری در کنار افزایش بهره‌وری نیروی کار، آثار تورمی دستمزد را برای کسب و کارها کاهش می‌دهد و شرایط برای بهبود وضعیت بنگاه‌ها و نیروی کار فراهم می‌شود.

دنیای فناوری

روسیه ویکی‌پدیا و گوگل را جریمه می‌کند

دادگاهی در روسیه تهدید کرد جریمه‌هایی سنگین برای مالکان گوگل و ویکی‌پدیا وضع می‌کند زیرا آنها محتوای جعلی درباره درگیری‌های اوکراین را حذف نکرده‌اند. به گزارش مهر به نقل از رویترز، راسکامنادزر، ناظر ارتباطات روسیه روز پنجشنبه اعلام کرد گوگل به دلیل عدم حذف محتوای غیرقانونی در یوتیوب با جریمه روبرو خواهد شد. پیش از این و در اوایل فروردین ماه سال جاری شمسی دولت روسیه و یکی‌پدیا را تهدید کرد در صورت حذف نکردن محتوای متناقض با دیدگاهش در درگیری با اوکراین، این شرکت را جریمه کند. رگولاتور ارتباطات روسیه اعلام کرد از این دایره المعارف آنلاین خواسته تا صفحاتی حاوی محتوای غیرقابل اعتماد اجتماعی و همچنین سایر اطلاعات ممنوعه در مورد عملیات خود در اوکراین را حذف کند. همچنین این سازمان ویکی‌پدیا را به اطلاع‌رسانی غلط عمدی کاربران روسی متهم کرد. به نوشته نشریه «ان‌پی‌آر» ممکن است ویکی‌پدیا با جریمه‌ای تا ۴ میلیون روبل (حدود ۴۷ هزار دلار) برای عدم حذف محتوای غیرقانونی در روسیه روبرو شود. روسیه ماه گذشته قانونی را تصویب کرد که به موجب آن انتشار اخبار جعلی درباره حمله به اوکراین، اقدامی مجرمانه خواهد بود.

ویژه

همراه اول حامی بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم

بیست‌ونهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم با حمایت همراه اول به‌مدت ۱۴ روز در مصلای بزرگ تهران برگزار می‌شود. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، با حمایت همراه اول بیست و نهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم از روز شنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۱، مصادف با شب میلاد امام حسن مجتبی (ع) به مدت ۱۴ روز تا ۹ اردیبهشت ماه در مصلای امام خمینی(ره) برگزار می‌شود. «قرآن؛ کتاب امید و آرامش» شعار بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم است که در سه بخش «خدمات فروشگاهی»، «خدمات محتوایی» و «بخش ناشرین» و با حضور صدها غرفه در خدمت عموم مردم علاقه‌مند و روزه‌دار است. این نمایشگاه که امسال به دو شکل مجازی و حضوری برگزار می‌شود، در بازه زمانی مذکور، از ساعت ۱۷:۳۰ تا ۲۳:۳۰ میزبان تمامی علاقه‌مندان خواهد بود. طبق اعلام مسوولان این نمایشگاه، مراسم افتتاحیه این رویداد فرهنگی امروز شنبه ۲۷ فروردین ماه از ساعت ۱۷ با حضور محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی و محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.

مجلس، طرح صیانت را برای بررسی به شورای عالی فضای مجازی فرستاد

صیانت برگشت خورد

دبیر شورای عالی فضای مجازی اعلام کرد رییس مجلس در نامه‌ای به رییس این شورا، درخواست کرده است دولت و شورای عالی فضای مجازی سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی را مشخص کنند. این در حالی است که شورا در اسفند ۱۴۰۰ خواستار به سرانجام رسیدن طرح صیانت در مجلس شده بود. در طرح اولیه‌ای که از صیانت منتشر شد، قوانینی وجود داشت که واکنش‌های منفی زیادی را برانگیخت، از جمله اینکه پیام‌رسان‌های خارجی باید حتما در داخل کشور ثبت شوند و مجوز بگیرند و در چارچوب مقررات کشور فعالیت کنند، تولید و توزیع و انتشار فیلترشکن، جرم‌انگاری شده بود، حتی به نحوی از وزارت ارتباطات سلب اختیار شده و بسیاری از اختیارات به کمیسیون ویژه تنظیم مقررات محول شده بود. در این مدت، بسیاری از کارشناسان فضای مجازی و فعالان حوزه فناوری اطلاعات نسبت به این طرح انتقاد کرده بودند؛ از جمله سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران که طرح «حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی» را نه صیانت از کاربران، بلکه مخدوش کردن فضا برای کاربران و کسب‌وکارهای فضای مجازی دانستند که نتیجه عدم درک درست مختصات فنی و اقتصادی زیست‌بوم دیجیتال بوده است. همچنین امیر ناظمی -رییس سابق سازمان فناوری اطلاعات- در مخالفت با این طرح گفت: صاحبان کسب‌وکار بهتر از هر کسی می‌دانند که محدودیت‌های غیرواقع‌گرایانه برای پلتفرم‌های خارجی به سود آنها نیست و شانس رشدشان را کم می‌کند ولی کسانی هستند که فکر می‌کنند بهتر از کسب‌وکارها صلاح‌شان را می‌دانند و بهتر از آنها حافظ منافع آنانند. محمدجواد آذری جهرمی -وزیر سابق ارتباطات و فناوری اطلاعات- نیز در تشریح تعامل ایران با پلتفرم‌های بین‌المللی، در کانال تلگرامی خود گفته بود: پس از خروج دولت امریکا از تعهدات خود از برجام و تشدید سایر تحریم‌ها، لغو برخی قوانین معافیت ایران از تحریم‌ها هم صورت گرفت و تشدیدادعاهای حقوق بشری علیه جمهوری اسلامی ایران هم مزید بر علت شد تا عملا تعامل با پلتفرم‌های بین‌المللی به سختی میسر شود. همچنین تشکل‌های صنفی حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در بیانیه‌ای در مخالفت اعلام کردند حمایت هوشمندانه از کسب‌وکارها و پلتفرم‌های پایه و کاربردی داخلی و فضای مجازی و کمک به افزایش رقابت‌پذیری آنها با نمونه‌های مطرح جهانی که در حال حاضر کسب‌وکار و زندگی روزمره مردم بر بستر آنها انجام می‌شود، یک ضرورت است که از مسیر محدودیت و ممنوعیت و فشار بر کاربران دست یافتنی نیست. پس از آنکه در جلسه غیرعلنی ۲۲ فروردین ۱۴۰۱ و با رأی استمزاجی نمایندگان تصمیم بر آن شد که طرح صیانت به صحن علنی مجلس بازگردانده شود، به‌نظر می‌آید پارلمان تصمیم دیگری در این رابطه گرفته است. رییس مجلس در نامه‌ای به دبیر شورای عالی فضای مجازی خواستار بررسی طرح صیانت در این شورا و اظهارنظر در خصوص سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی شد. دبیر شورای عالی فضای مجازی گفته است که شورا پس از بررسی سیاست‌های کلان، طرح را به مجلس برمی‌گرداند.

نامه قالیباف به فیروزآبادی برای ارجاع طرح صیانت

ابوالحسن فیروزآبادی، دبیر شورای عالی فضای مجازی اعلام کرد که قالیباف در نامه‌ای از وی درخواست کرده تا این شورا و دولت، سیاست‌های کلان مربوط به فضای مجازی را تدوین کنند. فیروزآبادی گفته: «مدت زیادی است که طرح مربوط به فضای مجازی در مجلس محل بحث و بررسی است و بین کمیسیون مشترک و صحن در تردد است. هیات رییسه مجلس هم ورود کرده و جلسات زیادی تاکنون تشکیل شده که همه نشان می‌دهد مجلس به آرای عمومی جامعه اهمیت می‌دهد و به آن بی‌تفاوت نیست. برای همین به‌دنبال آن هستند که طرح مذکور علاوه بر مشروعیت قانونی، معقولیت اجتماعی هم داشته باشد. نامه و درخواست اخیر رییس مجلس در راستای کسب معقولیت اجتماعی است و نظرشان این است که شورای عالی به‌عنوان شورای سیاست‌گذار کمک کند. ما هم امیدوار هستیم که خروجی مجموع این تلاش‌ها به مصلحت مملکت ختم شود و رضایت جامعه هم جلب شود.» به گفته فیروزآبادی این طرح در اولین جلسه پیش‌روی شورای عالی فضای مجازی بررسی خواهد شد. او ادامه داده: «ما در شورای عالی به‌دنبال تعیین سیاست‌های کلان هستیم و امیدواریم که در پی این کار نظر متخصصان و مردم را جلب کنیم. نظر ما این است که طرح جامعی ارایه شود که همه ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... فضای مجازی را پوشش دهد. ما سیاست‌ها را طوری تنظیم خواهیم کرد که براساس آن خلأهای قانونی در فضای مجازی یا ابعادی که نیاز به اصلاح قانون است مشخص و توسط دولت یا مجلس اعلام شود.» دبیر این شورا نیز بیان کرده است: «بعد از بررسی سیاست‌های کلان، ما طرح را به مجلس برمی‌گردانیم و سرانجام خود مجلس تصمیم خواهد گرفت که سیاست‌ها را به چه نحوی اجرا کند.»

ادامه یافتن این طرح به صلاح نیست

ابوالحسن فیروزآبادی، پیش از این با اعلام مخالفت خود با طرح صیانت، گفت: «با توجه مخالفت‌های وسیع اجتماعی، ادامه یافتن این طرح به صلاح نیست و دولت باید ورود کرده و قانونی را پیشنهاد کند.» او با اشاره به اینکه از همان ابتدا هم که طرح صیانت مطرح شد در مکاتبه‌ای که با رییس مجلس داشتیم چندین نکته اشکال گرفتیم، گفت: «در ارتباط با این طرح کمیسیونی که قرار بود تشکیل شود با شورای عالی فضای مجازی روشن نبود.» دبیر شورای عالی فضای مجازی همچنین در بخش دیگری از توضیحات خود به مکاتبه این نهاد با مجلس اشاره کرد و گفت: «نوشتیم که اگر بنا باشد تشکیلاتی موازی با شورای عالی فضای مجازی اختیاراتی معادل شورای عالی فضای مجازی داشته باشد طبیعتا باید از مقام معظم رهبری استجازه شود و در بعضی مواردی که مطرح شده چندان مناسبتی هم با حوزه فرهنگی نداشته است.» به گفته او شورای عالی فضای مجازی در تمام مراحل به کاهش اشکالات این طرح کمک کرده است. در حال حاضر هم به طرحی بر اساس نظام تنظیم مقرراتی رسیده است. با وجود این پس از آن و ۲۴ اسفندماه سال گذشته، اعضای شورای عالی فضای مجازی با اشاره به اینکه وظیفه قانون‌گذاری بر عهده مجلس است، تاکید کرده بودند طرح صیانت در مجلس به سرانجام برسد. پیش از این، مجلس در جلسه غیرعلنی هفته گذشته خود تصمیم گرفته بود طرح صیانت از کمیسیون مشترک ویژه بررسی این طرح خارج شده و برای بررسی به صحن علنی مجلس بازگردد، اما با ارسال این نامه قالیباف به فیروزآبادی، گویا مسیر بررسی طرح به کلی عوض شده است و شاید طرح صیانت برای همیشه از دستور کار مجلس خارج شود. باید منتظر ماند و دید آیا شورای عالی فضای مجازی دست به اصلاح طرح پیشین می‌زند یا از ابتدا ریل گذاری را شروع می‌کند.

ویژه

«افزایش قیمت اینترنت» قانونی و ناگزیر است

هر زمان صحبت از تغییر نرخ کالا و خدمات می‌شود یکی از شاخص‌های میزان، چرایی و چگونگی افزایش نرخ‌ها به مرور آمار کلی تورم در کشور باز می‌گردد. بر اساس آمار رسمی بانک مرکزی عدد شاخص تورم از ۱۰۵.۵ در خرداد ۹۶ به ۳۲۷.۴ در تیرماه ۱۴۰۰ رسیده و در این ۴ سال به میزان ۲۲۲ واحد افزایش داشته است. به عبارت دیگر، تورم این ۴ سال روی هم معادل ۲۱۰ درصد بوده و قیمت‌ها ۳.۱ برابر شده است. بحث قیمت اینترنت اما در سال‌های اخیر به واسطه برخی برنامه‌های دولتمردان قبل، به ورطه سیاست کشیده شد و بر خلاف تمام خدمات و کالاها که گاه در هر ماه دچار افزایش می‌شدند، از شاخص‌ها و واقعیت‌های موجود در اقتصاد و بازار تبعیت نکرد. به عبارت دیگر قیمت اینترنت با توجه به رشد انفجاری کاربری و مشترکان در این بخش و همچنین وجود جمعیت بالای جوان که مصرف‌کنندگان اصلی اینترنت هستند، به‌ابزاری برای مانورهای سیاسی تبدیل شد که قربانیان آن در وهله نخست اپراتورها و شرکت‌های اینترنتی بودند. متعاقب برنامه‌ریزی‌های نادرست در سال‌های قبل، یعنی توقف توسعه زیرساخت اینترنت ثابت در کشور و ممانعت از افزایش نرخ‌های ارتباطی همسو با نرخ تورم، اکنون کاربران و مصرف‌کنندگان اینترنت، قربانیان جدید این سیاست‌ها محسوب می‌شوند. چرا که در دولت قبل توسعه اینترنت ثابت بر خلاف تقریبا تمامی کشورهای دنیا که بار اصلی مصرف اینترنت را بر دوش می‌کشند، متوقف شد و در نتیجه فشارها به سمت اپراتورهای موبایل رفت. این رویکرد اما زمانی آثار غلط خود را نشان داد که کشور با بحران کرونا نیز مواجه شد و در نتیجه فشارهای بی‌سابقه‌ای از جنبه آموزش، دورکاری و نیاز به کسب‌وکارهای اینترنتی، مصرف اینترنت در کشور را با جهش‌های تاریخی مواجه کرد. در این میان اگرچه اپراتورهای موبایل و به ویژه همراه اول که بار اصلی مصرف اینترنت کشور را به دوش دارد، تمام تلاش خود را برای توسعه زیرساخت‌های خود به عمل آوردند تا مشترکان با افت شدید کیفیت اینترنت مواجه نشوند، اما به هر تقدیر آثار مخرب این الگوی نادرست بر کیفیت کلی اینترنت کشور در حال پیدایش است. به عبارت دیگر نرخ اینترنت می‌بایست هر سال و مطابق با بقیه خدمات و کالاها از الگوی تورم تبعیت می‌کرد و به صورت پله‌کانی تغییرات اعمال می‌شد، اتفاقی که رخ نداد و وقوع کرونا و جهش کاربران اینترنت و وابستگی بی‌سابقه نظام آموزش، درمان و... به اینترنت کار را به جایی رساند که مجلس برای کاهش هزینه مصرف‌کنندگان با مصوبه‌ای در سال ۹۹ هر گونه افزایش قیمت اینترنت در سال ۱۴۰۰ را ممنوع کرد.

اعتراف کارشناسان و فعالان به لزوم تغییرات

با تغییر دولت و آغاز رفع مشکلات متعدد و ساختاری به ارث رسیده در حوزه ارتباطات کشور، در نخستین گام، توسعه اینترنت ثابت به عنوان یکی از اصلی‌ترین اقدامات زارع‌پور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات اعلام شد. در گام بعدی وزارت ارتباطات با راهبری رگولاتوری صراحتا اعلام کردند نظام تعرفه‌ای در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات نیاز به بازنگری جدی دارد و هر چند سال ۱۴۰۰ برای این کار محدودیت قانونی داشتیم اما مسال فضا برای اصلاح تعرفه‌ها به شکل مناسب فراهم است. این پاسخی بود به درخواست و سال‌ها فشار بر شرکت‌ها و اپراتورهای اینترنتی که در سال‌های رکوردزنی پی در پی تورم، نه تنها افزایش قیمت نداشتند، بلکه گاه به علت شرایط رقابتی با ارایه بسته‌های ویژه، در مواردی کاهش قیمت را هم تجربه کردند.

اطلاعیه مهم سازمان امور مالیاتی کشور
قابل توجه مودیان مالیاتی

سازمان امور مالیاتی کشور

مطابق قسمت اخیر ماده (۹۷) قانون مالیات های مستقیم (اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱) درصورتی که مودی از ارائه اظهارنامه مالیاتی در مهلت قانونی و مطابق با مقررات خودداری کند، سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تهیه اظهارنامه مالیاتی برآوردی براساس فعالیت و اطلاعات اقتصادی کسب شده مودیان از طرح جامع مالیاتی و مطالبه مالیات متعلق به موجب برگ تشخیص مالیات اقدام می کند.
با توجه به قسمت اخیر تبصره (۳) ماده (۲۲) آیین نامه اجرایی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مالیات های مستقیم، عدم ارائه ترازنامه و یا حساب سود و زیان یا صورت درآمد و هزینه یا خلاصه درآمد و هزینه همراه اظهارنامه مالیاتی و یا ابراز مبلغ صفر برای کل مبالغ هریک از صورت های مالی مذکور یا صورت های فوق حسب مورد به منزله تسلیم اظهارنامه مالیاتی مطابق مقررات قانونی مربوط تلقی نمی گردد.
در اجرای احکام قانونی فوق، سازمان امور مالیاتی کشور در حال تولید اظهارنامه برآوردی و صدور برگ تشخیص مالیات برای مودیان ذیل می باشد:
۱-صاحبان مشاغلی که در عملکرد سال ۱۳۹۸ نسبت به ارائه فرم مربوط به موضوع تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات های مستقیم اقدام لیکن مستند به مقررات قانونی و اسناد و مدارک واصله مشمول شرایط قانونی مندرج در دستورالعمل موضوع تبصره ماده (۱۰۰) قانون مذکور نبوده اند.
۲-تمامی مودیانی که اظهارنامه تسلیمی آنها برای عملکرد سال ۱۳۹۹ با توجه به توضیحات فوق ، منطبق با مقررات قانونی نبوده است.
۳-تمامی مودیان دارای فعالیت که از ارائه اظهارنامه مالیاتی برای فعالیت شغلی خود در موعد مقرر قانونی خودداری نموده اند.
با عنایت به قسمت اخیر ماده (۹۷) قانون مالیات های مستقیم (اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱) مودیان مذکور در صورتی که نسبت به برگ تشخیص مالیات برآوردی صادره ابلاغ شده که به موجب اظهارنامه برآوردی ایجادی تولیدشده است معترض باشند، می بایست همزمان با تسلیم اعتراض خود، نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی منطبق با فعالیت واقعی و مطابق مقررات از طرق پیش بینی شده به اداره امور مالیاتی مربوط اقدام نمایند. بدیهی است وفق مقررات ماده مذکور در صورتی که مودیان مالیاتی همراه با تسلیم اعتراض خود نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی با شروط قانونی یاد شده در مهلت مقرر قانونی اقدام ننمایند، اعتراض آنها مسموع و قابل رسیدگی نخواهدبود.

شناسه ۱۳۰۱۶۸۳ م الف ۱۸۱

۰۲۱-۳۵۰۱۹ ستاد خبری دفتر مرکزی حراست | روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور | ۱۵۲۶ مرکز ارتباط مردمی

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

نوبت دوم

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای

شناسه آگهی: ۱۳۰۱۵۳۸

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۱۰۹۳۴۹۸۰۰۰۰۲۰
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای R2-9940127-RK مناقصه شماره R2-00/033
موضوع مناقصه/شرح مختصر اقلام درخواستی	U-TUBE
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۱/۲۴۱/۲۶۶/۴۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۲۴/۸۲۵/۳۲۸/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۵ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی/مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می گردد.
آدرس مناقصه گزار	استان بوشهر-شهرستان عسلویه-شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی-پالایشگاه دوم-ساختمان مدیریت پالایشگاه دوم

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهاد های خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران با بستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن های ۲۴۲۶-۰۷۷۳۱۳۱۲۲۴۸ تماس حاصل فرمایند.
روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت ملی نفت ایران

نوبت اول

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه گران

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای "خدمات فضای سبز و جنگل ساختمان شماره ۳۱ (مجتمع ورزشی و آموزشی محمودآباد)" به شماره ۰۲۶-۱۴۰۰-۰۸۴-۰۰۲

شرکت ملی نفت ایران در نظر دارد انجام خدمات فضای سبز و جنگل ساختمان شماره ۳۱ (مجتمع ورزشی و آموزشی محمودآباد) به شماره ۰۲۶-۱۴۰۰-۰۸۴-۰۰۲ را طبق شرایط و مدارک مربوطه از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای واگذار نماید. از متقاضیانی که دارای شرایط ذیل می‌باشند دعوت می‌گردد تا هفت روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم نسبت به دریافت اسناد ارزیابی کیفی اقدام و تا چهارده روز پس از اتمام مهلت یادشده، اسناد استعلام ارزیابی کیفی را تکمیل و عودت نمایند. دریافت و ارسال کلیه اسناد از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir انجام‌شده و مناقصه گران باید نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضای الکترونیکی اقدام نمایند. برآورد مناقصه ۱/۱۲۷/۶۴۰/۵۷۰/۵۷۶ ریال می‌باشد و شرکت‌کنندگان در مناقصه باید توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۲۶/۴۵۲/۸۱۱/۴۱۲ ریال را داشته باشند. محل اجرای عملیات ساختمان شماره ۳۱ شرکت ملی نفت ایران (مجتمع ورزشی و آموزشی محمودآباد) و مدت اجرای کار ۲۴ ماه شمسی می‌باشد.

شرایط مناقصه گران:
۱ - گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاری معتبر صادرشده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۲ - ارائه گواهی تأیید صلاحیت صادرشده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی معتبر در بخش نگهداری فضای سبز
۳ - ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده منتهی به سال ۱۳۹۹
تبصره: به منظور بررسی صورت‌های مالی حسابرسی شده کلیه شرکت‌کنندگان باید نسبت به ثبت‌نام در سامانه جامع تجارت ایران (جام) به نشانی ntsw.ir اقدام نمایند.
امور پیمان‌ها
همه آگهی‌های شرکت ملی نفت ایران در سایت www.nioc.ir قابل‌مشاهده است.

روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران

شناسه ۱۳۰۲۲۳۵

شرکت ملی صنایع پتروشیمی
شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی (سهامی خاص)

نوبت دوم

آگهی تجدید مناقصه عمومی دو مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه گران

شناسه ۱۲۹۹۱۸۵

شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در نظر دارد نسبت به خرید یک دستگاه دیزل ژنراتور ۴۰۰KVA از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اقدام نماید. (شماره ثبت مناقصه در سامانه ستاد: ۲۰۰۱۰۹۰۲۶۰۰۰۰۰۰۴) کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
به پیشنهادهای واصله خارج از سامانه ستاد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
نحوه دریافت اسناد مناقصه:
متقاضیان می توانند از ساعت ۸:۰۰ صبح روز شنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۷ تا ساعت ۱۹:۰۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۵ با واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب IR ۹۶۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۴۵۴۰۴۰۱۶۰۹۵ با شناسه واریز ۳۶۵۱۰۵۳۷۴۲۹۵۱۱۰۸۶۰۰۰۰۰۰۰۰۱۳۴ نزد بانک مرکزی به نام شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی، منحصراً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برای دانلود اسناد اقدام نمایند.
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: تا ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴
زمان بازگشایی پاکت های ارزیابی کیفی:
از ساعت ۸:۳۰ صبح روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۵
زمان و محل بازگشایی پاکت های الف و ب:
ساعت ۸:۳۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۷ - تهران- نشانی مناقصه گزار
مبلغ برآورد: ۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

نوع و مبلغ تضمین فرآیند ارجاع کار: ۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال (این ضمانت‌نامه از تاریخ صدور باید به مدت سه ماه اعتبار داشته باشد و بنا به درخواست کتبی دستگاه مناقصه‌گزار باید به مدت سه ماه دیگر قابل تمدید باشد.)
توضیحات:
- زمان بازگشایی پاکات ج، روز جلسه بازگشایی پاکات الف و ب اعلام خواهد شد.
- پیشنهاد قیمت بصورت ریالی اخذ خواهد شد. پرداخت مبالغ قرارداد بصورت ریالی و بر مبنای ارزش یورو در زمان پرداخت و به نرخ لحظه ای خرید حواله یورو اعلام شده در سامانه نیما بانک مرکزی خواهد بود.
- جزئیات مشخصات فنی و نمونه فرم ارزیابی کیفی بر روی سایت شرکت به آدرس www.npc-rt.ir قابل مشاهده است.
- پاکت پیشنهادی مناقصه گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی (۶۵ امتیاز) را کسب نماید.
- لازم است مناقصه گران اصل مدارک پاکت الف (تضمین فرآیند ارجاع کار) خود را تا قبل از جلسه بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی به آدرس تهران- میدان ونک- خیابان ملاصدرا- خیابان شیرازجنوبی- کوچه سرو- پلاک ۲۷- دبیرخانه کمیسیون مناقصات ارسال نمایند. (تلفن تماس: ۸۸۶۰۷۰۷۲-۰۲۱)
- مدت اعتبار پیشنهادات ۶۰ روز می باشد.
- چنانچه قبلا عضو سامانه ستاد نشده اید، جهت انجام مراحل عضویت با شماره های: مرکز تماس: ۱۴۵۶ - ۰۲۱، دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ تماس حاصل فرمایید و یا به آدرس اینترنتی سامانه مراجعه نمایید.
کدفراخوان پایگاه اطلاع رسانی مناقصات: ۵۳۰۱۱۳۰۸۶۶

روابط عمومی

اعتبارسنجی جایگزین سقف و سابقه واردات می‌شود

بنابر مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، وزارت صنعت، معدن و تجارت سابقه و سقف واردات در سامانه جامع تجارت را حذف و اعتبارسنجی را جایگزین آن کرد. بنابر مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، وزارت صنعت، معدن و تجارت سابقه و سقف واردات در سامانه جامع تجارت را حذف و اعتبارسنجی را جایگزین آن کرد. بنابر درخواست‌های مکرر بخش خصوصی مبنی بر لزوم رفع محدودیت‌هایی که برای واردات و صادرات از مدت‌ها قبل وضع شده است، اسفند ۱۴۰۰ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مصوبه‌ای را درباره جایگزینی اعتبارسنجی واردکنندگان به‌جای سقف واردات به تصویب رساند که با اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت این مصوبه به مرحله اجرا رسیده است. اعمال این محدودیت با هدف مدیریت واردات و همچنین افزایش صادرات در دولت گذشته اجرایی شد که در نهایت با درخواست‌های بخش خصوصی از دولت سیزدهم مبنی بر لغو آنها، ۸ اسفند ۱۴۰۰ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مصوبه‌ای را درباره جایگزینی اعتبارسنجی واردکنندگان به‌جای سقف واردات به تصویب رساند و این مصوبه برای اجرا به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شد. بدین ترتیب مدیرکل دفتر مقررات صادرات وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی موضوع حذف سابقه واردات برای کلیه ردیف تعرفه‌ها در سامانه جامع تجارت را اعلام کرد. بر اساس این مصوبه، اعتبارسنجی جایگزین سقف و سابقه واردات خواهد شد؛ به این معنا که هر صادرکننده‌ای که نسبت به سال گذشته، صادرات بیشتری داشته باشد، از شرط سقف و سابقه معاف خواهد بود و در همین راستا شرط سقف و سابقه واردات برای هر صادرکننده به‌میزانی که افزایش صادرات نسبت به سال گذشته را تجربه کند از ابتدای سال ۱۴۰۱ برداشته می‌شود و به‌عنوان مشوق می‌تواند هر کالایی را بدون سقف و سابقه وارد کند.

جام جهانی قطر فرصتی برای ایران

شست مشترک سعید محمد مشاور رییس جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با یاسر عبدالله الجمال نایب رییس کمیته عالی برگزاری و میراث جام جهانی قطر برگزار شد. به گزارش فرینا، در این نشست سعید محمد ضمن قدردانی از حضور یاسر عبدالله الجمال در جزیره کیش، به ظرفیت‌های گسترده مناطق آزاد به ویژه جزیره کیش اشاره و گفت: در حال آماده‌سازی شرایط برای میزبانی شایسته از هواداران فوتبال هستیم و زیرساخت‌های جزیره کیش برای کمک به برگزاری مسابقات جام جهانی در حال آماده شدن است. وی در ادامه اظهار داشت: برگزاری جام جهانی در قطر فرصتی ارزشمند برای خاورمیانه است و کیش و قشم می‌توانند از این فرصت ارزشمند برای توسعه خود استفاده کنند. یاسر عبدالله جمال هم در ادامه از حضور در جزیره کیش ابراز خرسندی کرد و اظهار داشت: از دیدن تبلیغات مربوط به جام جهانی و اعلام آمادگی کیش برای پذیرش هواداران خرسند شدم و حس کردم این آمادگی به معنای واقعی وجود دارد و ی در ادامه تاکید کرد: استقبال هواداران از جام جهانی به قدری است که قطعا زیرساخت‌های اقامتی کیش می‌تواند مورد توجه ویژه قرار گیرند. گفتنی است؛ در این دیدار که مهدی کشاورز مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش نیز حضور داشت، مقرر شد تعامل جزیره کیش با یاسر عبدالله جمال جهت دستیابی به یک برنامه اجرایی مشترک ادامه یابد.

تاثیر رفع تحریم‌ها بر کاهش قیمت لوازم خانگی

رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی گفت: اگر تحریم‌ها رفع شود، حداقل ۳۰ درصد روی کاهش قیمت لوازم خانگی تاثیر خواهد داشت. اکبر پازوکی درباره وضعیت فروش لوازم خانگی در بازار فعلی به خبرنگار ایلنا گفت: بازار در حال حاضر مثل بازار شب عید راکد است به خصوص که هنوز کارخانه‌ها شروع به تولید کالا نکرده و زمزمه‌هایی برای گرانی کالاها وجود دارد ولی هنوز تولیدکننده‌ها نتوانسته‌اند مجوز بگیرند. رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در ادامه با بیان اینکه امسال اصلا بازار شب عید نداشتیم که بزرگ‌ترین دلیل آن نبود قدرت خرید برای مردم است، ادامه داد: میزان عیدی مردم مگر چقدر بوده است که بتوانند کالا خرید کنند. در همه اصناف از جمله طلا و پوشاک و خودرو هم شاهد این رکود بودیم. وی افزود: وقتی انجمن تولیدکنندگان اعلام می‌کند که در ۷۰ درصد کالاهای تولیدات داخلی و ۵ قلم درشت کالای خانگی از پتانسیل داخلی استفاده می‌کنیم پس نرخ ارز نمی‌تواند خیلی تاثیرگذار در اقلام درشت باشد. برای همین باید دید نرخ ارز در کجا می‌تواند تاثیر داشته باشد. در حال حاضر، دولت باید کمک کند تا تولید بتواند وضعیت خوبی پیدا کند. ما اکنون ۹ درصد مالیات ارزش افزوده داریم و از آن سو با مسائل گمرگی و جابه‌جا شدن ارز نیمایی مواجه هستیم که همه این عوامل روی تولید تاثیرگذار هستند. بنابراین این روند تولید در بازار لوازم خانگی تاثیر می‌گذارد. اگر دولت به تولید کمک نکند نه مصرف‌کننده و نه فروشنده سهمی نخواهند برد و همه زیان خواهند کرد. چون وقتی تولیدکننده و مصرف‌کننده سهمی نداشته باشند، نتیجه آن همین بازار کسادی می‌شود که اکنون شاهد آن هستیم. رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در ادامه به نقش رفع تحریم‌ها در کاهش قیمت لوازم خانگی اشاره کرد و گفت: متاسفانه الان کالایی که می‌خواهیم برای تولید لوازم خانگی از خارج از کشور بخریم با دلال بازی انجام می‌شود. چون تولیدکننده نمی‌تواند مستقیم از کشور اصلی خرید کند و باید با واسطه دوم و سوم خریداری شود که هزینه را برای تولیدکننده زیاد و خود به خود قیمت‌ها را بالا می‌برد. اگر تحریم‌ها رفع شود، حداقل ۳۰ درصد روی کاهش قیمت لوازم خانگی تاثیر خواهد داشت.

چرا برنج، گوجه فرنگی و شکر دوباره گران شدند؟

رکورد گرانی‌ها با سکوت وزرای اقتصادی

تعادل |
گرانی اقلام خوراکی بازهم رکورد زد. ارزیابی‌ها و رصد بازار نشان می‌دهد، برنج ایرانی ۱۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. گوجه فرنگی هم که این روزها سر وصدای زیادی به پا کرده بود، نزدیک بود قله ۴۰ هزار تومان را فتح کند. شکر هم رکورد ۳۰ هزار تومان را در بازار زد. اما افزایش قیمت‌ها به گفته فعالان بازار همچنان به صورت تدریجی ادامه داد. اگرچه متولیان دولتی قصد دارند، با گفتار درمانی و اقدامات تبلیغاتی مانع از در رفتن فنر قیمت‌ها شوند، اما بازار راه خودش را می‌رود و هر روز نمودار قیمتی یک محصول صعودی می‌شود. از اقلام خوراکی گرفته تا خودرو و لوازم خانگی. ظاهرا هیچ نسخه شفابخشی هم از سوی وزرای اقتصادی دولت برای درمان درد گرانی وجود ندارد. برخی نگاهشان به بیرون و احیای برجام است تا بلکه اقتصاد ناآرام این روزهای ایران، آرام گیرد، اما رییس دولت می‌گوید ما اقتصاد را به برجام نزده‌ایم و به دستگاه‌های نظارتی دستور می‌دهد که پشت پرده گرانی‌های اخیر را بررسی و دلایل آن را شناسایی کنند. همچنین به وزرای اقتصادی دولت تاکید می‌کند که اقدامات لازم برای تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها را در دستور کار قرار دهند. این در حالی است که وزرای اقتصادی دولت با وجود وعده‌های عجیب و غریب و شوهای تبلیغاتی زمان انتخابات که می‌توانند اقتصاد را ظرف مدت کوتاهی سامان دهند، این روزها روزه سکوت گرفته‌اند. گویا کاری از وزرای رییسی هم ساخته نیست، اما همچنان به صندلی‌هایشان تکیه زده‌اند. در این میان طرح‌هایی هم که برای کنترل قیمت‌ها ارایه می‌شود، یکی پس از دیگری شکست می‌خورد.

افزایش قیمت‌ها ادامه دارد

بررسی وضعیت بازار محصولات کالاهای اساسی و اقلام ضروری خانوار در هفته آخر فروردین ماه ۱۴۰۱ حکایت از افزایش قیمت شکر و برنج و گوجه فرنگی دارد. حسن تقی‌زاده رییس اتحادیه برنج فروشان بابل با تایید خبر افزایش قیمت برنج داخلی، به «ایلنا» گفته است: قیمت برنج داخلی به صورت تدریجی در حال افزایش است. قیمت برنج طارم بودار نشده که در بنکداری هفته گذشته کیلویی ۷۱ هزار تومان به فروش می‌رسید با آغاز هفته جدید قیمت آن به کیلویی ۸۰ هزار تومان رسید.

وی با اشاره به افزایش ۳ تا ۵ هزار تومانی قیمت برنج‌های پرمحصول، خاطرنشان کرد: قیمت برنج شیرودی در بنکداری از کیلویی ۴۵ هزار تومان به کیلویی ۴۸ هزار تومان افزایش یافته است؛ همچنین قیمت برنج ندا از کیلویی ۴۲ هزار تومان به کیلویی ۴۵ هزار تومان رسید. این فعال اقتصادی تصریح کرد: قیمت‌گذاری دستوری که پیش از آغاز نوروز بر نرخ برنج اعمال شد مانع افزایش نرخ این محصول در بازار داخلی شد. قیمت‌گذاری دستوری باعث شد که کشاورزان فروش بار را متوقف کنند از این‌رو میزان عرضه در حجم قابل توجهی کاهش پیدا کرد. به گفته وی؛ برخی از سودجویان و فعالان در این حوزه می‌دانند با چه روش‌هایی مصوبه قیمت‌گذاری دستوری را دور بزنند و قیمت برنج همانی شود که آنها می‌خواهند.

تقی‌زاده با اشاره به افزایش تقاضا برای خرید برنج ایرانی، افزود: فروشگاه‌های زنجیره‌ای که پیش از عید به دلیل قیمت‌گذاری دستوری، خرید برنج را متوقف کرده بودند این روزها در حال خرید برنج هستند و از آنجایی که میزان عرضه این محصول کم شده است شاهد افزایش نرخ برنج داخلی در بازار هستیم. رییس اتحادیه برنج فروشان بابل در پاسخ به این پرسش که آیا قیمت‌گذاری دستوری بر روی قیمت برنج دیگر اعمال نمی‌شود؟ گفته: خبری یا مصوبه‌ای مبنی برداشته شدن قیمت‌گذاری دستوری روی نرخ برنج اعلام نشده است اما احتمال می‌دهم شدت فشار آن کاسته شده که شاهد خرید برنج از سوی فروشگاه‌های زنجیره‌ای هستیم. وی فروش برنج داخلی بالای ۱۰۰ هزار تومان را بی‌انصافی در حق مصرف‌کنندگان دانست و خاطرنشان کرد: قیمت برنج کشت دوم طارم، هاشمی و امراللهی در بنکداری کیلویی ۹۰ هزار تومان است و این نوع برنج‌ها در خرده‌فروشی بالای ۱۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسند. تقی‌زاده پیش‌بینی تولید برنج در سال زراعی جدید را قابل توجه دانست و افزود: بعد از افزایش نرخ برنج در بازار داخلی تمایل کشاورزان برای کشت برنج دوچندان شد و حتی زودتر از موعد اقدام به آماده‌سازی شالیزارها کردند که بتوانند به کشت دوم نیز برسند اگر روزهای آفتابی بالای ۴۰ درجه زیاد نباشد کشت برنج در مازندران قابل توجه خواهد شد. بنا به اظهارات این فعال اقتصادی؛ میزان بارندگی در مازندران قابل توجه است و کشاورزان مشکلی در زمینه کمبود آب کشاورزی ندارند.

افزایش قیمت برنج در حالی است که اصحاب رسانه بارها نسبت به گرانی این محصول هشدارهای لازم را به متولیان صمت وجهاد کشاورزی چه در دولت قبلی و چه فعلی داده بودند، اما اقدامی برای کنترل قیمت این محصول صورت نگرفت. این در شرایطی است که با برداشتن ممنوعیت فصلی و موافقت با خروج برنج‌های دپو شده در گمرک تا حدی می‌شد، بازار این محصول را کنترل کرد.

شکر هم رکورد زد

شکر در مناطق مختلف تهران قیمت‌های متفاوتی دارد و در برخی نقاط قیمت آن تا ۳۰ هزار تومان هم رسیده است. حال اما قاسمعلی حسنی در گفت‌وگو با مهر در مورد وضعیت قیمت شکر در بازار، اظهار کرد: قیمت شکر طی چند روز گذشته با نوسان مواجه بود و حتی تا کیلویی ۲۳ هزار تومان نیز بالا رفت اما امروز دولت حواله‌هایی برای طرح رمضان ارایه کرد که شکر طی چند روز آینده با قیمت پایین‌تری عرضه خواهد شد. به گفته او، در این طرح قرار است چند صد تن شکر در قالب طرح توزیع رمضان توزیع شود. در حال حاضر این محصول در شرکت‌های بسته‌بندی قرار دارد تا در بسته‌های یک کیلوگرمی به مرحله توزیع برسد. وی گفت: بر این اساس این کالا با قیمت ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان به کسانی که جواز کسب بنکداری دارند، عرضه می‌شود و در نهایت با قیمت ۱۶ هزار و ۳۵۰ تومان به مشتریان فروخته خواهد شد.

گوجه فرنگی هم گران شد!

گوجه فرنگی هم از دیگر اقلامی است که طی روزهای اخیر، گرانی آن سر وصدای زیادی به پا کرد. به‌طوری که این محصول بین ۲۵ تا ۴۰ هزار تومان در نقاط مختلف کشور توزیع می‌شد. رییس اتحادیه بارفروشان، درباره گرانی این محصول گفته بود که نوسانات قیمت گوجه فرنگی در بازار به دلیل صادرات و رو به پایان بودن فصل کشت در میناب است و با آمدن بار جیرفت از ابتدای ماه آینده قیمت این محصول تعدیل می‌شود. مصطفی دارایی نژاد با بیان اینکه کشاورزان سال گذشته متحمل ضررهای زیادی شدند و حق آنهاست که امسال با افزایش صادرات سود مناسبی به دست آورند، افزود: اما باید صادرات به گونه‌ای مدیریت شود که نظم و تعادل بازار داخلی از بین نرود.

به گفته او، هم‌اکنون قیمت گوجه فرنگی در میدان مرکزی تره‌بار ۹ تا ۱۲ هزار تومان است و در میدان تره بار نیز از ۱۲ هزار و ۸۰۰ تومان به ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش پیدا کرده است. رییس اتحادیه بارفروشان افزود: در روزهای پیش رو با آمدن بار جیرفت عرضه گوجه فرنگی به بازار افزایش چشمگیری می‌یابد چرا که تولید این محصول در جیرفت ۲ تا ۳ برابر سال گذشته افزایش یافته و به این ترتیب قیمت در بازار تعدیل می‌شود و قطعاً در میدان مرکزی میوه و تره بار این محصول از ماه آینده با قیمتی کمتر از ۱۰ هزار تومان به فروش خواهد رسید.

طرحی که شکست خورد!

از ابتدای دی ماه سال گذشته همه تولیدکنندگان کالاهای مصرفی موظف شدند به جای قیمت مصرف‌کننده، قیمت تولیدکننده را روی کالایشان درج کنند. تصمیمی که از همان ابتدا باعث سردرگمی شهروندان شد.

ایده طرح درج قیمت تولیدکننده روی کالاها در وهله اول باعث به دردسر افتادن خریداران و فروشندگان شد. گزارش‌هایی منتشر شد که حتی مشاجره‌های جدی بین این دو گروه رخ داده. کاربران در شبکه‌های اجتماعی نسبت به این طرح ابراز نارضایتی کردند و رسانه‌ها از گلایه اقشار مختلف نوشتند. از طرفی چون محاسبه سود هر کالا کار پیچیده‌ای است، خیلی از فروشنده‌ها تصمیم گرفتند یک عدد ثابت را برای همه کالاها در نظر بگیرند و خیال خودشان را راحت کنند. بنابراین این هدف که حاشیه سود هر کالا منصفانه و رقابتی محاسبه شود محقق نشد.

با این اتفاق هدف بعدی سازمان حمایت برای ارزان شدن کالاها در شهر مبدا تولید کالا هم محقق نشد. یعنی خریداران در نهایت مجبور شدند هزینه معادل ارسال کالا به دورترین نقاط را پرداخت کنند. از سوی دیگر اطلاع‌رسانی ضعیف درباره این طرح همچنان باعث سردرگمی و کلافگی خریدارانی شد که قادر به تشخیص دلیل تفاوت قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده نیستند. یکی از نکاتی که بعضی کارشناسان نسبت به آن ایراد گرفتند این است که چرا این طرح ابتدا در مقیاس کوچک‌تر اجرا نشده تا بعد از رفع ایرادات آن در ابعاد گسترده‌تر به مرحله اجرا برسد.

رشد ۳۷ درصدی تجارت در زمستان

سخنگوی گمرک گفت: تجارت کشور در زمستان سال ۱۴۰۰ با ۴۱ میلیون و ۵۲۲ هزار تن کالا به ارزش ۲۹ میلیارد و ۵۴۹ میلیون دلار، نسبت به زمستان سال ۹۹ رشد ۱۴ درصدی در وزن و ۳۷ درصدی در ارزش داشته است. سید روح‌الله لطیفی در خصوص تجارت کشور در زمستان سال ۱۴۰۰ اظهار کرد: از مجموع تجارت ۱۶۴ میلیون تنی کشور به ارزش ۱۰۱۶ میلیارد دلار، ۴۱ میلیون و ۵۲۲ هزار تن کالا به ارزش ۲۹ میلیارد و ۵۴۹ میلیون دلار مربوط به فصل چهارم سال ۱۴۰۰ بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱۴ درصد در وزن و ۳۷ درصد در ارزش رشد داشته اما نسبت به فصل پاییز، چهار درصد در وزن کاهش و ۹ درصد در ارزش افزایش را تجربه کرده است. لطیفی افزود: سهم صادرات کشور در فصل زمستان، ۳۰ میلیون و ۴۴۲ هزار تن کالا به ارزش ۱۳ میلیارد و ۴۷۸ میلیون دلار بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱۰ درصد در وزن و ۳۹ درصد در ارزش رشد داشته و نسبت به پاییز ۱۴۰۰، پنج درصد در وزن کاهش و یک درصد در ارزش رشد داشته است. سخنگوی گمرک ایران در خصوص واردات در فصل زمستان گفت: در زمستان سالی که گذشت ۱۱ میلیون و ۸۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۶ میلیارد و ۷۱ میلیون دلار از گمرکات اجرایی کشور ترخیص شد که نسبت به مدت مشابه سال ۹۹، رشد ۲۹ درصدی در وزن و ۳۵ درصدی در ارزش داشته و نسبت به فصل پاییز یک درصد در وزن و ۱۶ درصد در ارزش بار رشد همراه بوده است.

تخم‌مرغ‌ها روی دست مرغداران ماند

رییس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران گفت: تخم‌مرغ بیش از نیاز کشور تولید شده است و دولت باید اجازه دهد که تخم‌مرغ‌های مازاد صادر شوند. ناصر نبی پور در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به کاهشی شدن قیمت تخم مرغ اظهار کرد: وقتی قیمت تخم مرغ از قیمت مصوب بالاتر می‌رود مسوولان با ارز ۴۲۰۰ تومانی تخم مرغ از ترکیه وارد می‌کنند یا تعزیرات با واحدهای مرغداری برخورد می‌کند اما حالا که قیمت تخم مرغ حدود ۳۵۰۰ تومان کمتر از نرخ مصوب شده هیچ خبری از مسوولان نیست و به نظر می‌رسد در خواب خرگوشی هستند وی ادامه داد: قیمت مصوب تخم مرغ به ازای هر کیلو ۱۸ هزار و ۳۰۰ تومان است که در حال حاضر به کمتر از ۱۵ هزار تومان رسیده است. رییس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران اضافه کرد: هوا وقتی به سمت گرمی می‌رود مصرف تخم مرغ کاهش می‌یابد؛ از طرفی در ماه رمضان نیز مصرف کاهشی و تقاضا کم می‌شود و به همین دلیل با مازاد تخم مرغ مواجهیم و تخم مرغ‌ها بر روی دست مرغداران در سالن‌ها مانده است. وی تصریح کرد: روزانه حدود ۳۰۰۰ تن تخم مرغ تولید می‌شود که قبلا این مقدار تولید شده مصرف می‌شد، زیرا تخم مرغ به جهت قیمت مناسب جایگزین محصولات پروتئینی دیگر در سبد غذایی خانوار شده بود. اما در حال حاضر مصرف به ۲۶۰۰ تا ۲۷۰۰ تن رسیده و حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تن مازاد داریم. نبی پور با اشاره به اینکه دولت باید اجازه دهد صادرات تخم مرغ صورت گیرد، گفت: البته صادرات هم به همین سادگی نیست، زیرا رقیبی مانند ترکیه وجود دارد که بازارهای جهانی را گرفته است و باید این بازارها را به دست بیاوریم.

ویژه

اشتغال‌زایی بنیاد برکت برای زندانیان سراسر کشور

بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام برای ۶ هزار نفر از زندانیان و خانواده‌هایشان در سراسر کشور ایجاد اشتغال می‌کند. مدیرعامل بنیاد برکت در مراسم رونمایی از طرح «زندان تحولی» از مشارکت جدی این بنیاد در اشتغال‌زایی برای زندانیان خبر داد و افزود: امسال ۶ هزار طرح اشتغال‌زایی اجتماع‌محور برای زندانیان آزادشده، دارای رای باز و خانواده‌هایشان راه‌اندازی می‌شود. محمد ترکمانه درباره طرح «زندان تحولی» توضیح داد: این طرح در راستای اجرای سند تحول قوه قضاییه اجرا می‌شود که یکی از رئوس آن ایجاد اشتغال برای زندانیان آزادشده است. در همین راستا، بنیاد برکت به‌عنوان همکار اصلی سازمان زندان‌های کشور نقش ویژه‌ای را در اشتغال‌زایی برای زندانیان و خانواده‌هایشان ایفا می‌کند. مدیرعامل بنیاد برکت افزود: برای سال ۱۴۰۱ راه‌اندازی ۶ هزار طرح اشتغال‌زایی اجتماع‌محور برای زندانیان آزادشده، دارای رای باز و خانواده‌های زندانیان در بند در دستور کار است. ترکمانه از انتخاب زندان لاکان رشت به عنوان زندان پایلوت اجرای طرح «زندان تحولی» خبر داد و اظهار داشت: در همین راستا، ۲ هزار طرح اشتغال‌زایی برای زندانیان این زندان و خانواده‌هایشان اجرا می‌شود. وی تاکید کرد: قرار است اجرای طرح «زندان تحولی» به سراسر کشور تسری پیدا کند که بنیاد برکت در این زمینه نیز همکاری‌های لازم را با سازمان زندان‌ها خواهد داشت. به گفته مدیرعامل بنیاد برکت، طرح‌های اشتغال این بنیاد شامل زندانیان آزادشده، زندانیان دارای رای باز که امکان خروج از زندان را دارند و خانواده زندانیان دربند می‌شود. ترکمانه تصریح کرد: بنیاد برکت پای کار اشتغال‌زایی برای زندانیان و خانواده‌هایشان ایستاده است، چرا که این قشر آسیب‌پذیر هستند و باید از آنها حمایت شود. وی افزود: حجم کل سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی ۶ هزار طرح اشتغال‌زایی ویژه زندانیان و خانواده‌هایشان ۱۰ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال است. مدیرعامل بنیاد برکت درباره اقدامات گذشته این بنیاد در حوزه اشتغال‌زایی برای زندانیان اظهار داشت: بنیاد تا پایان سال ۱۴۰۰ بیش از یک هزار و ۳۰۰ طرح اشتغال‌زایی با ظرفیت ایجاد ۴ هزار و ۲۰۰ شغل را برای زندانیان و خانواده‌هایشان عملیاتی کرده است. ترکمانه خاطرنشان کرد: زندانیان و خانواده‌هایشان به عنوان یکی از اقشار آسیب‌پذیر جامعه تحت پوشش حمایت‌های ویژه و خاص بنیاد برکت قرار دارند.

شافعی رییس اتاق ایران مطرح کرد

نگرانی از انحراف حمایت‌ها در حوزه دانش‌بنیان

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به نام‌گذاری سال جدید از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال آفرین»، گفت: این حرکت بسیار ارزشمند بود چرا که امروز صنایع ما برای تعالی و توسعه خود، بیش از هر زمان دیگر به حرکت در مسیر تکنولوژی و دانش‌محوری نیازمندند اما در این باب نگرانی‌هایی هم وجود دارد که باید به آنها توجه شود.

غلامحسین شافعی در نود و دومین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی به برخی دغدغه‌های این حوزه اشاره کرد و افزود: هنگامی که در کشور محور جدیدی مطرح و مقرر می‌شود که حمایت‌هایی از آن حوزه صورت بگیرد و در پناه آن محور، کمک‌های مالی نهفته است، متأسفانه انحرافات هم به‌شدت گسترش می‌یابد.

او ادامه داد: در این میان ممکن است شرکت‌هایی که زمینه‌ای از فعالیت دانش‌بنیان ندارند، به دنبال راه‌های ورود به لیست دانش‌بنیان‌ها باشند تا از مزایای این موضوع بهره‌مند شوند و لذا منابعی که دارای هدفی مشخص است، به‌واسطه این اقدامات سوء به اتلاف دچار می‌شود. رییس اتاق ایران ادامه داد: برخی شرکت‌ها نیز به دنبال اخذ گواهی دانش‌بنیان می‌روند تا از تسهیلات ویژه و ارزان بهره بگیرند و این اتفاق، تبعات نامطلوبی را برای اقتصاد صنعتی کشور در پی خواهد داشت؛ از این‌رو بخش خصوصی و توأمان تصمیم‌گیران دولتی باید مراقب این قضیه باشند تا از سوءاستفاده‌های احتمالی ممانعت شود و بنگاه‌های اقتصادی که شان و شایستگی لازم را در این حوزه دارند، به‌واقع مورد حمایت و پشتیبانی قرار بگیرند.

وی در بخشی از این نشست، اظهار کرد: موضوع تعیین دستمزد مبنای سال ۱۴۰۱، دغدغه‌هایی جدی برای بخش‌های مختلف اقتصادی و تولیدی رقم زده است. در واقع، تعیین نرخ مزد بدون توجه به وضعیت رشد اقتصادی و ظرفیت بنگاه‌ها، زیان جدی را به لحاظ تشدید تورم رقم می‌زند.

شافعی افزود: نگرانی بخش‌های اقتصادی و تولیدی از پیامدهای تعیین دستمزد ۱۴۰۱ بیشتر از باب رشد تورم و تبعات آن برای آحاد جامعه است. چنانچه هم‌اکنون نیز شاهد رشد هزینه‌ها هستیم.

او تأکید کرد: این تصمیم اگرچه با نیت کمک به قشر کارگر اخذ شده؛ اما نگرانی آن است که کاهش بیشتر قدرت خرید کارگران در ماه‌های پیش‌رو، متأثر از تورم فزاینده را شاهد باشیم. شافعی با بیان اینکه سال‌هاست که شاهد جدل جدی میان بحث دستمزد و تورم با یکدیگر هستیم، تصریح کرد: عمدتاً نیز تورم پیروز این میدان بوده و امسال نگرانی‌های ما در این زمینه مضاعف است. دغدغه‌های ما در جلسات مشترک با مسوولان و خاصه معاون اول رییس جمهوری مطرح شد و امیدواریم این مساله مورد توجه جدی قرار بگیرد و شاهد تعدیل تبعات این تصمیم باشیم.

یک مقام مسوول در سازمان توسعه تجارت ایران خبر داد

افزایش ۲.۶ میلیارد دلاری صادرات به کشورهای عربی و آفریقایی

مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت ایران از افزایش ۲.۶ میلیارد دلاری صادرات ایران به کشورهای عربی و آفریقایی خبر داد. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، فرزاد پیلتن با بیان این خبر گفت: آمارهای منتشره نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۰ صادرات ج.ا.ایران به کشورهای عربی و آفریقایی با افزایش ۲۰ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ از ۱۳ میلیارد و ۵۹۵ میلیون دلار به ۱۶ میلیارد و ۲۹۳ میلیون دلار رسید.

پیلتن افزود: در میان طرف‌های عمده صادراتی ایران به کشورهای عربی و آفریقایی طی سال ۱۴۰۰، کشورهای عراق با ۸.۹ میلیارد دلار، امارات با ۴.۹ میلیارد دلار، عمان با ۷۱۶ میلیون دلار، غنا با ۳۵۳ میلیون دلار و آفریقای جنوبی با ۲۵۴ میلیون دلار به ترتیب رتبه‌های اول تا پنجم قرار داشته‌اند. به گفته وی، کشورهای سوریه، کویت، قطر، نیجریه و موزامبیک نیز به ترتیب با ۲۱۸، ۱۵۸، ۱۳۴، ۱۲۵ و ۹۸ میلیون دلار واردات از ایران در رتبه‌های ششم تا دهم طرف‌های صادراتی ج.ا.ایران در حوزه کشورهای عربی و آفریقایی در سال ۱۴۰۰ قرار گرفتند. پیلتن ادامه داد: بررسی‌ها نشان می‌دهد کشورهای کنیا، سودان، الجزایر و تانزانیا و لبنان نیز در سال ۱۴۰۰ در رتبه‌های یازده الی ۱۵ رتبه‌بندی طرف‌های صادراتی ج. ا. ایران در حوزه کشورهای عربی و آفریقایی قرار گرفته‌اند.

وی افزود: همچنین آمارهای منتشره نشان می‌دهد واردات ج.ا.ایران از کشورهای عربی و آفریقایی در سال ۱۴۰۰ با ۷۶ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۹ از ۱۰ میلیارد و ۴۷۰ میلیون دلار به ۱۸ میلیارد و ۴۷۹ میلیون ارتقاء پیدا کرده است. به گفته پیلتن، کشورهای امارات با ۱۶ میلیارد و ۵۲۳ میلیون دلار، عراق با ۱ میلیارد و ۱۹۷ میلیون دلار، عمان با ۶۱۹ میلیون دلار، سوریه با ۳۰ میلیون دلار و لبنان با ۱۸ میلیون دلار، رتبه‌های اول تا پنجم طرف‌های وارداتی ج. ا. ایران در حوزه کشورهای عربی و آفریقایی را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده‌اند. پیلتن افزود: کویت، تانزانیا، قطر، غنا و اتیوپی نیز رتبه‌های ششم تا دهم طرف‌های وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰ در حوزه مذکور را به خود اختصاص داده‌اند.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۲۸ فروردین ۱۴۰۱ | ۱۵ رمضان ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۱۹۵ | Sun. Apr 17. 2022 |

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹- نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | اذان مغرب: ۱۹:۵۸ | اذان صبح فردا: ۴:۵۹

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

دعای روز پانزدهم ماه مبارک رمضان

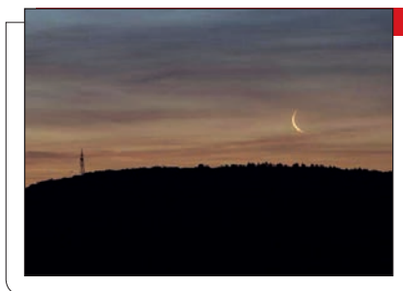

بسم‌الله الرحمن الرحیم

اللهمّ ارْزُقْنی فیهِ طاعه الخاشِعین واشْرحْ فیهِ صدْری بإنابه المُخْبتین بأمانِک یا أمان الخائِفین.

خدایا روزی کن مرا در آن فرمانبرداری فروتنان و بگشا سینه‌ام در آن به بازگشت دلدادگان به امان دادنت ای امان ترسناکان.

تصمیمات شتابزده سلامت جامعه را به خطر می‌اندازد

حذف غربالگری؛ افزایش تصاعدی نوزادان متولد شده با بیماری ژنتیکی

گزارش

گلی ماندگار

برخی اخبار به قدری تکان‌دهنده‌اند که نمی‌توان بی‌تفاوت از کنار آنها گذشت، مثل همین خبر حذف غربالگری، بخشنامه‌ای که از سوی وزارت بهداشت و درمان به تمامی پزشکان و مراکز درمانی ابلاغ شده است. بعد از این هیچ پزشکی حق ندارد مادران باردار را به انجام آزمایش‌های غربالگری تشویق کند و بیمه‌ها هم دیگر هیچ مسوولیتی در قبال پذیرش هزینه‌های این آزمایش‌ها ندارند. تمام این تصمیمات در راستای قانون افزایش جمعیت صورت می‌گیرد، اما آیا می‌توان با چنین تصمیم‌های شتابزده‌ای آینده یک جامعه را به خطر انداخت؟ مگر می‌شود در مقابل افزایش تولد نوزادانی با بیماری‌های ژنتیکی بی‌تفاوت بود؟ مگر صرفا به این دلیل که جمعیت کشور رو به پیری می‌رود می‌توان با این تصمیمات شتابزده به حوزه علم و پزشکی ورود کرد؟ این نوع تصمیمات در دراز مدت باعث بروز مشکلات بسیاری در کشور خواهد شد. اگر در نظر بگیریم که یک نوزاد با بیماری‌های ژنتیکی چه هزینه‌هایی را می‌تواند بر جامعه تحمیل کند شاید آن وقت به این واقعیت تلخ پی ببریم که افزایش جمعیتی که سالم نیست نه تنها دردی از مشکلات جامعه حل نمی‌کند و جامعه را به سوی پویایی و رشد نمی‌برد که بار سنگینی می‌شود بر دوش کشوری که همین الان هم با انواع و اقسام مشکلات اقتصادی و معیشتی در حال دست و پنجه نرم کردن است. چه کسانی و با چه پشتوانه علمی دست به تنظیم چنین ابلاغیه‌هایی می‌زنند. چه بررسی و تحلیل علمی پشت این تصمیم‌های شتابزده قرار دارد؟ چرا وقتی پای مسائل علمی و پزشکی به میان می‌آید به جای اینکه از متخصصان و صاحب نظران این حوزه مشورت بخواهیم به سراغ کسانی می‌رویم که رسیدن به هدف را از هر چیزی بالاتر می‌دانند و هر وسیله‌ای را برای رسیدن به آن توجیه می‌کنند. حتی اگر در نهایت آن اتفاقی که رخ می‌دهد، هدف غایی هیچ کس نبوده باشد.

حذف غربالگری خیانت به قشر فقیر جامعه است

دکتر پروانه منصوری، متخصص ژنتیک درباره تصمیم حذف غربالگری به «تعادل» می‌گوید: واقعا جای تاسف دارد که چنین تصمیم‌هایی بدون مشورت با متخصصان حوزه ژنتیک گرفته می‌شود و در غالب ابلاغیه به دست پزشکان و مراکز درمانی می‌رسد بدون اینکه کسی به فکر عواقب چنین تصمیم‌هایی باشد. مگر می‌شود غربالگری را حذف کرد. با چه استدلالی به این نتیجه رسیده‌اند. تکلیف کسانی که توان پرداخت هزینه‌های غربالگری به صورت آزاد را ندارند و از سویی امکان تولد جنین با مشکلات ژنتیکی در آنها بسیار بالاست چه می‌شود. او می‌افزاید: در کشوری که آلودگی هوا، پارازیت‌ها، آلودگی آب و ... هر کدام به تنهایی می‌توانند تاثیرات جبران‌ناپذیری بر روی جنین بگذارند، حذف آزمایش‌های غربالگری یک خیانت آشکار به حساب می‌آید. در همین شرایط هم که ابتدایی‌ترین آزمایش‌های غربالگری بیش از ۲ میلیون تومان هزینه دارد بسیاری از افراد توان پرداخت آن را ندارند چه برسد به اینکه قرار باشد این آزمایش‌ها بدون حمایت بیمه‌ها انجام شود به این ترتیب باز هم این قشر مرفه جامعه است که می‌تواند از این خدمات استفاده کند در حالی که بیشترین فرزند آوری در قشر محروم جامعه انجام می‌شود و به دنیا آوردن نوزاد سالم بسیار حایز اهمیت است. این متخصص ژنتیک در بخش دیگری از سخنانش می‌گوید: آزمایش‌های ژنتیکی هیچ‌وقت اجباری نبوده‌اند. در واقع پزشکان بر اساس سن مادر و مخاطراتی که با آن سر و کار دارد، پیشنهاد این آزمایش را مطرح می‌کنند. در بسیاری از موارد هم نتیجه رضایت بخش است و کسی مجبور به سقط جنین نمی‌شود. اما اگر همین امکان را هم از بین ببریم بسیاری از افرادی که در شهرهای دور افتاده زندگی می‌کنند و امکانات پزشکی و بهداشتی مناسبی در دسترس ندارند، نمی‌توانند از سلامت جنین خود مطمئن شوند و این کار می‌تواند به افزایش تولد نوزادان با بیماری‌های ژنتیک دامن بزند.

غربالگری خدمتی اختیاری بود

تا قبل از اینکه قانون جوانی جمعیت تصویب شود غربالگری جنینی از لحاظ ناهنجاری کروموزومی در مراکز بهداشتی درمانی انجام می‌شد. در این مراکز پزشک عمومی و ماما مستقر بود و این خدمات را ارایه می‌داد. مراقبت‌ها در هفته ۱۱ تا ۱۳ و ۱۵ تا ۱۷ بارداری انجام و در سامانه وزارت بهداشت ثبت می‌شد. این خدمت به صورت اختیاری بود. فقط ماما و پزشک به مادر باردار توضیح می‌دادند چنین ناهنجاری‌ای ممکن است در نوزاد باشد و برای تشخیص آن، لازم است آزمایش انجام بدهیم. اگر نتایج غربالگری مثبت می‌شد به سطح ۲ یعنی پزشک متخصص ارجاع می‌شد تا ایشان تصمیم بگیرند اگر جنین ناهنجاری کروموزمی داشت پیش از ۱۹ هفتگی سقط شود یا نه. پس از تصویب قانون جوانی جمعیت، باور بر این شد غربالگری ممکن است باعث شود مادران باردار به صورت غیرضروری جنین خود را سقط کنند و جمعیت کاهش یابد یا بارداری به انتها نرسد. در واقع با تصویب قانون جوانی جمعیت، مراقبت سطح ۱ برداشته شده و پزشک و ماما حق ندارند پیشنهاد یا آموزش بدهند که ممکن است جنین دچار ناهنجاری باشد. قرار است این کار به سطح ۲ یعنی پزشک متخصص سپرده شود. با توجه به اینکه در بسیاری از مناطق به‌خصوص روستاها و استان‌های محروم، پزشک متخصص وجود ندارد و پزشکان عمومی و ماما ارایه خدمت می‌دهند، بخش بزرگی از جمعیت توان مراجعه به پزشک متخصص را ندارند تا ببینند غربالگری برایشان لازم است یا نه. در واقع این آزمایش‌ها هرگز اجباری نبود و بر اساس توان مالی مادران در سطح ۱ مراقبت سلامت پیشنهاد می‌شد. این در حالی است که تنها بخش اندکی از هزینه‌های این مراقبت‌ها از سوی بیمه‌ها پرداخت می‌شده و حالا با حذف آن همین اندک هم از دسترس بسیاری افراد که توان مالی انجام چنین آزمایش‌هایی را ندارند خارج می‌شود.

با چه منطقی غربالگری حذف شده است؟

دکتر فرح ایزدی، متخصص زنان و زایمان نیز در این باره به «تعادل» می‌گوید: اینکه حذف غربالگری با افزایش جمعیت همخوانی دارد یا نه، مشخص نیست با چه منطقی با حذف غربالگری را با هدف افزایش جمعیت منطبق می‌دانند. هدف از غربالگری این است که جنین سالم باشد ولی ظاهرا قرار است در قانون جوانی جمعیت، جمعیت افزایش به هر قیمتی پیدا کند ولو به قیمت افزایش معلولیت‌ها. چقدر حذف غربالگری به این هدف کمک می‌کند؟ شاید تعداد بارداری‌های به انتها رسیده بیشتر می‌شود ولی نتیجه آن است که تعداد بچه‌های معلول بیشتر است و در آینده تاثیرات این قانون در این زمینه بیشتر می‌شود. آزمایش غربالگری دستاوردی علمی بشری است و در همه جای دنیا برای پیشگیری از تولد بچه‌های معلول انجام می‌شود و هیچ ارتباطی به تولد بچه ندارد و کشوری را سراغ نداریم که برای افزایش جمعیت، این آزمایش‌ها را حذف کند. راهکاری که انتخاب شده هم غیرمرتبط است و هم خطرناک. او می‌افزاید: نباید با تصمیم‌های شتابزده آینده یک جامعه را به خطر بیندازیم. افزایش تعداد نوزادانی که با بیماری‌های ژنتیکی و انواع معلولیت به دنیا می‌آیند نه تنها سودی به حال جامعه ندارد که باعث تحمیل هزینه‌های بسیاری هم بر جامعه می‌شود. هم دولت و هم مردم از این وضعیت آسیب می‌بینند. در

خصوص این قانون نیز روایت‌های غلطی در جامعه مطرح و شایعات زیادی ایجاد شد این در حالی است که ماده ۵۳ قانون جوانی جمعیت در موضوع غربالگری شفاف و کامل است. بانکی پور تصریح کرد: در این قانون ما موافق غربالگری هستیم و تنها بحث ما اجباری یا اختیاری بودن این امر است. در حال حاضر غربالگری موجود علی رغم اینکه گفته می‌شود اختیاری است اما به صورت اجبار گونه اجرا می‌شود و ۹۴ درصد از بانوان باردار غربالگری را انجام می‌دهند اما در هیچ کجای دنیا این اتفاق رخ نمی‌دهد چرا که غربالگری عوارض خود از جمله احتمال سقط جنین در مرحله آمنیوسنتز را دارد. او با توضیح در خصوص نحوه اجرای اجباری غربالگری توضیح داد: متأسفانه در سال‌های گذشته شاهد بودیم که به دلیل ایجاد ترس بین پزشکان، کادر درمان بانوان را به سمت غربالگری ارجاع می‌دادند به‌طوری که در صورتی که پزشک، مادر را به غربالگری ارجاع نمی‌داد و فرزند دارای مشکل متولد می‌شد، امکان شکایت از پزشک و لزوم پرداخت دیه و هزینه درمان طفل بر عهده پزشک بود. این امر باعث شده بود که پزشکان به دلیل ترس از محاکمه تمامی موارد را به غربالگری ارجاع دهند و به‌طور کلی این موضوع به صورت اجباری اجرا می‌شد.

واقع مسوولان وزارت بهداشت و نمایندگان مجلس باید یک بار دیگر در این زمینه بررسی‌های لازم را انجام دهند تا در آینده دچار خسران نشویم.

غربالگری از قانون حذف نشده است

اما رییس کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت مجلس شورای اسلامی گفت: غربالگری به هیچ‌وجه از قانون حذف نشده بلکه تنها موضوع ما اجباری یا اختیاری بودن غربالگری بود و اجبار آن حذف شده است. امیرحسین بانکی پور در خصوص طرح جوانی جمعیت گفت: این طرح پس از ۷ سال بلاتکلیفی در مجلس ۲۷ اسفند سال ۹۹ به تصویب رسید و محوریت آن بر اساس افزایش جمعیت کشور و حمایت از نهاد خانواده و جوانان است. او با بیان اینکه مشوق‌های متعددی با هدف حمایت از فرزندآوری در این طرح وجود دارد عنوان کرد: این مشوق‌ها ابعاد مختلفی دارد و در حوزه مسکن، مسائل مالی، مشوق‌های استخدامی، تسهیلات آموزشی، اشتغالزایی، بهداشت و درمان، بیمه و فرهنگ‌سازی در این زمینه در نظر گرفته شده که مجموعاً دارای ۷۴ ماده است. بانکی پور در خصوص حواشی ایجاد شده در موضوع غربالگری دوران بارداری تصریح کرد: متأسفانه

ادامه از صفحه اول

زنان را وادار به سکوت نکنیم

اما وقتی نگاه جامعه به زنان قربانی خشونت، تجاوز و... نگاهی دور از انصاف است بسیاری از آنها ترجیح می‌دهند سکوت کنند و به این ترتیب آزارگران آزادانه به اعمال خود ادامه می‌دهند. در واقع بخشی از علت سکوت قربانیان خشونت به مباحث فرهنگی و عرفی، آداب و رسوم و مسائل تربیتی باز می‌گردد. به‌طوری که افراد نه تنها هم دردی با فرد خشونت دیده انجام نمی‌دهند بلکه اتهاماتی نیز به آزار دیدگان وارد می‌کنند یا آزاردیدگان از امتیازات فعلی خود که افراد غیر خشونت دیده دارند محروم شده و از این رو ترجیح می‌دهند از روایات این آزارها در محاکم خودداری کنند چراکه جامعه پذیرای این افراد و عمدتا زنان خشونت‌دیده نیست. از سوی دیگر تربیت اجتماعی و جنسیتی درون خانواده‌ها نیز بسیار مهم است، بعضا تربیت اجتماعی و جنسیتی درون جامعه و خانواده به شکلی است که افراد هر نوع خطا را به یک جنس اطلاق می‌کنند و از همین رو نیز در مواجهه با زنان قربانی خشونت تصور دارند که این زنان خود در بروز این آزارها نقش داشته‌اند. شرایط فعلی بازنگری اصول تربیتی درون خانواده‌ها و اصول آموزشی کتب درسی و دانشگاهی برای از بین بردن این نگاه‌های تضعیف آمیز به زنان ضروری است. اینکه زنان خشونت دیده تاکنون سکوت کرده و پس از گذشت زمان از آن واقعه خشونت بار اکنون در حال روایت ماجرا هستند دلیل بر نبود خشونت نیست، چه بسا اکنون شرایط اجتماعی بازگو کردن آن خشونت و آزار برای این زنان فراهم شده باشد، از این رو نباید این زنان متهم شوند که چرا سکوت کرده و بهنگام لب به سخن نگشوده‌اند. روایت این زنان خشونت دیده می‌تواند منجر به افزایش آگاهی و توجه مردم نسبت به این امر و افزایش توجه و آگاهی قانون گذار نسبت به مصادیق جرم و لزوم تدوین مجازات برای این مصادیق شود. جامعه باید نسبت به این امر آگاه شود که روایت تجربیات زنان خشونت دیده نباید منجر به ضعف، بی‌توجهی و از دست دادن امتیازات اجتماعی این زنان شود. علاوه بر این، اصول تربیتی درون خانواده‌ها نیز باید تغییر کرده و مادران باید به پسران خود بیاموزند حقوق زنان در جامعه را بپذیرند. در عین حال نباید در اصول تربیتی خود امتیازات ویژه به مردان و پسران دهیم. نباید به زنان آموزش صبر و اطاعت و به مردان آموزش تهاجم و عدم اطاعت دهیم چراکه این نوع تربیت در نهایت منجر به خشونت، عدم ثبات در روابط خانوادگی، عدم ثبات در روابط اجتماعی، افزایش شکاف جنسیتی، تهاجم و تنش و درگیری و بی‌اعتمادی مفرط می‌شود.

روی خط خبر

غربالگری بینایی ۲ میلیون و ۸۴۴ هزار کودک

سرپرست مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور در تبیین غربالگری اختلالات بینایی کودکان ۳ تا ۶ سال گفت: سال گذشته ۲ میلیون و ۸۴۴ هزار کودک غربالگری شدند که از این تعداد ۱۹ هزار نفر تنبلی چشم داشتند. فاطمه عباسی افزود: در اجرای این برنامه از الگوی سطح‌بندی خدمات در کشور استفاده می‌شود به‌طوری که در سطح یک کودکان گروه هدف با چارت E توسط افراد آموزش دیده ارزیابی می‌شوند و اگر کودکی دچار تنبلی چشم باشد در سطح دوم به اپتومتریست ارجاع می‌شود و در صورت نیاز به پیگیری در سطح سوم، توسط یک چشم پزشک تحت درمان قرار می‌گیرد. سرپرست مرکز توسعه پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور با اشاره به پرداخت کمک هزینه درمان توسط بهزیستی به خانواده‌هایی که در تامین هزینه‌های درمان کودک دچار مشکل هستند، تصریح کرد: از سال ۱۳۷۵ تاکنون ۴۸ میلیون کودک غربال بینایی شدند که از این تعداد ۳۵۰ هزار کودک تنبلی چشم داشته‌اند و تحت درمان قرار گرفتند. عباسی در تشریح هزینه اثربخشی پیشگیری از تنبلی چشم، افزود: سرانه یارانه و کمک هزینه دریافت خدمت توانبخشی از مراکز روزانه برای فرد کم‌بینا به‌طور متوسط ماهانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است.

هیچگونه اصلاح قیمتی در سال جدید برای دارو نداشته‌ایم

رییس سازمان غذا و دارو گفت: داروها در کشور، یک قیمت واحد دارند و در سال جدید هیچگونه اصلاح قیمتی برای دارو نداشته‌ایم. بهرام دارایی، ضمن تاکید بر ضرورت گزارش اقدامات مغایر با قوانین مرتبط با دارو، اظهار کرد: پیگیری‌های حوزه بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت بهداشت با قوت در حال انجام است و مردم در صورت مشاهده هر گونه عدول از قوانین مرتبط با دارو می‌توانند شکایت‌های خود را از طریق شماره داخلی ۳ سامانه ۱۹۰ به وزارت بهداشت ارایه کنند. او با بیان اینکه داروها در کشور، یک قیمت واحد دارند و در سال جدید هیچگونه اصلاح قیمتی برای دارو نداشته‌ایم، تصریح کرد: سازمان غذا و دارو مسوول قیمت‌گذاری دارو در کشور است و این قیمت‌گذاری در کمیته‌ای ویژه با حضور نماینده سازمان حمایت از مصرف کنندگان بررسی و در مورد آن، تصمیم گیری می‌شود. دارایی بیان کرد: پس از تصویب قیمت در این کمیته، قیمت دارو از طریق سامانه الکترونیک به داروخانه‌های سراسر کشور اعلام می‌شود و داروخانه‌ها نیز موظف هستند که فاکتور فروش داروهای با و بدون نسخه را به مردم ارایه و مردم نیز باید فاکتور از داروخانه‌ها، طلب کنند.

شناسایی ۱۰۱۵ بیمار جدید کرونایی

مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اطلاعیه‌ای از شناسایی ۱۰۱۵ بیمار جدید و جان باختن ۲۳ بیمار کووید۱۹ در کشور خبر داد. بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، یک هزار و ۱۵ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که ۱۹۵ نفر از آنها بستری شدند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۲۰۵ هزار و ۶۴ نفر و مجموع جان باختگان این بیماری به ۱۴۰ هزار و ۸۰۰ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون ۶ میلیون ۹۴۲ هزار و ۲۲۰ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. یک هزار و ۴۲۰ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۵۰ میلیون و ۳۷۰ هزار و ۵۲۰ آزمایش تشخیص کووید۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۵۵ شهرستان در وضعیت قرمز، ۸۴ شهرستان در وضعیت نارنجی، ۲۷۴ شهرستان در وضعیت زرد و ۳۵ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند.

رویداد

بیمه‌شدگانی که از پس هزینه‌های درمان برنمی‌آیند

کارگران به امید آنکه در دوران بیماری خود و خانواده‌شان حداقل از بابت هزینه‌های درمان آسایش داشته باشند، بخشی از پول خود را بابت حق بیمه می‌دهند اما به هنگام بیماری چیزی دستِ آنها را نمی‌گیرد. اگر از اصل ۲۹ قانون اساسی که براساس آن دولت موظف است درمان رایگان را در قالب نظام تامین اجتماعی فراگیر برای «یک یک افراد کشور» - بدون توجه به شاغل بودن یا نبودن آنها - فراهم کند بگذریم، طبق قانون الزام سازمان تامین اجتماعی مصوب سال ۶۸، درمان رایگان حق تمام بیمه‌شدگان این سازمان است. همزمان با بی‌ارزش شدنِ دفترچه‌های بیمه و جابه‌جایی این نسبت، تعداد شرکت‌های خصوصی برای ارایه بیمه‌های تکمیلی نیز افزایش پیدا کرد تا بخشی از هزینه‌های سنگین درمان را برای کارگران و بازنشستگان جبران کند. بنابراین نه تنها حق درمان رایگان برای همه مردم - منطبق بر اصل ۲۹ قانون اساسی - محقق نشد، بلکه امروز به جایی رسیدیم که کارگر و بازنشسته‌ای که از بخش قابل توجهی از حقوق خود بابت پرداخت حق بیمه می‌گذرد نیز خیالش از بابتِ هزینه‌های سنگینِ درمان راحت نیست.

بیمه‌شدگان سازمان تامین اجتماعی چه مشکلاتی دارند؟

عیدعلی کریمی (فعال کارگری و دبیر اجرایی خانه کارگر قزوین) در مورد وضعیتِ نامناسب درمان بیمه‌شدگان صندوق تامین اجتماعی می‌گوید: بیمه‌شدگان صندوق هم از درمان مستقیم و هم درمان غیرمستقیم ناراضی هستند. بازنشستگان سه بار حق بیمه پرداخت می‌کنند اما وقتی قرار است از خدمات درمان استفاده کنند به طرق مختلف دچار مشکل می‌شوند. کریمی در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین مشکلات بیمه چیست می‌افزاید: اول اینکه بخشی از داروها و خدمات از پوشش بیمه تامین اجتماعی خارج هستند. کدام کارگر و بازنشسته تاکنون توانسته از خدمات دندان پزشکی استفاده کند و راضی باشد؟ در حال حاضر هم با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی قیمت داروها افزایش پیدا کرده است. یعنی اگر یک کارگر یا بازنشسته‌ای نیاز به دارویی داشته باشد که تحت پوشش بیمه نیست، بعضا باید بیش از نیمی یا تمام حقوق ماه خود را بپردازد. یک کارگر از کجا بیاورد ماهی یک میلیون تومان فقط هزینه یک آمپول را پرداخت کند؟ از پس سایر هزینه‌هایش چگونه باید برآید. این فعال کارگری می‌گوید: اگر یک مقدار بیماری جدی باشد، بیمار نمی‌تواند دارو را در داروخانه پیدا کند برای همین مجبور است آن دارو را در بازار آزاد با قیمت سرسام‌آوری بخرد. یعنی اگر کارگر و بازنشسته‌ای در خانواده خود یک بیمار داشته باشند، نه تنها باید تمام حقوق ماهیانه خود را برای درمان پرداخت کنند بلکه با این وضعیتِ حقوق‌ها، بدون شک کم هم می‌آورند و باید قرض بگیرند. کریمی اظهار می‌دارد: بازنشستگان سال‌ها به امید آسایش در دوران میانسالی و پیری حق بیمه پرداخت کردند، کارگران به امید آنکه در دوران بیماری خود و خانواده‌شان حداقل از بابتِ هزینه‌های درمان آسایش داشته باشند، بخشی از پول خود را بابت حق بیمه می‌دهند اما به هنگام بیماری چیزی دستِ آنها را نمی‌گیرد. دبیر اجرایی خانه کارگر قزوین همچنین از وضعیتِ بیمارستان‌های سازمان تامین اجتماعی می‌گوید: در بخش درمان مستقیم مشکلات بسیاری وجود دارد. برای آنکه بیمار بتواند یک کار ساده در این بیمارستان‌ها انجام دهد معمولا باید در صف‌های طولانی مدتِ حداقل بیست روزه قرار بگیرد. بسیاری از پزشکان، بیمار را به انجام آزمایش و عسکبرداری در بخش خصوصی تشویق می‌کنند و معتقدند خدمات آن بخش بسیار بهتر و باکیفیت‌تر از بخش عمومی است. کریمی با بیان اینکه کارگران و بازنشستگان گاهی مجبور می‌شوند از خدمات بخش خصوصی استفاده کنند، می‌گوید: در این صورت هم مشکلات فراوان است؛ اول اینکه خیلی از این بیمارستان‌ها یا طرف قرارداد سازمان نیستند یا به خاطر اینکه از سازمان بدهی دارند دفترچه قبول نمی‌کنند و از بیمار می‌خواهند به صورت آزاد حساب کند. نکته بعدی این است که هزینه خدماتِ این بیمارستان‌ها سرسام‌آور است و کارگر و بازنشسته نمی‌تواند تمام این پولی که در این مراکز هزینه کرده را از بیمه بگیرد چراکه تفاوت قیمت‌ها بین بیمارستان‌های خصوصی و عمومی زیاد است و سازمان براساس تعرفه خود به بیمه شده پول می‌دهد. بنابراین کارگر و بازنشسته برای درمان باید میلیونی خرج کند اما تنها می‌تواند بخش کمی از هزینه خود را زنده کند.

آخرین ضربه حذف ارز ترجیحی از دارو

دولت‌ها سال‌هاست وظیفه‌ای را که اصل ۲۹ قانون اساسی بر روی دوش او گذاشته تقلیل داده و آن را به صندوق تامین اجتماعی محول کرده‌اند اما صندوق تامین اجتماعی هم نتوانسته از عهده انجام این وظیفه به درستی بربیاید و حق درمانِ رایگان را برای بیمه‌شدگانش اجرایی کند. در واقع ناتوانی تامین اجتماعی که اتفاقا این ناتوانی هم متوجه سیاست‌های دولت‌ها در قبال این صندوق است، امکانِ انجام چنین کاری را به این سازمان نداد. در چنینِ فضایی شرکت‌های خصوصی متولی بیمه تکمیلی رشد کردند و کارگران و بازنشستگان مجبور شدند در کنار حق بیمه‌ای که از حقوق ماهیانه ناچیزِ خود به سازمان تامین اجتماعی می‌دهند، مبلغی را نیز به این شرکت‌ها پرداخت کنند تا به هنگام بیماری لنگ نمانند.